

CENTRALNA RADA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W POLSCE

UKŁAD ZBIOROWY PRACY W BUDOWNICTWIE

Z DNIA 7 MAJA 1949 r.

WYDAWNICTWO ZWIĄZKOWE CRZZ
WARSZAWA 1951

13311 KPiP

1113311

CENTRALNA RADA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W POLSCE

UKŁAD ZBIOROWY PRACY W BUDOWNICTWIE

Z DNIA 7 MAJA 1949 r.

Wydanie IV poprawione

Umieszczony drobnym drukiem na poszczególnych stronach tekst ma charakter wyjaśniający, to znaczy podane tam przepisy prawne uzupełniają lub komentują poszczególne pozycje Układu Zbiorowego.

W Y D A W N I C T W O Z W I Ą Z K O W E C R Z Z
W A R S Z A W A

1 9 5 1

19311

Podpisano do druku 8. XII. 51. Obj. 7³/₄ ark. Nakład 25.035 egz
Papier druk. sat. VII kl. A1. 70 g. Zam. 2545. 2-B-19848
Zakł. Graf. RSW „Prasa“, W-wa, Smolna 10.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY W BUDOWNICTWIE

Pomiędzy:

1. Centralnym Zarządem Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych, mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Wilczej 2,
2. Centralnym Zarządem Budownictwa Przemysłowego, mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Wilczej 54,
3. Centralnym Zarządem Przedsiębiorstw Robót Komunikacyjnych, mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Mianowskiego 15,
4. Przedsiębiorstwem Budowlanym Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 26,
5. Wojskowym Przedsiębiorstwem Budowlanym, mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Filtrowej 2,
6. Państwowym Przedsiębiorstwem Budowy Mostów i Konstrukcji Stalowych „Mostostal“, mającym siedzibę w Zabrzu przy ul. Wolności 262,
7. Hutniczym Przedsiębiorstwem Budowlanym, mającym siedzibę w Gliwicach przy ul. Wileńskiej 4,
8. Społecznym Przedsiębiorstwem Budowlanym R.P., mającym siedzibę w Warszawie przy Al. Stalina 27,
9. Spółdzielnią Budownictwa Wiejskiego „Samopomoc Chłopska“, mającą siedzibę w Warszawie przy ul. Grójeckiej 12/14,
10. Centralnym Biurem Projektów Architektonicznych i Budowlanych, mającym siedzibę w Warszawie przy Al. Niepodległości 45 róg ul. Ligockiej.
11. Centralnym Biurem Projektów i Studiów Budownictwa Przemysłowego, mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Długiej 52 (Arsenał),

12. Zakładem Osiedli Robotniczych, mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Wierzbowej 11,
13. Przedsiębiorstwem Robót Inżynieryjno - Morskich, mającym siedzibę w Gdańsku — Ostrów (Holm)

z jednej strony, a Związkiem Zawodowym Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Zarząd Główny w Warszawie, ul. Marszałkowska 72 z drugiej strony — zawarty został w Warszawie w dniu 7 maja 1949 r. układ zbiorowy treści następującej:

ROZDZIAŁ I

Cel, zasięg i czas trwania układu

§ 1.

1. Układ niniejszy oraz załączniki do niego ustalają warunki pracy i płacy pracowników fizycznych i umysłowych w budownictwie oraz określają wzajemne zobowiązania stron podpisujących układ.
2. Układ niniejszy obowiązuje we wszystkich przedsiębiorstwach podległych organizacjom przemysłowo-budowlanym, które układ podpisały, z wyjątkiem Państwowego Przedsiębiorstwa Robót Komunikacyjnych Nr 2 (Roboty Drogowe).
3. Przez użyte w układzie określenie „kierownictwo“ rozumie się kierownictwo poszczegółnej budowy, zakładu, względnie przedsiębiorstwa, przez „Związek“ — właściwe organa związku zawodowego.
4. Pod pojęciem „pracownika“, przy braku ściślejszego określenia rozumie się zarówno pracownika fizycznego, jak i umysłowego.

§ 2.

Wspólnym zadaniem uczestników układu jest osiągnięcie najwyższej jakości produkcji i najniższych kosztów własnych przy realizacji Państwowego Planu Inwestycji. Obie strony dążyć będą do przekroczenia planów produkcji oraz do stałej poprawy bytu pracowników, a to przez wprowadzanie i upowszechnianie pracy akordowej w miejsce dniówkowej, organizowanie,

popieranie i wszechstronne rozwijanie ruchu współzawodnicztwa pracy, podnoszenie wydajności pracy, otaczanie opieką i krzewienie aktywności wynalazczej i racjonalizatorskiej oraz przez bezwzględne przestrzeganie zasad oszczędnej gospodarki.

§ 3.

1. Układ niniejszy zostaje zawarty na czas nieoznaczony, począwszy od dnia 1 maja 1949 roku.
2. Układ niniejszy lub poszczególne jego postanowienia mogą być wypowiedziane przez każdą ze stron na trzy miesiące naprzód. Wypowiedzenie winno być dokonane na piśmie, najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia. Wypowiedzenie uważa się za dokonane na drugi dzień po złożeniu dowodów wysłania pism z wypowiedzeniem Inspektorowi Pracy, który układ rejestrował.
3. W piśmie zawierającym wypowiedzenie, strona wypowiadająca określi, czy wypowiedzenie dotyczy całego układu, czy też poszczególnych jego postanowień.
4. W przypadku całkowitego lub częściowego wypowiedzenia układu, strony przystąpią niezwłocznie do zawarcia nowego układu w całości lub w tej części, której wypowiedzenie dotyczy.
5. Jeżeli nowy układ nie zostanie zawarty w okresie wypowiedzenia, postanowienia wypowiedzianego układu winny być przestrzegane do czasu podpisania nowego układu.

ROZDZIAŁ II

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników

§ 4.

1. Przyjmowanie i zwalnianie pracowników należy do kierownictwa po uprzednim uzgodnieniu na piśmie z radą zakładową lub delegatem. Nie dotyczy to osób mianowanych przez władze nadrzędne na następujące stanowiska: dyrektora przedsiębiorstwa (kierownika budowy lub zakładu), jego zastępców oraz głównych kierowników technicznych, administracyjnych, personalnych i kontroli. W przypadku nieistnienia rady zakładowej lub braku delegata w nowo-

organizującej się placówce, kierownictwo winno uprzednio zgłosić powstanie placówki do najbliższego oddziału Związku z podaniem terminu, w którym odbędzie się przyjmowanie pracowników, celem uzgodnienia sposobu przyjmowania pracowników.

2. W przypadku nieosiągnięcia uzgodnienia z radą zakładową lub delegatem, względnie oddziałem Związku, spór przekazany zostanie do rozstrzygnięcia władzom nadrzędnym kierownictwa przedsiębiorstwa (budowy, zakładu), i rady zakładowej lub delegata względnie oddziału Związku.
3. Przy przyjmowaniu nowych pracowników należy dawać pierwszeństwo, przy równych kwalifikacjach, członkom Związku Zawodowego.

§ 5.

Pracownik, będący członkiem Zarządu Związku, rady zakładowej, a w razie braku rady zakładowej — delegatem lub powołanym przez Związek do pełnienia zadań państwowych albo społecznych, może być zwolniony z pracy tylko z ważnych przyczyn lub z własnej winy, w każdym przypadku za uprzednią zgodą bezpośrednio wyższej instancji Związku.

ROZDZIAŁ III

Płace

§ 6.

Przy ustalaniu wynagrodzenia za pracę obowiązuje zasada jednakowej płacy za jednakową pracę. Zasada ta ma również zastosowanie przy ustalaniu wynagrodzenia za pracę kobiet i pracowników młodocianych.

§ 7.

Płace pracowników fizycznych oparte są przede wszystkim na systemie akordu, a wyjątkowo na systemie płacy godzinowej lub dniówki z premią. Regulamin premiowania uzgodniony pomiędzy stronami określi przypadki, w których wolno będzie stosować dniówkę z premią.

§ 8.

1. Wynagrodzenie winno być wypisane wyraźnie na karcie zarobkowej. Ilość dniówek względnie godzin płatnych w akordzie lub na dniówki, jako też wynagrodzenie akordowe z ilością wykonanej pracy oraz wynagrodzenie dniówkowe lub premiowe, należy podać na tej karcie oddzielnie.
2. Podjęcie wynagrodzenia przez pracownika nie może odbywać się w czasie jego pracy. Wypłata winna być dokonana w dniach ustalonych dla danego przedsiębiorstwa (budowy lub zakładu) w taki sposób, aby została zakończona najpóźniej w ciągu 2-ch godzin od chwili zakończenia pracy w dniu wypłaty. W przypadku przedłużenia wypłaty ponad 2 godziny, czas stracony winien być opłacony według stawek godzinowych.
3. Wypłata wynagrodzenia pracownikom fizycznym dokonywana będzie miesięcznie z dołu, najpóźniej do dnia 7-go po miesiącu obrachunkowym. Pomiędzy 16 a 20 każdego miesiąca wypłaca się pracownikom fizycznym zaliczki w wysokości 80% wynagrodzenia, przypadającego za czas pracowany od 1 do 15 każdego miesiąca. W uzasadnionych przypadkach na wniosek rady zakładowej potwierdzony przez oddział Związku, pracownicy fizyczni przedsiębiorstwa mogą otrzymywać zaliczki tygodniowe na poczet należnego im wynagrodzenia.
4. Jeżeli wypłata wynagrodzenia przypada na niedzielę lub ustawowe święto, to należy ją przełożyć na poprzedzający dzień powszedni.

§ 9.

1. Płace pracowników umysłowych oparte są na miesięcznym systemie wynagradzania.
Wypłata wynagrodzenia pracownikom umysłowym następuje z dołu ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego.
2. **Premiowanie pracowników umysłowych może się odbywać jedynie na podstawie regulaminów uzgodnionych z Zarządem Głównym Związku i zatwierdzonych przez władze nadrzędne.**
3. **Pracownik może być w całości lub w części pozbawiony premii, jeżeli na skutek niedbalstwa, w wykonaniu ciężących na nim obowiązków naraził na szkodę interesy zakładu**

pracy lub dopuścił się wykroczenia, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa pracy.

4. W przypadku, gdy rodzaj pracy na to pozwala, winien być zastosowany w stosunku do pracowników umysłowych akordowy system zapłaty za pracę na podstawie regulaminów uzgodnionych z Zarządem Głównym Związku i zatwierdzonych przez władzę nadrzędną.

§ 10.

Przy stosowaniu wynagrodzenia akordowego należy przed przystąpieniem pracownika do każdej pracy w akordzie podać pracownikowi na piśmie wysokość należnego wynagrodzenia za daną pracę w sposób jasny i nie wzbudzający wątpliwości.

§ 11.

Pracownicy pracujący na akord, którzy z przyczyn od nich niezależnych nie osiągnęli zarobku odpowiadającego stawce dniówkowej względnie godzinowej, otrzymują zapłatę dniówkową względnie godzinową według kategorii, wynikającej z osobistego zaszeregowania.

Przepis powyższy nie może być interpretowany w sposób rozszerzający i dotyczy wyłącznie przypadków, w których nieosiągnięcie dniówki — nie wynikało z winy lekceważenia, niedbalstwa lub innych przyczyn, leżących wyłącznie po stronie pracownika.

§ 12.

Za czas stracony w przedsiębiorstwie (na budowie, w zakładzie), z powodu postoju niezależnego od pracownika (z wyjątkiem postojów spowodowanych warunkami atmosferycznymi lub działaniem siły wyższej), pracownik winien otrzymać zapłatę dniówkową względnie godzinową według kategorii, wynikającej z osobistego zaszeregowania. Przyjęta w praktyce prawnej interpretacja pojęcia „siły wyższej“ nie może być rozszerzana.

§ 13.

1. Za normalną pracę nocną przysługuje dodatek nocny, wynoszący za każdą przepracowaną w nocy godzinę:

- a) przy pracach na akord — 12% stawki godzinowej, wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika,
 - b) przy pracach na dniówkę — 10% stawki godzinowej, wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika.
2. Za normalną pracę nocną uważa się zmianę, obejmującą czas między godziną 22-gą a 6-tą dnia następnego.

§ 14.

1. Za pracę w godzinach nadliczbowych przysługują następujące dodatki:
50% — za pracę w ciągu 2-ch pierwszych godzin nadliczbowych,
100% — za pracę w ciągu 3-ciej i następnych godzin nadliczbowych oraz za pracę nadliczbową w godzinach nocnych.
2. Za podstawę do obliczenia dodatków za godziny nadliczbowe przyjmuje się:
 - a) przy pracach na akord — stawkę godzinową, wynikającą z osobistego zaszeregowania, powiększoną o 15%,
 - b) przy pracach na dniówkę — stawkę godzinową, wynikającą z osobistego zaszeregowania.
3. Dodatek dla brygadzystów za kierowanie grupą włącza się do podstawy obliczenia wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, zarówno przy pracach na akord, jak i na dniówkę.
4. Przy nocnej pracy w godzinach nadliczbowych dodatki powyższe oblicza się od wynagrodzenia podanego w § 13. Za pracę nocną uważa się pracę wykonywaną w godzinach od 22 do 6 dnia następnego.

§ 15.

1. Za każdą godzinę pracy w niedzielę i święta ustawowe przysługuje:
 - a) przy pracy na akord — dodatek w wysokości 100% godzinowej stawki, wynikającej z osobistego zaszeregowania powiększonej o 15%,
 - b) przy pracy na dniówkę — dodatek w wysokości 100% stawki godzinowej, wynikającej z osobistego zaszeregowania.
2. Dodatek dla brygadzystów za kierowanie grupą włącza się do podstawy obliczania wynagrodzenia za godziny pracy

w niedzielę i święta, zarówno przy pracy na akord, jak i na dniówkę.

3. Za pracę w niedzielę i święta uważa się pracę wykonywaną od godz. 6 w niedzielę lub dzień świąteczny do godz. 6 dnia następnego.

§ 16.

Dodatki określone w §§ 13, 14 i 15 oblicza się dla pracowników umysłowych od 1/200 podstawowej płacy miesięcznej.

§ 17.

W razie podróży służbowej lub delegacji służbowej (zlecenie przez przedsiębiorstwo czasowego pełnienia czynności poza miejscowością stałego miejsca pracy) należą się pracownikowi diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów według powszechnie obowiązujących przepisów.

Uwaga.

Należność za podróże służbowe reguluje wydana przez b. Ministerstwo Budownictwa „Instrukcja Nr 9“ z dnia 22 września 1950 roku.

Zaopatrzenie dodatkowe

§ 18.

Jeżeli przynajmniej 50 pracowników zakładu pracy (budowy) wyrazi chęć korzystania ze stołówki, kierownictwo obowiązane jest oddać na stołówkę odpowiednio urządzony lokal oraz pokrywać koszty administracyjne i rzeczowe w ramach powszechnie obowiązującej instrukcji, uzgodnionej z Centralną Radą Związków Zawodowych.

§ 19.

Kierownictwo pokrywa do wysokości 6 zł miesięcznie opłaty szkolne (na podstawie pokwitowań) za dzieci pracowników, uczęszczające do szkół prywatnych, o ile na danym terenie brak jest szkół państwowej, lub brak miejsc w szkołach państwowych. Konieczność umieszczenia dziecka w szkole prywatnej musi być uzasadniona zaświadczeniami.

§ 20.

1. Kierownictwo winno ułatwić pracownikom dokształcanie się poza pracą w wykonywanym przez nich zawodzie.
2. Kierownictwo winno zwracać kształcącym się pracownikom młodocianym ponoszone przez nich opłaty szkolne według tych samych zasad, jak za dzieci pracowników.

Uwaga:

Dekret z dnia 2 sierpnia 1951 r. o pracy i szkoleniu zawodowym młodocianych w zakładach pracy, ogłoszony w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 41, poz. 311, reguluje sprawę szkolenia zawodowego młodocianych w zakładach pracy, oraz dalsze przepisy jak: Uchwała Nr 448 Prezydium Rządu z dnia 23 czerwca 1951 r. w sprawie ustroju szkolnictwa zawodowego, ogłoszona w Monitorze Polskim Nr a-59, z roku 1951, poz. 776.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1951 r. w sprawie prowadzenia szkolnictwa zawodowego oraz zakresu działania Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego, ogłoszone w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 36, z roku 1951, poz. 277.

Uchwała Nr 436 Prezydium Rządu z dnia 23 czerwca 1951 r. w sprawie systemu stypendialnego w szkołach zawodowych podległych Centralnemu Urzędowi Szkolenia Zawodowego, ogłoszona w Monitorze Polskim Nr A-66 z roku 1951 poz. 865.

Czas pracy

§ 21.

1. Normalny czas pracy wynosi 8 godzin dziennie, w sobotę 6 godzin, razem 46 godzin tygodniowo, płatne za 46 godzin.
2. Wszelkie dalsze godziny pracy opłacane są jako godziny nadliczbowe według przepisów § 14 niniejszego układu. Nie dotyczy to osób zatrudnionych przy pilnowaniu i kierowników, których wynagrodzenie za godziny nadliczbowe uregulowane jest w sposób podany w załącznikach.
3. Do czasu pracy młodocianych wlicza się godziny nauki zawodowej lub dokształcającej w szkołach dla młodocianych pracowników, uczniów, terminatorów i praktykantów, w liczbie nie przekraczającej 18 godzin tygodniowo, niezależnie od tego, czy nauka odbywa się w szkole w godzinach pracy młodocianego, czy też poza tymi godzinami. Regularne odbywanie tej nauki winno być wykazywane poświadczeniem wydanym przez kierownictwo szkoły. Kierownictwo przedsiębiorstwa lub upoważniony przez nie

przełożony ma prawo stałej kontroli, czy uczeń uczęszcza regularnie do szkoły.

4. Zatrudnianie w godzinach nadliczbowych pracowników młodocianych oraz kobiet ciężarnych po 4-ym miesiącu ciąży jest zakazane.

Uwaga:

Sprawę wynagrodzenia studentów zwalnianych na wykłady reguluje pismo okólne Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 maja 1950 r., ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-66, poz. 776, przedrukowane w biuletynie Zarządu Głównego ZZPBC i PZ Nr 6 z 1950 r.

§ 22.

1. Czas rozpoczęcia i ukończenia pracy oraz przerwy wypoczynkowe ustalane będą przez kierownictwo w porozumieniu z radą zakładową lub delegatem. Przerw wypoczynkowych, trwających ponad 15 minut, nie wlicza się do czasu pracy.
2. Przepis o niewliczaniu przerw wypoczynkowych do czasu pracy nie dotyczy przypadków, w których przerwy wypoczynkowe zostały wprowadzone dla ochrony zdrowia pracowników, zatrudnionych przy pracach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, jak np. prace w maskach, prace w szkodliwych dla zdrowia wyziewach, gazach, pyłe itp.
3. Rodzaj prac, przy których stosowane winny być przerwy wypoczynkowe, wliczane do czasu pracy, ich częstotliwość i długość określi na piśmie właściwy dla danego zakładu pracy obwodowy Inspektor Pracy w ramach instrukcji, wydanej przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

§ 23.

W przypadkach, gdy warunki wymagają przedłużenia czasu pracy lub wykonywania pracy w niedzielę lub dzień świąteczny, niezależnie od uzyskania zezwoleń właściwych władz, winno nastąpić uzgodnienie w tej sprawie z radą zakładową lub delegatem. W przypadkach konieczności przedłużenia czasu pracy na okres dłuższy niż 4 dni, wymagana jest ponadto uprzednia zgoda Zarządu Głównego Związku.

§ 24.

W przedsiębiorstwach (budowach) lub zakładach o ruchu ciągłym kierownictwo w porozumieniu z radą zakładową lub delegatem ustali schemat i wykaz imienny pracowników, według którego dzień wypoczynkowy dla poszczególnych pracowników zostanie przesunięty na dzień powszedni. W każdym razie dzień odpoczynku winien co trzy tygodnie przypadać w niedzielę.

Miejsce pracy i narzędzia

§ 25.

Kierownictwo przyjmując pracownika obowiązane jest wskazać mu miejsce pracy oraz przydzielić narzędzia pracy. Narzędzia, wymagające naprawy wskutek normalnego zużycia, naprawia się na koszt zakładu pracy. Narzędzia, które przez normalne właściwe używanie stały się nieużyteczne, kierownictwo winno zmienić na nowe za zwrotem zniszczonych.

§ 26.

Pracownik odpowiada za całość przydzielonych mu narzędzi pracy i winien zwrócić ich koszt, jeżeli uległy uszkodzeniu lub utracie z jego winy lub niedbalstwa. Koszt tych narzędzi ustala kierownictwo w porozumieniu z radą zakładową lub delegatem, biorąc pod uwagę czas użytkowania oraz stopień zużycia narzędzi.

§ 27.

Kierownictwo obowiązane jest przydzielić pracownikowi odpowiednie miejsce na przechowanie przydzielonych mu narzędzi pracy, ubrania ochronnego i roboczego oraz odzienia zwierzchniego.

§ 28.

Jeżeli pracownik został przyjęty z własnymi narzędziami, należy mu się wynagrodzenie za ich zużycie w wysokości ustalonej przez kierownictwo z radą zakładową lub delegatem. Przepis ten nie dotyczy pracowników, którzy według zwyczaju obowiązani są do używania własnych narzędzi przy pracy.

ROZDZIAŁ IV

Współzawodnictwo i racjonalizatorstwo pracy

§ 29.

1. Zawierające układ strony otoczą szczególną opieką pracowników biorących udział we współzawodnictwie oraz przodowników pracy.
2. Przodownik pracy korzysta w pierwszej kolejności ze wszystkich praw, przysługujących pracownikom danego przedsiębiorstwa. Sposób wykonania niniejszego postanowienia winien być każdorazowo uzgodniony ze Związkiem.

Uwaga:

Sprawę ulg podatkowych dla przodujących w pracy z tytułu udziału we współzawodnictwie pracy reguluje zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 marca 1949 r. ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-16 poz. 224.

§ 30.

Kierownictwo winno unikać zmiany składu zespołów współzawodniczących.

§ 31.

1. Kierownictwo przedsiębiorstwa (budowy, zakładu) jest obowiązane otaczać szczególną opieką pracowników, zgłaszających wynalazki i ulepszenia techniczne, udzielać im wszelkiej pomocy i rad potrzebnych do technicznego opracowania zgłoszonych wynalazków i ulepszeń, oraz zapewnić w każdym przypadku szybkie wydanie na piśmie ostatecznej oceny zgłoszonego wynalazku lub ulepszenia.
2. Za dokonane wynalazki i ulepszenia techniczne kierownictwo przedsiębiorstwa (budowy, zakładu) winno w porozumieniu z radą zakładową lub delegatem przyznać pracownikowi nagrodę lub premię wedle oddzielnie ustalonych regulaminów, uzgodnionych z Centralną Radą Związków Zawodowych.

Uwaga:

Kwestię wynalazczości pracowniczej regulują następujące przepisy:

1. Dekret z dnia 12 października 1950 r. o wynalazczości pracowniczej ogłoszony w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 47 z roku 1950 pozycja 428.
2. Uchwała Nr 291 Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 1951 r. w sprawie wynagradzania twórców pracowniczych wynalazków, udoskonaleń technicznych i usprawnień, ogłoszona w Monitorze Polskim Nr a-36 z roku 1951 pozycja 446.
3. Zarządzenie przewodniczącego PKPG Nr 277 z dnia 7 lipca 1951 r. w sprawie określenia organów właściwych do przyjmowania i oceniania pracowniczych wynalazków udoskonaleń technicznych i usprawnień, do rozstrzygania sporów o wysokość wynagrodzenia jak również trybu postępowania tych organów, ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-66 z roku 1951 poz. 869.
4. Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 27 lipca 1951 r. w sprawie określania źródeł i sposobu finansowania wynalazczości pracowniczej, ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-70 z roku 1951 poz. 911.
5. Zarządzenie przewodniczącego PKPG z dnia 24 sierpnia 1951 r. w sprawie premiowania i wynagradzania za pomoc, techniczną przy opracowywaniu pracowniczych wynalazków udoskonaleń technicznych i usprawnień, ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-82 z roku 1951, poz. 1137.
6. Zarządzenie przewodniczącego PKPG Nr 316 z dnia 8 sierpnia 1951 r. w sprawie wykorzystania opatentowanych wynalazków ogłoszone w Biuletynie PKPG Nr 22 z roku 1951, poz. 232.
7. Dekret z dnia 19 kwietnia 1951 r. o zmianie przepisów o ochronie wynalazków wzorów i znaków towarowych, ogłoszony w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 23 z roku 1951, poz. 175.

ROZDZIAŁ V

Akcja socjalna

§ 32.

1. Kierownictwo przedsiębiorstwa obowiązane jest w pełni wykorzystać sumy przydzielone na akcję socjalną w wysokości ustalonej dla przedsiębiorstwa przez władzę nadrzędną. Plan akcji socjalnej ustala w ramach przydzielonych sum kierownictwo przedsiębiorstwa w uzgodnieniu z radami zakładowymi i delegatami względnie z właściwymi organami Związku.

Rady zakładowe i delegaci kontrolują wydatkowanie sum i wykonanie tego planu.

2. Sumy przewidziane na całość akcji socjalnej w przedsiębiorstwach objętych niniejszym układem rozdzielone zostaną na poszczególne jednostki organizacyjne przedsiębiorstwa w zgodnym porozumieniu przedstawicieli stron, podpisanych pod niniejszym układem.
3. Kierownictwo obowiązane jest wspólnie z radą zakładową lub delegatem do uruchomienia kasy pożyczkowo - zapomogowej na zasadach ustalonych przez Centralną Radę Związków Zawodowych w porozumieniu z zainteresowanymi resortami.
Do prowadzenia kasy kierownictwo dostarcza bezpłatnie personelu i pomocy technicznej. Sumy z budżetu akcji socjalnej poz. „Kasy oszczędnościowo-pożyczkowe“ kierownictwo obowiązane jest przelewać do wyżej wymienionych kas.

U w a g a:

Sprawę dysponowania i administrowania funduszem socjalnym w zakładach pracy reguluje okólnik przewodniczącego PKPG Nr 7 z dnia 1 czerwca 1950 r. Biuletyn PKPG Nr 12 z r. 1950 poz. 151.

U w a g a:

Sprawę pokrywania wydatków kas pożyczkowo-zapomogowych reguluje pismo okólne przewodniczącego PKPG Nr 7 z dnia 1 marca 1951 r. Biuletyn PKPG Nr 7, poz. 76. z r. 1951.

§ 33.

1. Kierownictwo obowiązane jest do opłacania za pracowników, korzystających z wczasów, części opłat za wczasy, określonej w powszechnie obowiązujących przepisach o wczasach pracowniczych, jako dopłata pracodawcy.
2. Pracownikowi wyjeżdżającemu na wczasy przysługuje prawo do zaliczki w wysokości 60% wynagrodzenia, przypadającego mu za okres urlopowy.

Urlopy

§ 34.

1. Urlopy oraz wynagrodzenia za czas urlopowy są ustalane według obowiązujących przepisów prawnych.
2. Za dni urlopowe przy urlopach 12 i 15 dniowych liczy się wyłącznie dni robocze, a przy urlopach miesięcznych kolejno następujące dni kalendarzowe. Zapłata następuje odpowiednio za 7, 12, 14 i 15 dni lub 1 miesiąc.

3. W budownictwie obowiązują płatne urlopy w następujących rozmiarach:

- a) dla pracowników fizycznych 12 dni urlopu, jeżeli praca ich w danym przedsiębiorstwie trwa bez przerwy rok,
- b) dla pracowników fizycznych — 15 dni urlopu, jeżeli praca ich trwa bez przerwy w danym przedsiębiorstwie 3 lata,
- c) dla młodocianych — po półrocznej nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — 7 dni urlopu, po rocznej nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — 14 dni urlopu,
- d) dla pracowników umysłowych — po półrocznej nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — 2 tygodnie urlopu, a po rocznej nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — jednomiesięczny urlop,
- e) dla pracowników fizycznych po 10 latach nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie jednomiesięczny urlop.

Przeniesienie dla dobra służby nie uważa się za zmianę przedsiębiorstwa.

U w a g a:

Zasady udzielania urlopów płatnych egzaminacyjnych dla uczęszczających do szkół podstawowych, liceów, oraz szkół wyższych, reguluje pismo przewodniczącego PKPG. Nr 71 z dnia 17. III. 1950 r. przedrukowane w biuletynie Zarządu Głównego ZZPBC i PZ Nr 12 z 1950 r.

U w a g a:

Sprawę urlopów pracowniczych na kształcenie się korespondencyjne i zaoczne reguluje zarządzenie prezesa Rady Ministrów z dnia 23 maja 1951 r. ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-50, poz. 667.

U w a g a

Sprawę uprawnień do urlopu i zwrotu kosztów przeniesienia w przypadku zmiany zakładu pracy reguluje uchwała Prezydium Rządu z dnia 18 sierpnia 1951 r. ogłoszona w Monitorze Polskim Nr A-77 poz. 1070.

U w a g a:

Sprawę uprawnień urlopowych pracowników umysłowych wysuniętych spośród robotników wyjaśnia pismo okólne przewodniczącego PKPG z dnia 29 marca 1951 r. ogłoszone w biuletynie PKPG Nr 9 poz. 100.

§ 35.

Młodociani uczęszczający do szkół winni otrzymywać urlopy w okresie ferii szkolnych.

§ 36.

Lista urlopowa winna być uzgodniona z radą zakładową lub delegatem.

§ 37.

Urlop nie może być dzielony bez zgody pracownika i winien być wykorzystany w danym roku kalendarzowym.

§ 38.

Nabytego prawa do urlopu pracownik nie traci nawet, gdyby nie upominał się o urlop.

§ 39.

Rozwiązanie umowy o pracę przez przedsiębiorstwo lub przez pracownika i nawiązanie jej na nowo w ciągu najbliższych 3-ch miesięcy w tym samym przedsiębiorstwie nie uważa się za przerwę w umowie o pracę, pozbawiającą pracownika prawa do korzystania z urlopu.

§ 40.

Pracownik nie może zrzec się nabytego prawa do korzystania z urlopu w zamian za dodatkowe wynagrodzenie wypłacane przez kierownictwo.

§ 41.

Wynagrodzenie za dzień urlopowy oblicza się przez podzielenie rzeczywistego zarobku pracownika fizycznego z ostatnich 3-ch miesięcy kalendarzowych przez ilość dni rzeczywiście przepracowanych.

§ 42.

Skreślono

U w a g a:

Zasady wypłacania odprawy w razie powołania pracownika do służby wojskowej reguluje w sposób jednolity rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1950 roku ogłoszone w Dzienniku Ustaw RP Nr 26 pod pozycją 236. Wyjaśnienia do tego rozporządzenia umieszczono na końcu układu.

U w a g a:

Sprawę uprawnień do urlopu w związku z powołaniem do służby wojskowej reguluje uchwała Nr 616 Prezydium Rządu z dnia 18 sierpnia 1951 r. ogłoszona w Monitorze Polskim Nr A-77 poz. 1070.

§ 43.

Pracownik po odbyciu obowiązkowej służby wojskowej winien być przyjęty do pracy w przedsiębiorstwie, z którego został powołany do wojska, na równorzędne stanowisko i warunki w stosunku do tych, jakie miał przed powołaniem do wojska, chyba że nie stawiał się do pracy bez ważnych powodów w ciągu dwóch tygodni od chwili zwolnienia go ze służby wojskowej.

§ 44.

Pracownicy, którzy z powodu zbyt krótkiego okresu zatrudnienia nie nabyli prawa do urlopu na podstawie par. 34 i nast. niniejszego układu, otrzymują w razie zwolnienia z pracy urlop płatny w wysokości 1 dnia za każdy miesiąc przepracowany w danym przedsiębiorstwie.

Pracownik traci prawo do powyższego urlopu, jeżeli sam rozwiązał umowę o pracę lub jeżeli rozwiązanie to nastąpiło z powodu, który kierownictwu daje prawo do rozwiązania umowy bez uprzedniego wypowiedzenia.

Urlopy okolicznościowe

§ 45.

Pracownicy otrzymują urlopy okolicznościowe płatne według zasad stosowanych przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy w następujących przypadkach:

- a) własnego ślubu — 2 dni urlopu,
- b) urodzenia się dziecka — 2 dni urlopu,
- c) pogrzebu małżonka, dziecka, rodziców — 2 dni urlopu,
- d) ślubu dziecka — 1 dzień urlopu,
- e) stawiennictwa przed komisją wojskową — 1 dzień, po przedstawieniu świadectwa z wojskowej komisji lekarskiej w razie potrzeby na dalsze dni,
- f) w dniach składania egzaminów szkolnych w oparciu o przedłożone zaświadczenia dyrekcji szkół.

Urlopów okolicznościowych nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.

Kultura i oświata

§ 46.

Kierownictwo winno oddać do dyspozycji Związku lub rady zakładowej w przedsiębiorstwach (budowach, zakładach), zatrudniających ponad 100 pracowników odpowiednio wyposażoną izbę na świetlicę i biuro dostępną dla pracowników o każdej porze w godzinach wolnych od pracy. W przedsiębiorstwach (budowach, zakładach), zatrudniających poniżej 100 pracowników, świetlice już istniejące winny być utrzymane. Kierownictwo obowiązane jest do wyposażenia na koszt własny świetlicy w umeblowanie, dokonywania remontów, utrzymania czystości, ogrzewania i oświetlenia.

§ 47.

Kierownictwo obowiązane jest w przedsiębiorstwach (budowach, zakładach), liczących ponad 200 pracowników opłacać kierownika świetlicy, zaangażowanego przez Związek. Wysokość wynagrodzenia kierowników świetlic ustala Centralna Rada Związków Zawodowych. W przypadku stworzenia jednej świetlicy dla kilku przedsiębiorstw (budów, zakładów), kierownictwo winno brać udział w kosztach, proporcjonalnie do ilości zatrudnionych.

U w a g a:

Sprawę wynagrodzenia kierowników świetlic reguluje pismo byłej KCZZ L.dz. 7/1485/1478/49 z dnia 8 marca 1949 r. przedrukowane w biuletynie Zarz. Gł. ZZPBC i PZ Nr 10 z roku 1949.

Ochrona i higiena pracy

§ 48.

1. Kierownictwo obowiązane jest urządzić na terenie przedsiębiorstwa (budowy, zakładu) punkt sanitarny, obsługiwany na każdej zmianie przynajmniej przez przeszkolonego pracownika lub sanitariusza. Sanitariusz może w czasie wolnym od pracy w swoim zakresie być zatrudniony przy innej pracy, odpowiadającej jego kwalifikacjom. Punkt sanitarny winien posiadać apteczkę i być zaopatrzony w narzędzia lekarskie i leki, niezbędne w niesieniu pierwszej pomocy w nieszczęśliwych wypadkach przy pracy.

2. Czas zużyty przez pracownika w godzinach pracy na korzystanie z pomocy na punkcie sanitarnym wlicza się do czasu pracy i wynagradza się według stawki godzinowej, należnej pracownikowi według osobistego zaszeregowania.

U w a g a:

Zasady wynagradzania społecznych inspektorów pracy reguluje pismo okólne CRZZ z dnia 4 maja 1951 roku L. dz. 17/720/51. Załączone na końcu układu.

§ 49

Na każdej placówce winny znajdować się umywalnie, zaopatrzone w ręczniki i środki do mycia.

§ 50.

Na każdej placówce pracy winna znajdować się czysta, bieżąca woda do picia, względnie w razie braku tejże naczynia z przegotowaną wodą oraz pewna ilość kubków i urządzeń do ich płukania. W miejscach pracy, w których picie wody jest niewskazane ze względów zdrowotnych, pracownicy winni otrzymywać do picia gotowaną miętę lub kawę.

§ 51.

1. Przedsiębiorstwa (budowy, zakłady) obowiązane są do urządzenia i utrzymania w należytym stanie natrysków lub łaźni, zaopatrzonych w ciepłą wodę, tak obliczonych, aby każdy pracownik mógł raz na tydzień skorzystać bezpłatnie z tych urządzeń. Urządzenia te mogą być utrzymywane wspólnie przez kilka blisko siebie położonych mniejszych przedsiębiorstw (budów, zakładów).
2. Jeżeli przedsiębiorstwo (budowa, zakład) nie posiada odpowiednich urządzeń własnych, kierownictwo winno wydawać bezpłatnie każdemu pracownikowi raz na tydzień bilet do łaźni publicznej.

U w a g a:

Sprawę norm powierzchni użytkowej i wyposażenia wewnętrznego, oraz zasad i warunków użytkowania hoteli robotniczych dla zatrudnionych w przemyśle i budownictwie reguluje zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7 maja 1951 r., ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-52 poz. 688.

§ 52.

1. Kierownictwo obowiązane jest do bezpłatnego dostarczania odzieży ochronnej i roboczej.
Kategorie pracowników, uprawnionych do otrzymywania odzieży ochronnej i roboczej, oraz normy określające ilość i rodzaj odzieży, podane są w załączniku do niniejszego układu.
2. Ubrania ochronne i robocze pozostają własnością przedsiębiorstwa i winny być zwrócone w przypadku zwolnienia pracownika.
3. Pracownik odpowiada za całość przydzielonych mu ubrań ochronnych i roboczych i winien zwrócić koszt tych przedmiotów, jeżeli uległy one uszkodzeniu lub utracie z jego winy lub niedbalstwa. Koszt ten ustala kierownictwo w porozumieniu z radą zakładową lub delegatem, biorąc pod uwagę czas użytkowania i stopień zużycia tych przedmiotów.

§ 53.

Przedsiębiorstwo (budowa, zakład) zorganizuje na własny koszt pranie i reperację odzieży ochronnej i roboczej.

§ 54.

Pracownicy w czasie zatrudnienia przy pracach szkodliwych dla zdrowia winni otrzymywać staraniem przedsiębiorstwa bezpłatnie mleko lub inne środki odżywcze, które pracownik obowiązany jest spożyć na miejscu. Rodzaje prac szkodliwych dla zdrowia oraz ilość mleka lub innych środków odżywczych określa załącznik do niniejszego układu.

§ 55.

Przy pracach niebezpiecznych, uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia pracownicy otrzymywać będą dodatkową zapłatę za każdą godzinę pracy w tych warunkach. Wykaz tych prac i wysokość dodatków określa załącznik do niniejszego układu.

§ 56.

Uprawnienia pracownika i członków jego rodziny w razie jego choroby, inwalidztwa, starości i śmierci regulują przepisy ustaw o ubezpieczeniu społecznym.

§ 57.

Szczególne prawa kobiet przed i po rozwiązaniu ciąży określone są obowiązującymi postanowieniami o ochronie pracy kobiet.

U w a g a:

Kwestię pracy kobiet i młodocianych, oraz prac wzbronionych kobietom regulują:

1. Ustawa z dnia 26 lutego 1951 r. o zmianie ustawy w przedmiocie pracy kobiet i młodocianych ogłoszona w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 12 z roku 1951, poz. 94.
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1951 r. o pracach wzbronionych kobietom, ogłoszone w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 12 z roku 1951, poz. 96.

§ 58.

W razie śmierci pracownika kierownictwo obowiązane jest niezależnie od świadczeń ubezpieczenia społecznego wypłacić rodzinie zmarłego odprawę pośmiertną na warunkach obowiązujących rozporządzeń o umowie o pracę pracowników umysłowych i fizycznych.

§ 59.

W razie, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem przy pracy, śmierci pracownika, kierownictwo wypłaci rodzinie pracownika, będącej na jego utrzymaniu, zasiłek w wysokości 3-miesięcznych zarobków, nadto, o ile pracownik przepracował w danym przedsiębiorstwie więcej niż trzy lata, kierownictwo wypłaci dodatkowo za każdy dalszy przepracowany rok zasiłek w wysokości połowy miesięcznych zarobków. Przepis niniejszy nie ogranicza ewentualnej odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstwa za szkody i straty, spowodowane wypadkiem przy pracy.

ROZDZIAŁ VI

Dyscyplina pracy

§ 60.

Pracownik obowiązany jest do ścisłego przestrzegania regulaminu pracy, a w szczególności do punktualnego rozpoczynania i kończenia pracy, jak również do nieopuszczania pracy

bez uprzedniego uzgodnienia z przełożonym, upoważnionym przez kierownictwo. W nagłych wypadkach pracownik powinien zawiadomić przełożonego lub jego zastępcę o opuszczeniu pracy.

U w a g a: Kwestię socjalistycznej dyscypliny pracy regulują następujące przepisy.

1. Ustawa z dnia 19 kwietnia 1950 r. o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy, ogłoszona w Dzienniku Ustaw R.P. Nr 20 z roku 1950, pozycja 169.
2. Uchwała Rady Ministrów z dnia 5 maja 1950 r. w przedmiocie określenia przypadków usprawiedliwiających nieobecność w pracy oraz warunków i trybu usprawiedliwiania nieobecności, ogłoszona w Monitorze Polskim Nr A-51 z roku 1950, poz. 584.
3. Pismo okólne Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 maja 1950 r. w sprawie wykonania postanowień ustawy o socjalistycznej dyscyplinie pracy, ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-66 z roku 1950, poz. 775.
4. Pismo okólne Nr 2 Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 maja 1950 r. w sprawie wykonania postanowień ustawy o socjalistycznej dyscyplinie pracy, ogłoszone w Monitorze Polskim Nr A-66 z roku 1950, poz. 776.
5. Uchwała Rady Ministrów z dnia 31 maja 1950 r. w sprawie uzupełnienia uchwały Rady Ministrów z dnia 5. V. 1950 r. w przedmiocie określania przypadków usprawiedliwiających nieobecność w pracy oraz warunków i trybu usprawiedliwiania nieobecności, ogłoszona w Monitorze Polskim Nr A-62 z roku 1950, poz. 719.
6. Uchwała Rady Ministrów z dnia 17 marca 1951 r. w sprawie uzupełnienia uchwały R. M. z dnia 5. V. 1950 r. w przedmiocie określenia przypadków usprawiedliwiających nieobecność w pracy oraz warunków i trybu usprawiedliwiania nieobecności, ogłoszona w Monitorze Polskim Nr A-27 z r. 1951, poz. 334.
7. Okólnik Nr 107 Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1951 r. w sprawie wykonania postanowień ustawy o socjalistycznej dyscyplinie pracy, ogłoszony w Monitorze Polskim Nr A-61 z r. 1951, poz. 820.

§ 61.

Kierownictwo jest obowiązane projekt regulaminu pracy przedstawić do zatwierdzenia radzie zakładowej lub delegatowi, a po zatwierdzeniu umożliwić pracownikom zapoznanie się z jego treścią. Regulaminy pracy winny być zaopatrzone w podpisy kierownictwa i rady zakładowej (delegata) oraz obwodowego Inspektora Pracy.

§ 62.

W przypadkach, gdy praca umowna nie wypełnia pracownikowi całkowicie dnia pracy, kierownictwo ma prawo dać mu

pracę dodatkową, możliwie odpowiadającą jego kwalifikacjom, a w przypadkach wyjątkowych i inną z zagwarantowaniem jego płacy poprzedniej.

§ 63.

Kierownictwo ma prawo nakładania kar zgodnych z regulaminem pracy tylko za zgodą rady zakładowej lub delegata. Pracownikowi, na którego nałożono karę, służy prawo odwołania się do Związku.

ROZDZIAŁ VII

Postanowienia specjalne

§ 64.

1. W miejsce stosowanego ogólnie obowiązku przedsiębiorstwa zwalniania pracowników, powołanych przez Związek do zadań społecznych, kierownictwo będzie płaciło na rzecz Związku 0,5% sumy wynagrodzeń wszystkich pracowników, obliczonej według ich stawek dniówkowych (godzinowych) względnie miesięcznych i przepracowanego przez nich czasu. Sumy te kierownictwo obowiązane jest wpłacać do kasy Związku najdalej do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły.
2. Kierownictwo obowiązane jest do udzielenia bezpłatnego urlopu z zachowaniem świadczeń socjalnych pracownikowi powołanemu przez Związek do pełnienia społecznych lub państwowych obowiązków. Przerwa spowodowana przez powyższe odwołanie pracownika wlicza się do czasu pracy w zakładzie.
3. Delegowanie przez Związek na kursy i do szkół specjalnych uważa się za pracę o znaczeniu społecznym w rozumieniu niniejszego paragrafu.

§ 65.

1. Przedsiębiorstwa stosujące niniejszy układ zbiorowy obowiązane są wpłacać z własnych funduszy 2% od zarobków brutto swoich pracowników na rzecz budownictwa mieszkaniowego w ramach Funduszu Budowlanego Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce, w terminie do dnia 10 każdego

miesiąca za miesiąc ubiegły, na konto bankowe wskazane przez Związek. Przepis ten obowiązuje jedynie do dnia 31 grudnia 1949 roku.

2. Fundusz Budowlany jest własnością Związku. Do ogólnego zarządzania Funduszem Budowlanym powołana jest Rada Funduszu Budowlanego, w skład której wchodzi w równej liczbie przedstawiciele Związku oraz przedstawiciele przedsiębiorstw, zawierających układ. Przewodniczącym Rady Funduszu Budowlanego będzie przedstawiciel KCZZ. Fundusz Budowlany przeznaczony jest na popieranie budownictwa mieszkaniowego dla członków Związku oraz inwestycji budowlanych o charakterze publicznym w ramach Państwowego Planu Inwestycyjnego.

ROZDZIAŁ VIII

Postanowienia końcowe

§ 66.

Spory między kierownictwem a pracownikami, wynikające ze stosowania niniejszego układu, rozstrzyga właściwy Inspektor Pracy, co nie pozbawia stron prawa dochodzenia swych roszczeń na drodze sądowej.

§ 67.

Kierownictwo jest obowiązane do zaopatrzenia rady zakładowej lub delegata w egzemplarze niniejszego układu w ilości co najmniej 1 egzemplarza dla każdego z 25 zatrudnionych, w żadnym przypadku jednak nie mniej, niż 3 egzemplarze na każdy zakład.

§ 68.

We wszystkich sprawach nieuregulowanych niniejszym układem mają zastosowanie przepisy obowiązującego ustawodawstwa pracy.

§ 69.

1. Dla dokonania pierwszego po wejściu w życie niniejszego układu zaszeregowania pracowników stale zatrudnionych powołana zostanie Komisja Kwalifikacyjna, złożona z dwóch przedstawicieli kierownictwa, upoważnionych do przyjmo-

wania danej kategorii pracowników i dwóch przedstawicieli rady zakładowej lub delegata. W razie nieosiągnięcia jednomyślności lub w razie sprzeciwu zgłoszonego przez zainteresowanego pracownika, spór rozstrzygnie kierownictwo przedsiębiorstwa z miejscowym oddziałem związku zawodowego.

2. Po dokonaniu pierwszego zaszeregowania, o którym wyżej mowa, zaszeregowania i przeszerewowania pracowników stale zatrudnionych, a także przyjętych na okres sezonu, dokonuje, zgodnie z przepisami obowiązującego układu, kierownictwo upoważnione do przyjmowania danej kategorii pracowników. O zaszeregowaniu lub przeszerewowaniu pracowników kierownictwo powiadamia radę zakładową lub delegata. Zainteresowany pracownik ma prawo zwrócić się do rady zakładowej lub delegata z umotywowanym wnioskiem o zmianę decyzji o zaszeregowaniu lub przeszerewowaniu. Rada lub delegat uzgodni sprawę z kierownictwem. W razie nieosiągnięcia porozumienia sprawę rozstrzygnie kierownictwo przedsiębiorstwa w porozumieniu z miejscowym oddziałem Związku.
3. Przepisy paragrafu niniejszego nie dotyczą zaszeregowania i przeszerewowania pracowników, których przyjmowanie i zwalnianie nie wymaga, zgodnie z § 4 tego układu, zgody rady zakładowej lub delegata.

§ 70.

1. Opisy pracy oraz odpowiadające im normy pracy, zaszeregowania robót oraz ceny jednostkowe podane są w obowiązującym Katalogu Norm i Cen Jednostkowych uzgodnionym z Zarządem Głównym Związku.
2. W przypadku wykonywania robót, które różnią się zasadniczo swym charakterem, procesem technologicznym i warunkami technicznymi od robót, opisanych w Katalogu Norm i Cen Jednostkowych, ustala się nową normę.

Sposób opracowywania nowych norm, tryb ich zatwierdzania oraz zasady dokonywania rewizji norm istniejących regulują przepisy wydane przez władze nadrzędne budownictwa.

U w a g a:

Sprawę postępowania przy przeprowadzaniu rewizji norm pracy reguluje uchwała Nr 387 Prez. Rządu z dnia 26 maja 1951 r., ogłoszona w Monitorze Polskim Nr A-49 poz. 644.

Ponadto w resorcie budownictwa przemysłowego obowiązuje wydane przez Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego pismo okólna Nr 6 z dnia 21 czerwca 1951 r. „w sprawie uchwały Prezydium Rządu o postępowaniu przy przeprowadzaniu rewizji norm pracy“.

§ 71.

Integralną część niniejszego układu stanowią następujące załączniki:

- Nr 1 — Tabela stawek godzinowych wynagrodzenia pracowników fizycznych w poszczególnych strefach.
- Nr 2 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budowlanych i inżynierskich.
- Nr 2a — Uzupełniająca tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budowlanych, obowiązująca wyłącznie przy robotach zabytkowych.
- Nr 3 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budownictwa przemysłowego i montażach konstrukcji stalowych.
- Nr 4 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach instalacyjno-montażowych.
- Nr 5 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych w wytwórniach i zakładach prefabrykacji z wyłączeniem zakładów stolarskich.
- Nr 6 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych, zatrudnionych w warsztatach pomocniczych i remontowych przedsiębiorstw budowlanych.
- Nr 7 — Wykaz stref.
- Nr 8 — Ustalenie dodatkowej stawki wynagrodzenia dla IX grupy tabel zaszeregowania przy robotach o charakterze specjalnym.
- Nr 9 — Zasady wynagradzania młodocianych, zatrudnionych przez przedsiębiorstwa w charakterze uczniów.
- Nr 10 — Zasady wynagradzania za szkolenie uczniów.

- Nr 11 — Zasady wynagradzania osób, zatrudnionych przy pilnowaniu oraz zawodowej straży przeciwpożarowej.
- Nr 12 — Zasady wynagradzania kierowców.
- Nr 13 — Tabele dodatków specjalnych.
- Nr 14 — Świadczenia przy pracach wyjazdowych.
- Nr 15 — Zasady premiowania pracowników fizycznych, zatrudnionych w systemie dniówki z premią.
- Nr 16 — Wykaz kategorii pracowników, którym przysługuje 0,5 litra mleka dziennie z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia.
- Nr 17 — Zasady przyznawania i wykaz pracowników uprawnionych do otrzymywania odzieży ochronnej i roboczej.
- Nr 18 — **Skreślony protokołem dodatkowym z dnia 27 maja 1950 r.**
- Nr 19 — Tabela ryczałtów miesięcznych dla pracowników fizycznych, zatrudnionych w biurach centralnych zarządów, zjednoczeń, przedsiębiorstw i oddziałów.
- Nr 20 — Zasady wynagradzania pracowników finansowo-księgowych.
- Nr 21 — Tabela wynagrodzeń pracowników umysłowych.
- Nr 22 — Tabela zaszeregowania pracowników umysłowych.
- Nr 23 — Tabela dodatków funkcyjnych dla pracowników umysłowych na stanowiskach kierowniczych.
- Nr 24 — Zasady wynagradzania pracowników biur personalnych i kontroli wewnętrznej.
- Nr 25 — **Skreślony protokołem dodatkowym z dnia 27 maja 1950 r.**
- Nr 26 — Zasady zaszeregowania i wynagradzania pracowników biur projektowych.
- Nr 27 — **Anulowany protokołem dodatkowym z dnia 15 maja 1950 r.**

Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa,
Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce

(—) **Marian Baryła** (—) **Oskar Vieweger**
(—) **Zygmunt Garnkowski** (—) **Stefan Minc** (—) **Zygmunt Wolski**

Centralny Zarząd Państwowych
Przedsiębiorstw Budowlanych
(—) **Inż. arch. Wacław Piasecki**
(—) **Inż. Aleksander Srebrny**

Centralny Zarząd Budownictwa
Przemysłowego
(—) **Inż. Zygmunt Furtak**

Centralny Zarząd Przedsiębiorstw
Robót Komunikacyjnych
(—) **Inż. Włodzimierz Filipkowski**

Spółeczne Przedsiębiorstwo
Budowlane
(—) **Mgr Tomasz Bober**

Przedsiębiorstwo Budowlane
Min. Bezp. Publicznego
(—) **Inż. Artur Kacner**

Spółdzielnia Budownictwa Wiejskiego
„Samopomoc Chłopska“
(—) **Inż. Wojciech Obtulowicz**

Wojskowe Przedsiębiorstwo
Budowlane
(—) **Mjr Edmund Pałaszewski**

Centralne Biuro Projektów
Architektonicznych i Budowlanych
(—) **Inż. Eugeniusz Olszewski**

Hutnicze Przedsiębiorstwo
Budowlane
(—) **Mgr Fryderyk Kremer**

Centralne Biuro Projektów i Studiów
Budownictwa Przemysłowego
(—) **Prof. Wenczesław Poniz**

Przedsiębiorstwo Robót
Inżynieryjno-Morskich
(—) **Inż. Stanisław Zawistowski**

Zakład Osiedli Robotniczych
(—) **Dr Marian Krzesaj**

Państwowe
Przedsiębiorstwo Budowy Mostów
i Konstrukcji Stalowych „Mostostal“
(—) **Inż. Józef Dangel**

Załącznik Nr 1
Do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

T A B E L A
stawek godzinowych wynagrodzenia pracowników fizycznych
w poszczególnych strefach

Grupa zasze- regowania	Strefa I złotych	Strefa II złotych	Strefa III złotych
I	1,51	1,40	1,34
II	1,67	1,54	1,42
III	1,83	1,69	1,56
IV	2,02	1,86	1,73
V	2,30	2,13	1,97
VI	2,61	2,43	2,24
VII	2,93	2,71	2,50
VIII	3,24	2,99	2,77
IX	3,56	3,28	3,04

U w a g a: Powyższe stawki płac uwzględniają dodatek, przy-
sługujący pracownikom fizycznym budownictwa
z tytułu sezonowości pracy.

Załącznik Nr 2
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

TABELA

zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach
budowlanych i inżynierskich

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
I.	1. Zatrudniony przy: sprzątaniu, czyszczeniu i utrzymaniu porządku (magazynów, świetlic, kantorów, pomieszczeń biurowych na budowach itp). 2. Goniec. 3. Figurant przy robotach pomiarowych.
II.	1. Zatrudniony przy: załadunkach, wyładunkach, przenoszeniu, przerzucaniu i transportach (materiałowych, odpadków (prócz stałych załóg środków transportowych), przy plantowaniu terenu i przerzucaniu ziemi przy robotach budowlanych, przy czyszczeniu cegły, przy regulacji ruchu, przy robotach na drogach, torach kolejowych i przy transportach budowlanych. 2. Zatrudniony przy sprzątaniu lokali wybudowanych i placu budowy. 3. Robotnik przy robotach torowych. 4. Pomoc rzemieślnika przy robotach malarskich.
III.	1. Pomoc rzemieślnika przy robotach asfaltowych, brukarskich, murarskich, kamieniarskich, posadzkarskich, ciesielskich, stolarskich, kowalskich, blacharskich, dekarских, zduńskich, izolacyjnych, szklarskich, zbrojarskich, ślusarskich itp. 2. Robotnik pomocniczy przy robotach betoniarskich. 3. Robotnik stale obsługujący środki transportowe (załadunki i wyładunki). 4. Robotnik rozbiórkowy. 5. Robotnik przy wytwarzaniu tłucznia ceglanego. 6. Kopacz przy robotach budowlanych. 7. Pomoc przy obsłudze maszyn i palenisk. 8. Woźnica. 9. Obsługa i konserwacja roboczych torów szynowych.

10. **Robotnik** samodzielny przy plantowaniu koron nasypów dróg, dużych powierzchni, pracujący na zadane profile.
 11. **Robotnik** przy robotach regulacyjnych (faszynowych, materacowych, kamiennych).
 12. **Robotnik** przyuczony do układania, rozbierania torów i rozjazdów oraz do podnoszenia i podbijania torów i rozjazdów.
 13. **Obsługa** pompy nurka.
- IV.
1. **Podręczny** przy pracy zespołowej np. w systemie trójkowym lub dwójkowym.
 2. **Betoniarz** odpowiedzialny za dozowanie mieszanek.
 3. **Układacz** sączków odwadniających.
 4. **Pomoc** maszynisty maszyn parowych. Smarownik.
 5. **Obsługa** prostych urządzeń mechanicznych o napędzie elektrycznym, jak: dźwigarki, transportery, kruszarki, mieszarki do zapraw, mniejsze sprzężarki, terenowe obrabiarki do drzewa.
 6. **Taraniarz.**
 7. **Koźlarz.**
 8. **Gracownik.**
 9. **Łamacz** kamienia w kamieniołomach.
 10. **Skarpiarz** wykopów i nasypów, pracujący samodzielnie.
 11. **Darniarz** samodzielny.
 12. **Płotkarz** samodzielny.
 13. **Sadzonkarz** wikliny samodzielny.
 14. **Studniarz** na studnie kopane (kręgowe).
 15. **Podręczny** przy robotach torowych pracujący samodzielnie przy cięciu szyn i przy wierceniu otworów w szynach lub laszach.
 16. **Pomoc** nurkowa: ubieranie nurka, obsługa urządzeń cięcia i spawania oraz urządzeń pneumatycznych.
- V.
1. **Cieśla** przy szalowaniach prostych, przy konstrukcjach budynków, szop drewnianych i prostych

wiązań dachowych, przy obróbce podkładów, mostownic, kozłów oporowych itp.

2. **Betoniarz** samodzielny.
3. **Obsługa** betoniarek o napędzie elektrycznym.
4. **Palacz** przy maszynach parowych nieegzaminiowany.
5. **Zbrojarz** do gięcia i montażu, pracujący pod kierunkiem bez obowiązku czytania rysunków konstrukcyjnych.
6. **Kowal** budowlany dla odkuwek prostych.
7. **Kowal** pracujący przy remoncie narzędzi torowych oraz remontowaniu części nawierzchni żelaznej.
8. **Dekarz** papowy.
9. **Szklarz** na roboty proste, jak szklenie otworów w płaszczyznach pionowych itp.
10. **Izolator** przy typowych izolacjach ochronnych murów.
11. **Szlifierz** lastrico.
12. **Murarz** podręczny przy pracy zespołowej.
13. **Taraniarz** fachowy przy robotach brukarskich.
14. **Kiszkarz** przy robotach regulacyjnych (faszynowych).
15. **Tamiarz** przy robotach regulacyjnych na ostrogi i opaski.
16. **Pomoc** nurkowa wykwalifikowana: linkowy sygnalista, odpowiedzialny za bezpieczeństwo nurka.
17. **Kierownik** motorówki z motorem przyczepnym.
18. **Kierownik** barki bez własnego napędu.
19. **Malarz** na proste roboty bez dobierania kolorów.

VI.

1. **Murarz** samodzielny przy prostych robotach, posadzkach murarskich i tynkach zwykłych.
2. **Układacz** rur betonowych i kamionkowych przy kanalizacjach deszczowych, odpowiedzialny za spadki.
3. **Cieśla** konstrukcyjny i na skomplikowane szalowania oraz odpowiedzialny za prawidłowe ustawienie wszelkich szalowań.

4. **Zbrojarz** samodzielny, pracujący na podstawie rysunków konstrukcyjnych.
5. **Kowal** warsztatowy przy remontach maszyn i urządzeń.
6. **Dekarz** dachówkowy i eternitowy.
7. **Szklarz** na roboty skomplikowane, jak szklenie witrażowe, dachów szklanych itp.
8. **Stolarz** budowlany przy robotach prostych warsztatowych stolarki budowlanej, pracujący pod kierunkiem oraz przy obsadzaniu i pasowaniu gotowej stolarki na budowach.
9. **Okuwacz** stolarki budowlanej.
10. **Ślusarz** budowlany, pracujący pod kierunkiem.
11. **Malarz** na proste roboty olejne oraz roboty klejowe w kolorach jasnych.
12. **Blacharz** na typowe roboty budowlane.
13. **Maszynista** maszyn budowlanych typowych, wymagających obsługi ze znajomością konstrukcji motorów spalinowych.
14. **Szlifierz** maszynowy na roboty lastricowe i kamieniarskie.
15. **Posadzkarz** układacz na lastrico jednolite, jastrychy cementowe lub magnetyzowe, płytki cementowe i klepkę.
16. **Cykliniarz**.
17. **Brukarz** na bruki z kamienia polnego, łamanego i płyty chodnikowe.
18. **Izolator** na izolacje specjalne.
19. **Asfalcjarz** (układacz i grabkarz) pracujący w zespole pod kierunkiem.
20. **Palacz** egzaminowany maszyn parowych.
21. **Tamiarz** przy robotach regulacyjnych na zamknięciach.
22. **Strzałowcy** przy rozsadzaniu gruntów środkami wybuchowymi.
23. **Torowcy** przy robotach torowych pracujący pod kierunkiem.
24. **Motorzysta** na motorówce.

25. **Kierownik motorówki.**

VII.

1. **Murarz** samodzielny na fasady, narożniki, sklepienia, kanały sklepione, licowanie, roboty szamotowe (prócz pieców przemysłowych), tynki gładkie (w wykonywaniu III i IV kat. norm. PKN), roboty ciągnięte szablonem, wyprawy szlachetne, cyklinowane lub natryskiwane.
2. **Murarz** pełniący funkcję pierwszego murarza w zespołach trójkowych i dwójkowych, niezależnie od rodzaju roboty, nawet przy robotach prostych.
3. **Blacharz** na skomplikowane roboty budowlane, jak np.: krycie miedzią, ołowiem, przy kryciu łuskowym itp.
4. **Cieśla** samodzielny na roboty konstrukcyjne skomplikowane, pracujący na podstawie rysunków roboczych.
5. **Ślusarz** samodzielny w warsztatach pomocniczych na budowach, przy remoncie sprzętu i maszyn budowlanych.
6. **Stolarz** budowlany, samodzielny na robotę ręczną i maszynową.
7. **Malarz** na roboty olejne o efektownych wykończeniach oraz roboty klejowe w kolorach pełnych, odpowiedzialny za dobór składników farb.
8. **Tapeciarz.**
9. **Zdun.**
10. **Maszynista** mechanik na ciężkim sprzęcie budowlanym.
11. **Posadzkarz** układacz na lastrico jednolite ze wzorami, płytki lastricowe, terrakotowe, kamienne, ksyllolity, glazurę i parkiet ze wzorami.
12. **Spawacz** samodzielny do spawów acetylenowych i elektrycznych.
13. **Mechanik** do naprawy i konserwacji urządzeń na budowie.
14. **Sztukator** budowlany na roboty typowe.
15. **Kamieniarz** budowlany.

16. **Brukarz** wykwalifikowany na bruki z półbruczku, kostki drobnej i grubej.
17. **Asfalcjarz** wykwalifikowany.
18. **Wiertacz** samodzielny przy badawczych i poszukiwawczych wierceniach gruntu.
19. **Torowy** przy wszelkich robotach torowych pracujący samodzielnie na podstawie rysunków.
20. **Szklarz** na roboty lustrzane i szlifowane.

- VIII.
1. **Stolarz** budowlany samodzielny na wszelkie roboty o rysunku specjalnym przy wykończeniu meblowym.
 2. **Zdun** specjalista kuchen typu restauracyjnego, specjalista budowy pieców piekarskich.
 3. **Sztukator** budowlany na ozdobne profile ciągnięte, kształtowanie form, stiuki.
 4. **Kamieniarz** na roboty specjalne, elementy architektoniczne. Licowanie płytami szlifowanymi.
 5. **Blacharz** przy kryciu kopuł i wież.
 6. **Wiertacz** samodzielny na wiercenia studzien głębokich.
 7. **Monter-mechanik** samodzielnie obsługujący i odpowiedzialny za ruch dużego zespołu maszyn budowlanych.

U w a g a: Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord, obliczonej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzisty należy rozumieć pracownika, kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej biorącego udział w akordzie.

TABELA

uzupełniająca zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budowlanych, obowiązująca wyłącznie przy robotach konserwatorskich na obiektach zabytkowych

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
IV.	1. Pomoc przy robotach odkrywczych i badawczych. 2. Pomoc sztukatorska. 3. Robotnik rozbiórkowy części elementów budynków zabytkowych.
VI.	1. Specjalista od zastrzyków cementowych.
VII.	1. Murarz samodzielny na mury z uskokami, pilastrami, sklepienia, roboty elewacyjne itp. 2. Dekarz dachówkowy przy dachach zabytkowych.
VIII.	1. Murarz na roboty specjalne, jak skomplikowane sklepienia, historyczne wiązania murów, roboty ciągnione. 2. Blacharz na ozdobnych robotach dachowych, jak lukarnie, kosze, żygacze. 3. Ślusarz na roboty o specjalnym rysunku ozdobnym. 4. Posadzkarz na roboty o specjalnym rysunku ozdobnym przy układaniu z poszczególnych deszczulek. 5. Cieśla samodzielny, pracujący w naturze nie według profilu oraz ręczna obróbka artystyczna.
IX.	1. Sztukator rzeźbiarz samodzielny, pracujący na podstawie rysunku lub samodzielnie uzupełniający sztukaterię. 2. Stolarz-snycerz przy obróbce ręcznej nietypowej.

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
----------	---

3. **Kowal-ślusarz, kamieniarz-rzeźbiarz** ręcznie wykonywujący według rysunku lub z natury elementy artystyczne.
4. **Malarz** artystyczny na polichromie itp.

U w a g a: Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20⁰/. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord, obliczonej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzisty należy rozumieć pracownika, kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej, biorącego udział w akordzie.

Załącznik Nr 3

do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

TABELA

zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budownictwa przemysłowego i montażach konstrukcji stalowych

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
----------	---

- I.
 1. **Zatrudniony** przy: sprzątaniu, czyszczeniu i utrzymaniu porządku (magazynów, świetlic, kantorów, pomieszczeń biurowych na budowach itp.).
 2. **Goniec.**
 3. **Figurant** przy robotach pomiarowych.
- II.
 1. **Zatrudniony** przy: załadunkach, wyładunkach, przenoszeniu, przerzucaniu i transportach materiałowych, odpadków (oprócz stałych załóg środ-

ków transportowych), przy plantowaniu terenu i przerzucaniu ziemi przy robotach budowlanych, przy czyszczeniu cegły, przy regulacji ruchu przy robotach na drogach, torach kolejowych i przy transportach budowlanych, prócz pracy przy manipulacji ciężkimi elementami stalowymi, kamiennymi itp.

2. **Zatrudniony** przy sprzątaniu pomieszczeń wybudowanych i placu budowy.

III. 1. **Ładowacz** przy wyladowaniu i załadowaniu elementów stalowych konstrukcji, maszyn, ciosów kamiennych i innych ciężarów, wymagających dużego wysiłku i uwagi ze względu na bezpieczeństwo pracy.

2. **Robotnik** stale obsługujący środki transportowe (załadunki i wyladunki).

3. **Robotnik** rozbiórkowy przy rozbiórkach filarów i przyczółków mostowych.

4. **Pomoc** przy wszelkich robotach montażowych, nie wymagających przyuczenia, jak np.: przy ręcznym biciu pali, izolowaniu itp.

5. **Kopacz.**

6. **Pomoc** przy obsłudze maszyn i palenisk.

7. **Woźnica.**

8. **Obsługa** i konserwacja roboczych torów szynowych.

9. **Obsługa** pompy nurka.

IV. 1. **Pomoc** spawacza elektrycznego i acetylenowego, maszynisty maszyn parowych, rozwiertacza otworów nitowych, skręcaacza konstrukcji, kafarowego.

2. **Obsługa** prostych urządzeń mechanicznych o napędzie elektrycznym.

3. **Pomoc** murarza na wielkie piece Cowpery, piece martenowskie, koksownicze, grzewcze, obmurza kotłów i kominy fabryczne, przy przygotowaniu zapraw wypełniających przestrzenie izolacyjne,

- cięcie cegieł ogniotrwałych, rozbieranie murów piecowych przy rozbiórkach użytkowych.
4. **Pomoc montera** przy urządzeniach piecowych, kotwiczeniu baterii, montażu rurociągów.
 5. **Oczyszczanie kotłów z kamienia.**
 6. **Pomoc nurkowa:** ubieranie nurka, obsługa urządzeń cięcia i spawania oraz urządzeń pneumatycznych.
 7. **Smarownik.**
- V.
1. **Palacz** maszyn parowych nieegzaminowany.
 2. **Obsługa** większych urządzeń mechanicznych o napędzie elektrycznym (prócz ciężkiego sprzętu).
 3. **Rozwiertacz** konstrukcji stalowych, pracujący w zespole pod kierunkiem.
 4. **Skręcaacz** konstrukcji stalowych, pracujący w zespole pod kierunkiem.
 5. **Nitownik-podpieracz** na robotach montażowych.
 6. **Nagrzewacz** nitów na ogrzewaczach koksowych na robotach montażowych.
 7. **Kowal** dla odkuwek prostych.
 8. **Murarz** podręczny dla murarza pieców przemysłowych na roboty proste, przy sortowaniu fasónów ogniotrwałych i pomocy przy murowaniu.
 9. **Pomoc nurkowa** wykwalifikowana: linkowy sygnalista odpowiedzialny za bezpieczeństwo nurka.
 10. **Kierownik** motorówki z motorem przyczepnym.
 11. **Kierownik** barki bez własnego napędu.
- VI.
1. **Palacz** egzaminowany maszyn parowych.
 2. **Maszynista** przy większych urządzeniach mechanicznych o napędzie spalinowym (prócz ciężkiego sprzętu).
 3. **Znacznik-traser**, pracujący na podstawie szablonu.
 4. **Skręcaacz** konstrukcji stalowych samodzielny.
 5. **Nitownik** na ręczną robotę i nitownik-podpieracz na pneumatycznych i elektro - magnetycznych podpieraczach.

6. **Nagrzewacz** kwalifikowany na elektrycznych maszynach oporowych.
7. **Kowal** do naprawy narzędzi.
8. **Ślusarz** do drobnych napraw.
9. **Spawacz** na roboty acetylenowe przy cięciu i zwykłym spawaniu.
10. **Tokarz** przy obróbce drobnych narzędzi i sprzętu.
11. **Składacz** konstrukcji stalowych, pracujący w zespole pod kierunkiem.
12. **Motorzysta** na motorówce.
13. **Kierownik** motorówki.

VII.

1. **Maszynista** mechanik na ciężkim sprzęcie.
2. **Operator** kranów montażowych naprowadzający na miejsce podnoszone elementy do wagi 20 t.
3. **Nitownik** samodzielny czołowy na roboty pneumatyczne.
4. **Składacz** samodzielny konstrukcji stalowych przy robotach typowych, pracujący na rusztowaniach pełnych.
5. **Ślusarz** do napraw sprzętu mechanicznego.
6. **Spawacz** samodzielny na roboty acetylenowe i elektryczne przy spawaniu czołowym i pachwinowym.
7. **Tokarz** przy obróbce części mechanicznych.
8. **Izolator** przy izolowaniu przewodów.
9. **Kowal** samodzielny odkuwacz dla odkówek części maszyn oraz nakówek dla nitów.
10. **Monter** prowadzący samodzielnie montaż małych obiektów piecowych lub zespołów montażowych, montaż konstrukcji nośnej pod kierunkiem, urządzeń transportowych, wsadowych i wypychowych, składanie rurociągów i konstrukcji obsługowej.
11. **Kamieniarz** do ciosów licowych mostowych.
12. **Ustawiacz** ciosów.
13. **Murarz** samodzielny na roboty wielkiego pieca, mury kratowe, filary, fundamenty i kanały dolne Cowperów, wykładziny wanien, mury odzyski-

waczy komór żuźlowych w piecach martenowskich, fundamenty, kanały i izolacje pieców grzewczych, ściany regeneratorów i ściany proste pieców koksowniczych, obmurza i izolacje kotłów, fundamenty i czopuchy kominów fabrycznych.

- VIII.
1. **Operator** kranów montażowych, naprowadzający na miejsce podnoszone elementy o wadze powyżej 20 t.
 2. **Nitownik**-kotlarz samodzielny do kotłów i zbiorników ciśnieniowych.
 3. **Składacz** samodzielny konstrukcji stalowych i mostów, pracujący bez rusztowań (łazik).
 4. **Ślusarz** mechanik do napraw mechanizmów napędowych.
 5. **Spawacz** na roboty acetylenowe i elektryczne przy spawaniu sufitowym, krzyżowym i cienkich blach.
 6. **Traser** samodzielny konstrukcji nitowanych, pracujący na podstawie rysunków.
 7. **Izolator** przy izolowaniu kotłów, zbiorników, rozdzielni, pieców przemysłu chemicznego itp.
 8. **Monter** na wykonanie wg rysunku podzespołów i urządzeń wsadowych, wypychowych, transportowych i obsługowych, konstrukcji nośnych rurociągów, armatur piecowych.
 9. **Kamieniarz** do ciosów licowych mostowych, pracujący samodzielnie.
 10. **Ustawiacz** ciosów samodzielny.
 11. **Kafarowy** obeznany z wszelkiego rodzaju pracą i sprzętem kafarowym, samodzielnie prowadzący roboty, na podstawie rysunków technicznych, a w wypadku palowań i ścianek drewnianych — prowadzący zespół kafarów.
 12. **Murarz** wielkopiecowy samodzielny na złożone roboty: kolana dyszowe, spadek i przestron w wielkich piecach, ściany radialne, przewody gorącego dmuchu i sklepienia w Cowperach,

sklepienia przestrzenne, ściany w obszarze wsadu, głowice i otwory w piecach martenowskich, fundamenty, kanały, otwory i izolacje w piecach termicznych, ściany baterii rekuperatorów, przekrycia komór i regeneratorów, izolacje w piecach koksowniczych, ściany, przegrody, generatory, przekrycia, otwory i rekuperatory w piecach gazowniczych, ściany ogniowe, wykładziny, ściany cienkie, przegrody i sklepienia palenisk kotłów wysokoprężnych.

13. **Murarz** kominowy na wszystkie roboty.
14. **Monter** samodzielnie obsługujący i odpowiedzialny za ruch dużego zespołu maszyn budowlanych.

- IX.
1. **Traser** samodzielny dla skomplikowanych konstrukcji nitowanych i spawanych, pracujący wg rysunku.
 2. **Spawacz** uprawniony do spawania precyzyjnego pod dużym obciążeniem i na wysokie temperatury, na stale wysokowartościowe oraz metale nieżelazne, dla skomplikowanych robót spawalniczych, pracujący samodzielnie na podstawie rysunku w warunkach montażowych.
 3. **Monter** na samodzielne wykonanie wg rysunków montażu urządzeń do automatyzacji ruchu pieców, urządzeń wsadowych, wypychowych, transportowych, instalacje palników, regulatorów, instalacje kotłów wysokoprężnych z urządzeniami, armatury specjalne piecowe i kotłowe oraz skomplikowane aparaty.
 4. **Murarz** specjalista wielkopieczowy, pracujący na podstawie rysunków konstrukcyjnych na gar i sklepienia wielkich pieców, kopuły i komory spalania Cowperów, sklepienia ściany przednie w obszarze wsadu w piecach martenowskich, sklepienia, otwory i ściany pieców termicznych, komory spalania, kanały gazowe i wtórnego powietrza i sklepienia w piecach koksowniczych, retorty i komory składane, kanały grzew-

cze powietrza i palniki w piecach gazowniczych, skomplikowane sklepienia, przegrody fasonowe i ekrany kotłów wysokoprężnych.

5. **Murarz** specjalista na wszystkie roboty kominowe i instalacje odgromnikowe, pracujący na podstawie rysunków konstrukcyjnych.

U w a g a:

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord, obliczonej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzysty należy rozumieć pracownika, kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej, biorącego udział w akordzie.

Specjalności nie wyszczególnione w niniejszej tabeli należy zaszeregować według tabeli zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budowlanych i inżynierskich.

Załącznik Nr 4

do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

TABELA

zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach
instalacyjno-montażowych

- I. 1. **Zatrudniony** przy sprzątaniu, czyszczeniu i utrzymaniu porządku (magazynów, świetlic, kantorów, pomieszczeń biurowych na budowach itp.).
2. **Goniec**.

3. Figurant przy robotach pomiarowych.

- II. 1. **Zatrudniony** przy załadunkach, wyładunkach, przenoszeniu, przerzucaniu i transportach materiałowych, odpadków itp. (oprócz stałych załóg środków transportowych), przy plantowaniu terenu i robotach ziemnych, jako pomoc kopaczy, przy ręcznym pompowaniu wody z kanałów, przy sypaniu materiałów filtracyjnych do filtrów, przy regulacji ruchu przy robotach na drogach, torach kolejowych i przy transportach budowlanych.
2. **Pomoc** rzemieślnika przy robotach elektrotechnicznych wewnętrznych.
- III. 1. **Pomoc** rzemieślnika przy robotach ślusarskich, kowalskich, izolacji, przewodów i bruzd monterskich, wodociągowo-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, instalacji gazowych, wierzenia, chłodniczych, wiertniczych i przy urządzeniach specjalnych.
2. **Kopacz** przy kopaniu dołów pod fundamenty słupów, urządzeń stacyjnych, rowów kablowych, uziemień, dołów pod słupy drewniane i betonowe oraz wszelkich kanałów.
3. **Pomoc** przy obsłudze maszyn i palenisk.
4. **Woźnica**.
- IV. 1. **Cieśla** (sztajfiarz) przy szalowaniu i rozpieraniu wykopów kanałowych do głębokości 2 m.
2. **Układacz** sączków odwadniających i drenów.
3. **Pomocnik** spawacza elektrycznego i acetylenowego.
4. **Pomoc** monterska do samodzielnych prac przy rozbiórkach starych instalacji prostych silnoprądowych lub słaboprądowych i przy układaniu kabli oraz przy instalacjach sanitarnych c. o. itp.
5. **Oczyszczanie** kotłów z kamienia.

- V.
1. **Cieśla** (sztajfiarz) przy szalowaniu i rozpieraniu wykopów kanałowych przy głębokościach ponad 2 m.
 2. **Monter** pracujący pod kierunkiem przy robotach instalacyjnych typowych wod.-kan., c. o. i gazowych.
 3. **Elektro-tele-radiomonter**, pracujący przy typowych instalacjach prostych, jak np. szycie i lutowanie kabli, gięcie i układanie rur Bergmana, obsadzanie puszek, naciąganie przewodów, zakładanie sprzętu, nakręcanie izolatorów na haki i trzony, obsadzanie trzonów z izolatorami na konstrukcjach wsporczych itp.
- VI.
1. **Cieśla** samodzielny na montaż słupów bliźniaczych, A-owych, drewnianych podstawy słupowych i innych.
 2. **Monter** instalacyjny pracujący samodzielnie przy instalacjach typowych wod.-kan., c.o. i gazowych.
 3. **Kowal** warsztatowy przy remontach maszyn i urządzeń do naprawy narzędzi.
 4. **Spawacz** na roboty acetylenowe przy cięciu i prostych robotach spawalniczych.
 5. **Tokarz** przy obróbce drobnych narzędzi i sprzętu.
 6. **Elektro-tele-radiomonter** samodzielny na instalacje świetlne domowe, na instalacje dzwonkowe, na przyłącza i piony, na linie napowietrzne, na tablice rozdzielcze oświetleniowe, na instalacje wewnętrzne kabelkiem obołowionym, na rurowanie przy instalacjach głośnikowych.
 7. **Tele-radiomonter** pracujący pod kierunkiem przy urządzeniach stacyjnych.
 8. **Elektromonter** pracujący pod kierunkiem na wysokie napięcie.
- VII.
1. **Monter** samodzielny, wykonujący na podstawie rysunków instalacje wod.-kan., c. o. i gazowe.

2. **Monter** samodzielny na wentylacje, odemglanie i odpylanie i urządzenia przeciwpożarowe, automatyczne i specjalne.
3. **Izolator** samodzielny.
4. **Wiertacz** samodzielny na wiercenia badawcze i poszukiwawcze gruntu.
5. **Ślusarz** warsztatowy na roboty odpowiedzialne.
6. **Spawacz** na roboty acetylenowe i elektryczne przy spawaniach rurowych.
7. **Tokarz** przy obróbce części mechanicznych.
8. **Elektromonter** na pojedyncze układy rozdzielcze niskiego napięcia przemysłowe, wykonywane wg specjalnych przepisów, na typowe instalacje siłowe, na specjalne instalacje sygnalizacyjne, na sieć niskiego napięcia, na instalacje dźwigów towarowych i na kable niskiego napięcia, na instalacje wewnętrzne urządzeń radiowych.

VIII.

1. **Monter** samodzielny, pracujący na podstawie rysunków na: stacje pomp i hydroforów, pralnie mechaniczne i kuchnie parowe, magazyny paliw płynnych, urządzenia kotłowni zdalaczynnych, parociągi, gazociągi i ropociągi, oczyszczanie ścieków, aparaty i urządzenia do ulepszenia wód studziennych, rzecznych, kopalnianych, kondensacyjnych i innych, rozdzielnie pary.
2. **Izolator** przy izolowaniu kotłów, zbiorników, rozdzielni itp.
3. **Spawacz** samodzielny na roboty ogrzewnicze i ruropociągi.
4. **Tele-monter** na kable miejskie niskoparowe, słaboprądowe na centrale telefoniczne ręczne.
5. **Elektromonter** samodzielny na rozbudowane wielopolowe rozdzielnie przemysłowe niskiego napięcia, na podstacje i rozdzielnie wysokiego napięcia do 10 KV, na małe nastawnie i typowe układy sterownicze i sygnalizacyjne, na aparaty pomiarowe, na kable wysokiego napięcia do

10 KV, na sieci wysokiego napięcia do 20 KV, na układy siłowe przemysłowe, na dźwigi osobowe i osobowo-towarowe.

6. **Wiertacz** samodzielny na wiercenie studzien głębokich.

- IX. 1. **Monter** samodzielny, pracujący na podstawie rysunków, na urządzenia chłodnicze, klimatyzacyjne, na roboty specjalne, skomplikowane aparaty i przyrządy.
2. **Tele-radiomonter** samodzielny na urządzenia głośnikowe dyspozycyjne, na naprawy wzmacniaczy, przekładników i precyzyjnego sprzętu radiowego, na kable miejskie wysoko-parowe i kable dalekosiężne, na centrale automatyczne.
3. **Elektromonter** samodzielny, pracujący na podstawie rysunków, na rozdzielnie powyżej 10 KV oraz napędy pośrednie aparatów, na nastawy i układy sterownicze i sygnalizacyjne, na przekładniki i urządzenia pomiarowe, na kable ponad 10 KV, na sieci napowietrzne powyżej 20 KV, na układy samoczynnie działające i na dźwigi przemysłowe.

U w a g a:

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord, obliczonej według cen ustalonych.

* Pod określeniem brygadzysty należy rozumieć pracownika, kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej biorącego udział w akordzie.

TABELA

zaszeregowania pracowników fizycznych w wytwórniach
i zakładach prefabrykacji z wyłączeniem zakładów stolarskich

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
I.	1. Zatrudniony przy sprzątaaniu, czyszczeniu i utrzymaniu porządku (magazynów, świetlic, kantorów, pomieszczeń biurowych itp.). 2. Goniec .
II.	1. Zatrudniony przy transportach, polewaniu wyrobów z ewent. donoszeniem wody, czyszczeniu i smarowaniu form, przekładaniu lekkich form, donoszeniu trzciny do hali fabrycznej itp.
III.	1. Pomoc rzemieślnika przy robotach kamieniarskich, stolarskich, zbrojarskich, ślusarskich, kowalskich, przenoszenie ciężkich form ponad 80 kg, przenoszenie i układanie elementów prefabrykowanych, przenoszenie, przewożenie, przesiewanie, przerzucanie żwiru, piasku, cementu, itp. 2. Robotnik pomocniczy przy robotach betoniar- skich, jak np. dowóz kruszywa i betonu, pomoc przy mieszaniu i rozszalowaniu betonu, napełnianie i ubijanie dużych form, szpachlowanie wyrobów (płyty) terazzo, zbijanie dachówki itp. 3. Obsługa i konserwacja torów szynowych. 4. Woźnica . 5. Robotnik przy wytwarzaniu tłuczni środkami mechanicznymi. 6. Kopacz przy wydobywaniu żwiru. 7. Pomoc przy obsłudze maszyn i palenisk. 8. Robotnik zatrudniony przy segregowaniu i obcinaniu trzciny, podwożeniu i odwożeniu form od i do prasy, przy wyrobie płyt izolacyjnych, rozformowaniu płyt izolacyjnych itp.

- IV. 1. **Robotnik** odpowiedzialny za dozowanie mieszanek ręcznie i maszynowo.
2. **Robotnik** zatrudniony przy ręcznym wytwarzaniu tłuczni kamienno-żelaznego.
3. **Pomoc** maszynisty maszyn parowych.
4. **Obsługa** prostych urządzeń mechanicznych o napędzie elektrycznym, jak np. dźwigarek, betoniarerek, wibratorów przyczepnych, pustaczarek, ubijarek, transporterów, kruszarek, mieszarek do zapraw, mniejszych sprężarek, obrabiarek do drzewa, piły tarczowej, maszyn do wiązania mat trzcinowych, obsługa betoniarki i mieszarki w wytw. mat trzcinowych itp.
5. **Robotnik** zatrudniony przy napełnianiu betonem pustych form, przy formowaniu i prasowaniu płyt izolacyjnych i przy impregnacji wełny drzewnej.
- V. 1. **Betoniarz** zatrudniony przy prefabrykacji nieskomplikowanych elementów ręcznie lub mechanicznie, jak np. elementów drogowych, pustaków ściennych i stropowych niezbrojonych dachówek, kręgów, rur niezbrojonych, podkładów kolejowych itp.
2. **Palacz** przy maszynach parowych, nieegzaminywany.
3. **Zbrojarz** do gięcia i montażu, pracujący pod kierunkiem, bez obowiązku czytania rysunków konstrukcyjnych.
4. **Kowal** do odkuwek prostych.
5. **Szlifierz** terrazo na szlifierce talerzowej.
- VI. 1. **Betoniarz** samodzielny na elementy zbrojone, jak np. belki i pustaki zbrojone, sztukateria zbrojona, słupy i elementy ogrodzeniowe, wiązary, słupy i rury zbrojone, maszty i słupy oświetleniowe i dla linii przesyłowych, elementy dachowe zbrojone itp.
2. **Zbrojarz** samodzielny pracujący na podstawie rysunków konstrukcyjnych.
3. **Szlifierz** maszynowy na roboty kamieniarskie i terrazowe na szlifierce ściennej.

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
----------	---

4. **Kamieniarz** na roboty proste, jak np. wyrób kostki rzędowej, półbruczku, krawężników itp.
5. **Kowal** warsztatowy przy remontach maszyn i urządzeń.
6. **Stolarz** warsztatowy przy robotach prostych.
7. **Ślusarz** pracujący pod kierunkiem przy konserwacji maszyn i urządzeń.
8. **Maszynista** maszyn zakładowych, wymagających obsługi ze znajomością konstrukcji motorów spalinowych.
9. **Palacz** egzaminowany maszyn parowych.

VII

1. **Betoniarz** wysokokwalifikowany na roboty specjalne, jak np. belki strunowe i przepiężone, elementy i wyroby z piano-betonu itp.
2. **Ślusarz** samodzielny w warsztatach pomocniczych przy remoncie maszyn i sprzętu.
3. **Stolarz** samodzielny na roboty ręczne, maszynowe, modelowe i formowe.
4. **Spawacz** samodzielny do spawania acetylenowych i elektrycznych.
5. **Mechanik** do napraw i konserwacji urządzeń na zakładzie.
6. **Kamieniarz** na czystą obróbkę.

VIII.

1. **Kamieniarz** na roboty specjalne elementów architektonicznych.
2. **Stolarz** - modelarz na wszelkie roboty o rysunku specjalnym przy wykonaniu precyzyjnych modeli.

U w a g a:

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord obliczonej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzisty należy rozumieć pracownika, kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej, biorącego udział w akordzie.

TABELA

zaszeregowania pracowników fizycznych zatrudnionych
w warsztatach pomocniczych i remontowych przedsiębiorstw
budowlanych

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
I.	1. Zatrudniony przy sprzątanii, czyszczeniu i utrzymaniu porządku (magazynów, świetlic, kantonów, pomieszczeń biurowych itp.). 2. Goniec.
II.	1. Zatrudniony przy utrzymaniu w porządku placu, przy załadunkach, wyładunkach, przewożeniu, przerzucaniu i transportach materiałowych, oprócz prac ręcznych przy manipulacji ciężkimi elementami.
III.	1. Ładowacz przy załadunku i wyładunku elementów stalowych konstrukcji, maszyn i innych ciężarów, wymagających dużego wysiłku i uwagi ze względu na bezpieczeństwo. 2. Obsługa i konserwacja roboczych torów szynowych. 3. Pomocnik maszynisty, spawacza elektrycznego i acetylenowego, rozwiertacza, śkręcacza konstrukcji, monter maszyn, ślusarz, kowala, formiarza, tapicera. 4. Pomocnik maszynisty sprzętu budowlanego lekkiego. 5. Woźnica.
IV.	1. Obsługa prostych maszyn jak dmuchawy, małe sprężarki, prasy śrubowe ręczne, prasy mimośrodowe lekkie, gwinciarki, proste roboty malarskie. 2. Pomocnik magazyniera narzędziowego i części zamiennych obeznany z ich użyciem i konserwacją.

-
3. **Pomocnik** maszynisty sprzętu budowlanego ciężkiego.
 4. **Pomocnik** elektromechanika i galwanizatora ze znajomością materiału i sprzętu.
- V.
1. **Skręcaacz** konstrukcji stalowych, pracujący w zespole pod kierunkiem.
 2. **Nitownik** — podpieracz.
 3. **Nagrzewacz** nitów na ogrzewaczach koksowych.
 4. **Kowal** na odkuwki proste.
 5. **Dźwigowy** na mniejszym dźwigu suwnicowym.
 6. **Palacz** maszyn parowych nieegzaminowany.
 7. **Obsługa** nieskomplikowanych obrabiarek przy wykonywaniu prostych robót jak: wiercenie, przebijanie, struganie, frezowanie, dłutowanie, przeciąganie, obcinanie.
 8. **Odlewnik** — rdzeniarz.
 9. **Stolarz** na roboty surowe.
 10. **Obsługa** wykwalifikowana pras.
 11. **Elektro-monter** przy robotach nieskomplikowanych, jak np. nawijanie szablonowych cewek i montaż prostych tabliczek rozdzielczych oraz typowych instalacji.
- VI.
1. **Skręcaacz** konstrukcji stalowych samodzielny.
 2. **Nitownik** czołowy na ręczną robotę i podpieracz na pneumatycznych podpieraczach.
 3. **Składacz** konstrukcji stalowych, pracujący w zespole pod kierunkiem.
 4. **Nagrzewacz** kwalifikowany na piece elektryczne oporowe.
 5. **Palacz** maszyn parowych egzaminowany.
 6. **Kowal** na naprawy sprzętu i grubych narzędzi.
 7. **Odlewnik** — formiarz.
 8. **Stolarz** na roboty proste.
 9. **Blacharz** na remonty urządzeń.
 10. **Spawacz** na roboty acetylenowe przy cięciu i zwykłym spawaniu.
 11. **Monter** na drobne naprawy samochodów i sprzętu.
 12. **Ślusarz** na drobne naprawy.

13. **Maszynista** na sprzęcie lekkim napędzanym silnikami spalinowymi, jak: sprężarki, betoniarki, łamacze, transportery, windy, wyciągi.
14. **Obsługa** obrabiarek przy wykonywaniu napraw drobnych narzędzi i sprzętu, jak: toczenie, frezowanie, struganie, wiercenie, szlifowanie, piaskowanie.
15. **Ustawiacz** na prasy.
16. **Brakarz** — kontroler prostych robót.
17. **Znacznik** traser pracujący na podstawie szablonów.
18. **Malarz** samodzielny.
19. **Elektromonter** przy robotach skomplikowanych, pracujący pod kierunkiem (nawijacz cewek do silników i przyrządów pomiarowych itp.).

VII.

1. **Nitownik** samodzielny czołowy na roboty pneumatyczne.
2. **Składacz** samodzielny konstrukcji stalowych przy robotach typowych.
3. **Kowal** samodzielny odkuwacz części maszyn.
4. **Dźwigowy** na dużym dźwigu suwnicowym.
5. **Maszynista** na sprzęcie ciężkim, jak: koparki, spychacze itp.
6. **Ślusarz** na naprawy sprzętu mechanicznego.
7. **Spawacz** samodzielny na roboty acetylenowe i elektryczne przy spawaniu czołowym i pachwinowym.
8. **Tokarz** na obróbkę części maszyn.
9. **Frezer** na roboty dokładne.
10. **Strugacz** na roboty specjalne dokładne.
11. **Ustawiacz** na rewolwerówki, zataczarki i frezarki.
12. **Blacharz** na roboty specjalne, trudne i precyzyjne (naprawa chłodziń, skomplikowane prostowanie blach itp.).
13. **Odlewnik** formiarz samodzielny na trudne odlewy.
14. **Stolarz** samodzielny na dokładne roboty.

15. **Modelarz** na prostsze roboty.
16. **Tapicer** samochodowy samodzielny.
17. **Elektro-monter** lub elektro-mechanik samodzielny przy robotach skomplikowanych (przewijanie i remont silników, przyrządów pomiarowych oraz instalacji samochodowych).
18. **Galwanizator** — samodzielny.

VIII.

1. **Ślusarz-mechanik** na naprawy skomplikowanych mechanizmów (skrobanie łoż i panewek obrabiarek i silników).
2. **Monter** na samochody, monter-mechanik na skomplikowany sprzęt budowlany.
3. **Spawacz** na roboty acetylenowe i elektryczne przy spawaniu sufitowym, krzyżowym i cienkich blach.
4. **Tokarz** precyzyjny.
5. **Szlifierz** na części maszyn i na ostrzarki uniwersalne.
6. **Frezer** precyzyjny na specjalnie skomplikowane prace.
7. **Kowal** na skomplikowane odkuwki.
8. **Ustawiacz** na precyzyjne roboty na automatach.
9. **Hartownik** obsługujący piec hartowniczy.
10. **Traser** samodzielny, pracujący na podstawie rysunków.
11. **Kontroler** — odbiorca precyzyjnych elementów zespołów.
12. **Modelarz** samodzielny.
13. **Elektro-mechanik** samodzielny przy robotach elektromechanicznych, jak np. demontaż, montaż silników wysokiego i niskiego napięcia, prostowników i innych aparatów elektrycznych.

IX.

1. **Tokarz** narzędziowy i na sprawdziany.
2. **Szlifierz** narzędziowy na szlify, płaskie, okrągłe i profilowe.
3. **Ślusarz** precyzyjny na narzędzia, wzorce i obrabiaraki.

4. **Ślusarz-monter** na specjalnie odpowiedzialne i skomplikowane mechanizmy.
5. **Hartownik** obsługujący piece elektryczne dwukomorowe na stale szybko tnące.
6. **Traser** samodzielny pracujący na podstawie rysunków przy robotach skomplikowanych.
7. **Modelarz** wykonujący samodzielnie skomplikowane modele na podstawie rysunków odlewów.
8. **Spawacz** kotłowy uprawniony oraz na aluminium, miedź, stale nierdzewne i kwasoodporne.
9. **Elektro-mechanik** samodzielny wykonujący wszelkie naprawy i remonty, zestrzanie i regulację skomplikowanych i precyzyjnych aparatów i przyrządów elektrycznych.

U w a g a:

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord, obliczonej wg cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzysty należy rozumieć pracownika, kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej, biorącego udział w akordzie.

Załącznik Nr 7

do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

W Y K A Z S T R E F

Wykaz stref podany będzie w późniejszym terminie z uwzględnieniem zaistniałych zmian administracyjnych.

Załącznik Nr 8
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

**USTALENIE DODATKOWEJ STAWKI WYNAGRODZENIA
DLA IX GRUPY**

tabel zaszeregowania przy robotach o charakterze specjalnym

Pracownicy zaszeregowani do grupy IX w tabeli płac przy robotach budownictwa przemysłowego i montażach konstrukcji stalowych, tabeli płac przy robotach instalacyjno-montażowych i w tabeli uzupełniającej dla robót konserwatorskich otrzymują następujące stawki płac godzinowych:

w strefie	I — 3,56 zł/godz.
„	II — 3,28 zł/godz.
„	III — 3,04 zł/godz.

Zaszeregowanie pracowników do IX grupy uposażenia wymaga każdorazowej zgody władzy nadrzędnej kierownictwa budowy.

Załącznik Nr 9
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

WYNAGRODZENIE MŁODOCIANYCH

zatrudnionych przez przedsiębiorstwa w charakterze uczniów

Ustala się zasady wynagrodzenia młodocianych, zatrudnionych w przedsiębiorstwach w charakterze uczniów, jak następuje:

- a) w pierwszym roku nauki 0,95 zł za godzinę pracy,
- b) w drugim roku nauki — według stawki godzinowej, przysługującej I kategorii płac pracowników fizycznych,

- c) w trzecim roku nauki — według stawki godzinowej, odpowiadającej wykonywanej pracy (zgodnie z właściwą tabelą zaszeregowania).

W zawodach, w których okres nauki lub przyuczania trwa krócej niż jeden rok, młodocianemu przysługuje — bezpośrednio po ukończeniu nauki lub przyuczania — stawka godzinowa, odpowiadająca wykonywanej pracy (zgodnie z właściwą tabelą zaszeregowania).

Załącznik Nr 10
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

ZASADY WYNAGRADZANIA ZA SZKOLENIE UCZNIÓW

Rzemieślnicy, którym przy wykonywaniu pracy powierzone zostało szkolenie lub przyuczanie uczniów lub robotników uczących się do zawodu dla uzyskania z góry określonych kwalifikacji — otrzymują dodatek za szkolenie w następującej wysokości:

- a) za jednego ucznia — 10% stawki godzinowej,
- b) za dwóch uczniów — 15% stawki godzinowej,
- c) za trzech uczniów — 20% stawki godzinowej,
- d) za czterech lub pięciu uczniów — 25% stawki swojej godzinowej.

W przypadku prowadzenia szkolenia w zawodach lub według metod o szczególnym znaczeniu gospodarczym, wynagrodzenia powyższe mogą być podniesione najwyżej dwukrotnie.

Czas trwania szkolenia ustala przedsiębiorstwo zgodnie z właściwymi programami szkoleniowymi.

Po upływie wyznaczonego przez kierownictwo okresu szkolenia musi nastąpić egzamin kontrolny dla pracowników przeszkolonych, przeprowadzony komisyjnie przez przedstawicieli kierownictwa i rady zakładowej. W zależności od wyniku tego egzaminu i potrzeby ewentualnego dalszego doszkolenia może nastąpić przedłużenie okresu szkoleniowego na najwyżej 6 miesięcy, który to okres znów musi być zakończony egzaminem sprawdzającym. O konieczności przedłużenia okresu szkolenio-

wego po pierwszym okresie szkoleniowym decyduje kierownictwo z radą zakładową (delegatem).

Dodatek szkoleniowy wypłaca się w ciągu trwania szkolenia tylko w połowie wraz z normalnymi zarobkami. Pozostałą resztę wypłaca się w całości po pomyślnym złożeniu przez ucznia egzaminu sprawdzającego.

Załącznik Nr 11

do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

ZASADY WYNAGRADZANIA OSÓB ZATRUDNIONYCH PRZY PILNOWANIU

oraz zawodowej straży przeciwpożarowej

1. Za zatrudnionych przy pilnowaniu uznaje się:
 - a) osoby pilnujące całości i bezpieczeństwa budynku, urządzeń i ruchomości,
 - b) odźwiernych, portierów, dozorców bram i przejazdów, dozorców i stróżów placowych,
 - c) uzbrojonych strażników pilnujących mienia zakładów pracy (strażników straży przemysłowej),
 - d) członków zawodowej straży przeciwpożarowej.
2. Czas pracy osób wymienionych w punktach a) i b) ustępu 1-go może wynosić do 12 godzin na dobę.
3. Gdy osoby wymienione w punktach a) i b) ustępu 1-go wykonują w czasie pilnowania inną przerywaną pracę dodatkową, to czas ich pracy może wynosić do 10 godzin na dobę za uprzednim zezwoleniem Inspektora Pracy właściwego obwodu, a do 12 godzin na dobę za uprzednim zezwoleniem Inspektora Pracy właściwego okręgu.
4. Przy pracy na dwie zmiany w ciągu doby przesuwanie zmian winno następować nie rzadziej niż co dni 14.
5. a) Osoby wymienione w punktach a) i b) ustępu 1-go otrzymują za 8-godzinne pilnowanie (w sobotę 6-godzinne pilnowanie) stawkę według I grupy zaszeregowania. Za każdą godzinę ponad 8 godzin na dobę pilnowania (wzgl. ponad 6 godzin w sobotę) osoby te otrzymują oprócz płacy należnej im jak wyżej, dodatek wynoszący 10% należnej płacy.

b) w warunkach szczególnej odpowiedzialności wynagrodzenie podane w pkt. a) może być podwyższone o 10%.

6. Uzbrojonych strażników pilnujących mienia zakładów pracy (strażników straży przemysłowej), starszych strażników i dowódców warty oraz członków straży przeciwpożarowej (zawodowej) obowiązuje 12-godzinny dzień służby z tym, że po każdych 12 godzinach służby korzystają oni z 24-godzinnego lub 12-godzinnego odpoczynku. Uzbrojeni strażnicy pilnujący mienia zakładów pracy (strażnicy straży przemysłowej) oraz członkowie zawodowej straży przeciwpożarowej otrzymują zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne, które wynosi zależnie od przyjętego systemu pracy:

L.p	FUNKCJA	System pracy			lub 12 godz. pracy		
		12 godz. pracy			12 „ odpocz.		
		24 godz. odpocz:			24 „ pracy		
		24 „ odpocz:			24 „ odpocz		
		Wynagr. zasadn. zł	Dod. morski zł	Dod. stoł. zł	Wynagr. zasadn. zł	Dod. morski zł	Dod. stoł. zł
1.	Strażnik ppożar. w I roku prakt. i strażnik przemysł.	349,70	15,90	9,90	430,10	24,20	14,90
2.	Strażnik ppożar. po I roku prakt. i strażnik przem.	408,60	22,80	13,70	477,30	34,10	20,40
3.	Kapral straży ppożar. i dowódca warty przem.	425,30	24,80	16,70	524,60	39,80	25,10
4.	Plutonowy straży ppożar.	472,50	30,30	19,70	581,30	45,50	29,60
5.	Sierżant straży ppożar.	519,80	37,80	22,70	638,00	56,70	34,10

Osoby zatrudnione przy pilnowaniu nie otrzymują dodatków za pracę w niedzielę i święta. Otrzymują jednak wolny dzień w tygodniu. Wolny dzień winien co najmniej raz na trzy tygodnie wypadać w niedzielę.

U w a g a:

Instrukcja Nr 3 b. Ministerstwa Budownictwa z dnia 8 sierpnia 1950 r. L. dz. VI/2/3006/50 w sposób szczegółowy podaje wyjaśnienia do załącznika Nr 11.

Załącznik Nr 12
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

**ZASADY WYNAGRADZANIA KIEROWCÓW POJAZDÓW
MECHANICZNYCH**

oraz ich pomocników w budownictwie

Na płace kierowców pojazdów mechanicznych (samochodów i ciągników) i pomocników kierowców składają się następujące elementy:

1. Stawka godzinowa wynikająca z osobistego zaszeregowania (wraz ze stałym dodatkiem wyrównawczym),
2. dodatek wyrównawczy (przejściowy),
3. ewentualny dodatek lokalny,
4. wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
5. premia za ilość przewiezionych ton (tylko pojazdy ciężarowe),
6. dodatek za gotowość pojazdu do eksploatacji (tylko pojazdy osobowe),
7. premia za oszczędne zużycie paliwa,
8. premia za ciągłość eksploatacji.

1. Tabela stawek godzinowych, dodatków wyrównawczych, dodatków lokalnych i zaszeregowania osobistego

Grupa zaszer.	Stawka godz. ze stałym dod. wyrównawczym	Dod. wyrówn. przejściowy	Dodatek stołeczny	Dodatek morski	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
------------------	--	-----------------------------	----------------------	-------------------	--

VII	2,28	0,57	0,09	0,14	Kierowcy pojazdów mechanicznych o wybitnych kwalifikacjach, posiadający pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych
-----	------	------	------	------	--

Grupa zaszer.	Stawka godz. ze stałym dod. wyrównawczym	Dod. wyrówn. przejściowy	Dodatek stołeczny	Dodatek morski	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
------------------	--	-----------------------------	----------------------	-------------------	--

I kat. i prowadzący wozy specjalne, np. ciągniki z przyczepami specjalnymi o nośności każda ponad 12 ton do przewozu ciężkich maszyn budowlanych, zespoły wywrotne (samochody - wywrotki z przyczepami - wywrotkami), samochody - wywrotki typu Damper Ayeling - Berford, samochody - dźwigi ciężkie (Deybroosk), pociągi drogowe wzgl. wozy ciężarowe z przyczepą o łącznej nośności co najmniej 9 ton.

VI	2,13	0,41	0,08	0,13	Kierowcy pojazdów mechanicznych, posiadający pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych I i II kategorii i prowadzący następujące pojazdy: ciągniki z przyczepami lub naczepami, wozy ciężarowe o nośności 3 tony i powyżej 3 ton, wozy dźwigi i innych ty-
----	------	------	------	------	---

Grupa zaszer.	Stawka godz. ze stałym dod. wyrównawczym	Dod. wyrówn. przejściowy	Dodatek stołeczny	Dodatek morski	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
------------------	--	-----------------------------	----------------------	-------------------	--

					pów, wozy pogotowia technicznego — oraz kierowcy z prawem jazdy I kategorii prowadzący wozy osobowe.
V	1,94	0,30	0,07	0,11	Kierowcy pojazdów mechanicznych z pozwoleniem na prowadzenie pojazdów mechanicznych II i III kategorii, prowadzący następujące wozy: wszelkie wozy ciężarowe o nośności poniżej 3 ton i wozy osobowe.
IV	1,75	0,22	0,06	0,10	Pomocnicy kierowców, posiadający prawo na prowadzenie pojazdów mechanicznych III kategorii i niższych — z praktyką warsztatową.
III	1,59	0,19	0,05	0,09	Pomocnicy kierowców bez prawa jazdy z praktyką warsztatową.

Dodatek przejściowy wyrównawczy przysługuje wszystkim pracownikom, pobierającym wynagrodzenie na podstawie niniejszego załącznika.

Dodatek stołeczny przysługuje wyłącznie pracownikom, zatrudnionym w m. st. Warszawie.

Dodatek morski przysługuje wyłącznie pracownikom, zatrudnionym na obszarze miast: Gdańska, Sopotu, Gdyni, Elbląga i Szczecina — oraz powiatów: gdańskiego, morskiego, elbląskiego, szczecińskiego i wolińskiego.

2. Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych

Wysokość miesięczną zryczałtowanego wynagrodzenia za godziny nadliczbowe ustala się wg poniższej tabeli w zależności od ilości rzeczywiście przepracowanych godzin.

Tabela ryczałów za godziny nadliczbowe

Grupa zaszeregowania	Ilość godzin nadliczbowych							
	od 1 do 25	pow. 25 do 40	pow. 40 do 50	pow. 50 do 60	pow. 60 do 70	pow. 70 do 80	pow. 80 do 90	pow. 90 do 100
VII	68,40	111,20	154,40	188,40	222,70	256,70	291,10	325,40
VI	63,60	103,30	143,60	175,10	207,30	238,80	270,90	302,40
V	58,00	94,50	131,00	160,00	189,30	218,30	247,30	276,60
IV	52,60	85,70	118,80	144,90	171,40	197,50	224,00	250,40
III	47,90	77,80	108,10	131,70	155,90	179,60	203,80	227,80

Praca w godzinach nadliczbowych ponad 100 godzin miesięcznie oraz praca w niedziele i dni świąteczne opłacana jest — niezależnie od ryczału za godziny nadliczbowe — w wysokości: wynagrodzenie zasadnicze łącznie ze stałym dodatkiem wyrównawczym (bez dodatku wyrównawczego przejściowego i dodatku lokalnego) oraz dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia zasadniczego wraz ze stałym dodatkiem wyrównawczym (bez dodatku wyrównawczego przejściowego i dodatku lokalnego).

3. Premia za ilość przewiezionych ton uzależniona jest od nośności wozu i sposobu załadunku. Oblicza się ją miesięcznie wg poniższej tabeli:

Nośność wozu	Premia za 1 tonę w złotych	
	załadunek ręczny	załadunek mechaniczny
Do 1 tony włącznie	0,86	0,66
„ 1½ tony	0,62	0,47
„ 2½ tony	0,40	0,30
„ 3 ton	0,36	0,26
„ 3½ tony	0,33	0,24
4 do 5 ton	0,25	0,18
powyżej 5 ton	0,20	0,14
ciągniki	0,40	0,30

W przypadku przewożenia ładunków przestrzennych całkowite wykorzystanie pojemności skrzyni uważa się za całkowite wykorzystanie nośności wozu. W przypadku przekroczenia nośności wozu nadwyżki ładunku nie zalicza się.

U w a g i:

- a) Premia za ilość przewiezionych ton przysługuje jedynie obsłudze pojazdów, transportu zewnętrznego, nie dotyczy zaś a) przewozów na placu budowy względnie b) w obrębie magazynów oraz c) masowego przewozu materiałów jednorodnych, wykonywanego stale po tej samej trasie, przy długości trasy poniżej 1,5 km w jedną stronę.
- b) Przy wykonywaniu masowych przewozów materiałów jednorodnych stale po tej samej trasie o długości poniżej 1,5 km w jedną stronę należy stosować akordowy system wynagradzania oparty na ustalonej normie kursów dziennych oraz prawidłowym wykorzystywaniu nośności pojazdu.
- c) W powyższym przypadku normy pracy ustala się w trybie art. 70 Układu; ceny jednostkowe otrzymuje się mnożąc ustaloną normę czasu pracy kierowcy przez stawkę godzinową łącznie ze stałym dodatkiem wyrównawczym i przejściowym dodatkiem wyrównawczym oraz ewent. dodatkiem lokalnym, przewidzianą dla obsługi danego typu pojazdu.
- d) Kierowca, wynagradzany systemem akordowym zachowuje prawo do premii z tytułu oszczędności paliwa

i ciągłości eksploatacji, a także do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.

4. Dodatek za gotowość pojazdu do eksploatacji dla kierowców wozów osobowych.

Kierowcy wozów osobowych otrzymywać będą dodatek za gotowość pojazdu do eksploatacji w wysokości 47,25 zł miesięcznie.

Warunkiem wypłaty dodatku jest bezawaryjność pojazdu oraz gotowość do eksploatacji — dla pojazdów do 40% zużycia w ciągu 28 dni w miesiącu, a dla pojazdów powyżej 40% zużycia w ciągu 25 dni miesiąca.

5. Premia za oszczędność paliwa:

- a) ustalenie norm zużycia paliwa winno nastąpić na podstawie zarządzenia ministra komunikacji z dnia 18 maja 1949 r. (Dziennik Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych Nr 22 z dnia 27.6.1949 r. poz. 140).
- b) Kierowcom i pomocnikom kierowców przyznaje się premię miesięczną za oszczędność materiałów pędnych.
- c) Za podstawę premiowania przyjmuje się każdy zaoszczędzony litr paliwa silnikowego w stosunku do normy zużycia, wyznaczonej dla danego rodzaju (marki, typu) pojazdu, względnie w stosunku do normy zużycia wyznaczonej w zależności od pojemności skokowej silnika. Przy ustalaniu normy zużycia należy uwzględnić poprawki przewidziane przez Ministerstwo Komunikacji. Celem ustalenia ilości zaoszczędzonych materiałów pędnych należy pomnożyć ilość przewidzianych wg norm na kilometr materiałów pędnych przez ilość przejechanych kilometrów i od otrzymanej sumy odjąć faktycznie zużytych ilość materiałów. Otrzymany wynik będzie stanowił uzyskaną oszczędność. Ilość przejechanych kilometrów winna być obliczona na podstawie licznika kilometrowego, a w wyjątkowych przypadkach, na podstawie prowadzonych bieżąco zapisów na karcie kontrolnej, dokonanych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- d) W przypadku rozbieżności między w/w normami a faktycznym zużyciem materiałów pędnych, normę

właściwą ustali Komisja. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele kierownictwa, przedstawiciel rady zakładowej oraz wybrany wspólnie przez dyrekcję zakładu pracy i radę zakładową (koło zakładowe) przewodniczący Komisji, który powinien posiadać dokładną znajomość zagadnienia. Komisja może podnieść lub obniżyć normy omówione w punkcie c) do 10% dla wozów osobowych, a dla wozów ciężarowych do 15% in plus lub in minus. Orzeczenia Komisji zawarte w prawidłowo sporządzonym protokole stanowią podstawę premiowania.

- e) Wysokość premii wynosi 60% ceny rynkowej, ustalonej przez Centralę Przemysłu Naftowego od zaoszczędzonej ilości materiałów pędnych.
- f) Za zużycie materiałów pędnych, przekraczające ustalone normy ponad 5% należy potrącić kierowcy 100% ceny rynkowej zużytych ponad normę materiałów. Potrącenia należy dokonać z kwot przypadających z tytułu premii omówionych w p-ktach 3, 4, 6.
- g) Przepisy punktu nie stosuje się w wypadkach usprawiedliwionego zużycia materiałów pędnych ponad normę (np. przy holowaniu, rozwijaniu kabli, wyciąganiu innych wozów).

U w a g a:

Punkty f) oraz g) wprowadzone zostały:

— w resorcie budownictwa przemysłowego — zarządzeniem Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 109 z dnia 24. 7. 1951 r.

— w resorcie budownictwa mieszkaniowego pismem Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 14 lipca 1951 r. L. dz. D XIII-/3/3749/51 tr.

6. Premia za ciągłość eksploatacji:

- a) premię za ciągłość eksploatacji wozu otrzymują kierowcy wozów, przekraczających okres nieprzerwanej gotowości pojazdu do pracy. Okres ten dla wozów o zużyciu do 40% ustala się na 20 dni, o zużyciu ponad 40% — na 15 dni.
- b) Za przekroczenie wyżej wskazanego okresu kierowca otrzymuje za każdy dzień nieprzerwanej gotowości wozu premię rosnącą w następującej wysokości:

Stopień zużycia pojazdu	Premia w zależności od ilości dni nieprzerwanej gotowości pojazdu		
	od 16 do 20 dni	od 21 do 25 dni	powyżej 25 dni
do 40 ⁰ / ₀	—	1,26	1,89
po wyżej 40 ⁰ / ₀	1,26	1,89	2,52

- c) Określona w tabeli stawka premiowa po osiągnięciu odpowiedniego minimum przysługuje kierowcy za każdy dzień, poczynając od pierwszego dnia danego okresu nieprzerwanej gotowości pojazdu.
- d) W przypadku przerwy w gotowości wozu do pracy dni nowego okresu gotowości liczy się od początku.
- e) Stopień zużycia pojazdu określa Komisja, jak w pkt. 5 lit. d).

7. Premie pomocników kierowców:

Pomocnicy kierowców otrzymują premie, przewidziane w pkt. 3, 5 i 6 niniejszego regulaminu w wysokości 20% sumy premii uzyskanej przez kierowcę.

W przypadku akordowej pracy kierowcy — pomocnik otrzymuje premię w wysokości 5% sumy zarobku akordowego kierowcy, a ponadto premię w wysokości 20% sumy premii, uzyskanej przez kierowcę za oszczędność paliwa i ciągłość eksploatacji.

8. Postanowienia ogólne:

- A. Warunkiem uznania, że pojazd w danym dniu jest gotów do eksploatacji, jest punktualne stawienie się kierowcy do pracy z wozem gotowym do jazdy. Ponadto od dni gotowości pojazdu do eksploatacji nie odlicza się:
 - a) dwa dni w miesiącu dla wozów ciężarowych, a jednego dnia w miesiącu dla wozów osobowych, przeznaczonych na okresowy przegląd i smarowanie wozów;
 - b) niedziel i dni świątecznych, jeżeli w przeddzień niedzieli lub święta pojazd został przez kierowcę zdany w stanie, nadającym się do eksploatacji;

- c) dni braku gotowości wozu z przyczyn niezależnych od kierowcy, jak brak paliwa, smaru, części zamiennych itp.;
 - d) dni przerwy, spowodowanych wypadkiem, niezawinionym przez kierowcę.
- B. W czasie postoju, spowodowanego niezawinioną przez kierowcę średnią lub główną naprawą pojazdu, albo niezawinionym przez kierowcę wypadkiem, kierowcy i ich pomocnicy otrzymują — o ile nie są zatrudnieni na innym wozie — przeciętny zarobek z okresu ostatnich trzech miesięcy z wyłączeniem dodatku za gotowość pojazdu do eksploatacji, premii za ciągłość eksploatacji i premii za oszczędność paliwa. O ile naprawa lub wypadek spowodowany był winą kierowcy — otrzymuje on tylko wynagrodzenie zasadnicze ze stałym dodatkiem wyrównawczym, dodatek wyrównawczy przejściowy i dodatek lokalny.
- C. Pracownik może być w całości lub części pozbawiony premii, wynikającej z niniejszych „Zasad wynagradzania“, o ile dopuścił się zaniedbań w pracy, lub naraził zakład pracy na straty wskutek niedozwolonych manipulacji.
- D. Do stwierdzenia winy pracownika w rozumieniu niniejszych „Zasad wynagradzania“ powołane jest kierownictwo w porozumieniu z radą zakładową, delegatem, względnie kołem związkowym. Orzeczenie winy w razie wypadku należy do sądu wzgl. urzędowego rzeczoznawcy.

9. D i e t y:

- a) Diety wypłacane są według ogólnie obowiązujących przepisów przy wyjazdach służbowych poza obręb stałego miejsca pracy, jeżeli wyjazd służbowy trwa powyżej 12 godzin od opuszczenia miejsca stałego postoju wozu. W następnych dniach podróży przysługuje za każdą rozpoczętą dobę (8 godzin) 50% diety, a za każdą rozpoczętą dobę ponad 8 godzin pełna dieta.
- b) Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych w czasie podróży służbowych przysługuje tylko w tym przypadku, jeżeli czas efektywnej pracy (pilnowanie, naprawa uszkodzeń, prowadzenie lub konserwacja po-

jazdu) przekroczył normy czasu, ustalone układem zbiorowym.

10. **Wszelkie inne zagadnienia** wiążące się z pracą kierowców i ich pomocników, a nie ujęte w powyższych zasadach, należy rozstrzygać zgodnie z postanowieniami układu zbiorowego pracy w budownictwie.

U w a g a:

Sprawę dodatkowego wynagrodzenia kierowców i ich pomocników obsługujących samochody przerobione na napęd gazem wysokoprężnym ustala zarządzenie przewodniczącego PKPG Nr 286 z dnia 20.10.1950 r., przedrukowane w biuletynie Zarządu Głównego ZZPBC i PZ Nr 31 z 1950 r.

Załącznik Nr 13
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

TABELE DODATKÓW SPECJALNYCH

**(Dodatki za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia,
niebezpiecznych lub uciążliwych)**

Dodatki poniższe przysługują pracownikom zatrudnionym na dniówkę lub w akordzie w warunkach wyszczególnionych w opisie. Oblicza się je w procentach od wynagrodzenia (dniówkowego) za czas pracy w odnośnych warunkach.

a) Warunki szkodliwe dla zdrowia	Wysokość dodatków
1. Spawanie w zbiornikach zamkniętych	10%
2. Prace w pyłe, przy wyziewach i gazach szkodliwych dla zdrowia	10%
3. Prace w ciasnych pomieszczeniach źle wentylowanych o wysokości do 1,6 m lub szerokości do 1,0 m (np. w kanałach krytych, w ciasnych szybach)	10%
4. Malowanie w zbiornikach zamkniętych farbami zawierającymi składniki lub rozpuszczalniki szkodliwe dla zdrowia	25%
5. Prace w wodzie lub ciężkim błocie	25%
6. Prace w pomieszczeniach zamkniętych, źle wentylowanych, w temperaturze sztucznie podniesionej ponad $+28^{\circ}\text{C}$	25%

7. Roboty szamotowe	10 %
8. Prace w kesonach i dzwonach opuszczonych pod ciśnieniem:	
a) do 10 m opuszczenia — całkowity dodatek	60 %
b) od 10 do 20 m opuszczenia całkowity dodatek	120 %
c) od 20 do 30 m opuszczenia całkowity dodatek	180 %
d) od 30 do 40 m opuszczenia całkowity dodatek	260 %
b) Warunki niebezpieczne:	
9. Prace przy rozbiórkach na wysokości ponad 8 m w budynkach bez stropów i rusztowań	25 %
10. Prace na wysokości ponad 15 m bez stropów, szalowań lub pomostów poniżej	25 %
11. Prace przy robotach przygotowawczych rozbiórkowych na wysokości ponad 15 m bez stropów i rusztowań	50 %
12. Prace na rusztowaniach stałych i pomostach ponad wodą, prace na wodzie, łodziach, tratwach i pontonach	25 %
13. Prace na rusztowaniach wiszących i na drabinach sznurowych	25 %
14. Prace na kominach fabrycznych, konstrukcjach wieżowych, masztach i wysuwnicach na wysokości:	
a) od 15 do 70 m	50 %
b) ponad 70 m	150 %
15. Prace na słupach bez rusztowań na wysokości od 8 — 15 m	10 %

c) Warunki uciążliwe:

- Prace wykonywane wewnątrz pomieszczeń przemysłowych, w których produkcja nie została przerwana 5 % — 25 %
W zależności od wpływu ruchu zakładu na tempo wykonywanych robót może być stosowany dodatek w wysokości od 5 — 25 % na podstawie szczegółowego protokołu konieczności sporządzonego przez przedsiębiorstwo

i Związek przy udziale inwestora. Powyższy dodatek oblicza się od pełnego wynagrodzenia akordowego.

2. Prace wykonywane wewnątrz pomieszczeń użytkowanych w czasie remontu w budynkach zamieszkałych lub biurowych, szkolnych itp. 0—25%
Dodatek ten może być stosowany w wysokości, zależnej od wpływu utrudnień pracy, wynikających z jednoczesnego użytkowania budynku — na podstawie szczegółowego protokołu konieczności, sporządzonego przez przedsiębiorstwo i Związek.
Powyższy dodatek oblicza się od pełnego wynagrodzenia akordowego.

UWAGA! W razie wykonywania prac, dla których w powyższych tabelach przewidziano 2 lub więcej dodatków jednocześnie, przyznaje się jedynie dodatek najwyższy. Zastrzeżenie to nie dotyczy pozycji tabeli c. Dodatek wynikający z tej pozycji może być kumulowany z innymi dodatkami według tabeli a) lub b).

P. 54 p. 831 - 1452

Załącznik Nr 14
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

ŚWIADCZENIA PRZY PRACACH WYJAZDOWYCH

- 1) Przy delegacjach grupowych, pracownikom delegowanym do pracy w miejscowościach odległych ponad 5 km od granic miejscowości stałego miejsca pracy oraz odległych jednocześnie ponad 5 km od granic miejscowości stałego miejsca zamieszkania pracownika przysługują następujące świadczenia:
- a) przy możliwości codziennego powrotu do stałego miejsca pracy lub stałego miejsca zamieszkania zwrot kosztów przejazdu oraz ekwiwalent za czas podróży według należnych danemu pracownikowi stawek godzinowych. Czasu podróży nie wlicza się do efektywnych godzin pracy.
 - b) przy niemożności codziennego powrotu do stałego miejsca pracy lub stałego miejsca zamieszkania:

1) w ciągu pierwszego miesiąca takiej delegacji pełne diety według przepisów powszechnie obowiązujących,

2) w ciągu następnych dwóch tygodni 75% tych diet,

3) za resztę okresu — 60% tych diet.

O ile w drugim i następnych miesiącach zmiana miejsca pracy nie nastąpi częściej niż trzy razy w miesiącu, przy częstszej zmianie miejsca pracy obowiązuje nadal dieta w pełnej wysokości.

Pracownikom delegowanym przy niemożności codziennego powrotu do stałego miejsca pracy przysługuje ponadto zwrot kosztów noclegu wg ogólnie obowiązujących zasad.

O ile praca w tych warunkach trwa dłużej niż miesiąc, to pracownikowi przysługuje prawo do otrzymania raz w miesiącu zwrotu kosztów przejazdu do stałego miejsca zamieszkania i z powrotem.

2) Pracownicy delegowani do pracy w innej miejscowości otrzymują wynagrodzenie wg stawek tejże miejscowości jednak nie niższe niż obowiązujące w miejscu stałego zatrudnienia. *

3) a) Pracownikom zwerbowanym do pracy w innej miejscowości przy niemożności codziennego powrotu do miejsca zamieszkania przysługuje prawo do bezpłatnego pierwszego przejazdu na miejsce robót oraz powrotu po zakończeniu robót i diet za czas spędzony w podróży. Przedsiębiorstwo zapewni takim pracownikom bezpłatny kwaterunek.

b) przedsiębiorstwo obowiązane jest podać na piśmie pracownikowi zwerbowanemu przed jego przystąpieniem do pracy warunki pracy i płacy, a w szczególności stawkę wynagrodzenia godzinowego oraz zapewnienie bezpłatnego kwaterunku.

c) wypłacenie ryczałtu w miejsce zapewnienia bezpłatnego kwaterunku nie jest dopuszczalne.

4) Pracownik zaangażowany specjalnie do prac, których warunki wymagają częstych zmian miejsca pracy (np. ruchome ekipy odbudowy wsi), otrzymuje przy wykonywaniu takich prac poza miejscem swego zamieszkania zwrot kosztów pierwszego i powrotnego przejazdu z miejsca i do miejsca stałego zamieszkania oraz przejazdów niezbędnych do

wykonywania pracy, a przy niemożności codziennego powrotu do miejsca zamieszkania ponadto stawka w wysokości 6 zł dziennie. Fakt zaangażowania do pracy w warunkach wyżej wymienionych oraz szczegółowe warunki pracy i płacy winny być podane pracownikowi przez przedsiębiorstwo w liście angażującym przed jego przystąpieniem do pracy. W wypadku nieokreślenia tych warunków w liście angażującym pracownika, uważa się za pracownika delegowanego przez przedsiębiorstwo. O ile praca w tych warunkach trwa dłużej niż miesiąc, to pracownikom tym przysługuje prawo do otrzymania raz w miesiącu zwrotu kosztów przejazdu do stałego miejsca zamieszkania i z powrotem.

U w a g a:

Niżej podana „Instrukcja Nr 13” b. Ministerstwa Budownictwa z dnia 13 listopada 1950 r. wprowadza jednolitą wykładnię załącznika Nr 14.

I n s t r u k c j a N r 13

o stosowaniu przepisów załącznika Nr 14 do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie w brzmieniu, ustalonym protokołem dodatkowym z dnia 27.V.1950 r.

Celem zapewnienia właściwej wykładni i jednolitego stosowania przez przedsiębiorstwa budowlane przepisów zał. Nr 14 do U. Z. Pracy w Budownictwie w brzmieniu ustalonym protokołem dodatkowym z dnia 27.V.1950 r. — Ministerstwo Budownictwa wyjaśnia, co następuje:

I. Do punktu 1 i 2 załącznika Nr 14

1. Pod pojęciem delegacji grupowej należy rozumieć delegację obejmującą co najmniej 3 pracowników, stanowiących zespół wyznaczony dla wykonania wspólnego, ściśle określonego zadania.
2. Stosowanie przepisów o delegacji grupowej należy ograniczyć jedynie do wykwalifikowanych pracowników fizycznych, szeregowanych nie niżej V kategorii płac, oraz do prac. umysłowych, technicznych.
3. Ogólna ilość pracowników delegowanych grupowo nie może przekroczyć 5% ogólnej ilości pracowników produkcyjnych przedsiębiorstw, podległych danemu centralnemu zarządowi. Centralne zarządy określą maksymalną, dopuszczalną ilość delegowanych grupowo w podległych im jednostkach.
4. Pod pojęciem stałego miejsca pracy w świetle przepisów zał. Nr 14, należy rozumieć zakład pracy, pod którego bezpośrednim kierownictwem pracownik przepraco-

- wał co najmniej 2 miesiące. Pracownik, który przepracował w danym zakładzie mniej, niż dwa miesiące, nie może być kierowany w warunkach delegacji do wykonywania prac w innej miejscowości.
5. Istotnym elementem, warunkującym uznanie pracownika za delegowanego, jest zachowanie w czasie trwania delegacji jego przynależności służbowej do zakładu pracy, będącego jego stałym miejscem pracy.
 6. Ekwiwalent za czas stracony w podróży, przewidziany w punkcie 1-a zał. Nr 14 nie przysługuje pracownikom umysłowym. Ekwiwalent ten otrzymują jedynie pracownicy fizyczni.
 7. W przypadku, gdy pracownik delegowany ma możliwość codziennego powrotu do stałego miejsca pracy, ale traci możliwość powrotu do miejsca zamieszkania, należy delegować go na warunkach pktu 1-b załącznika Nr 14.
 8. Pod określeniem „czas stracony w podróży“ rozumieć należy:
 - a) czas przejazdu publicznym środkiem lokomocji między właściwą stacją stałego zamieszkania, a stacją docelową,
 - b) czas przejazdu środkami lokomocji przedsiębiorstw.
 9. Pracownikom umysłowym, biorącym udział w delegacji grupowej, mającym możliwość codziennego powrotu do miejsca zamieszkania, przysługuje prawo do diet, na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów z ograniczeniem, jakie wynika z punktu 1-b zał. Nr 14 co do wysokości diet.
 10. Delegację grupową można stosować tylko w wyjątkowych przypadkach, po wyczerpaniu wszelkich możliwości zaangażowania pracowników na daną budowę (roboty) na stałe, oraz w przypadkach, gdy ze względu na krótkotrwałą, dorywczy charakter budowy (robót) zatrudnienie pracownika na stałe nie jest uzasadnione gospodarczo.
 11. Prawo delegowania pracowników ma jedynie przedsiębiorstwo (budowa), z którym pracownik związany jest umową o pracę.

Jeśli w związku z zakończeniem budowy (robót) nie można zatrudnić pracownika w miejscowości stałego miejsca pracy lub w innej, położonej w obrębie 5 km. od stałego miejsca zamieszkania, to należy co najmniej na 2 tygodnie przed zakończeniem budowy (robót) uprzedzić pracownika o przesunięciu go do pracy w innej miejscowości.

W przypadku, gdy pracownik nie wyrazi na to zgody, należy wymówić mu pracę i ew. zaangażować go, jako pracownika zwerbowanego.

Przy przesunięciu pracownika za jego zgodą nie można traktować go, jako pracownika delegowanego, w rozumieniu przepisów zał. Nr 14 i wypłacić mu diet, a tylko ew. koszt podróży i ekwiwalent za czas stracony w podróży.

II. Do punktu 3 załącznika Nr 14

1. Określenie wysokości diet za czas stracony w podróży zwerbowanego winno opierać się na odpowiednich przepisach, zawartych w Instrukcji Nr 9 Ministerstwa Budownictwa z dnia 22.IX.1950 r. L. dz. VI/2/3930/50.
2. Przypomina się, że zgodnie z treścią pisma Ministerstwa Budownictwa z dnia 29. X. 1949 r. L. dz. VI/2/9466/49 — wypłacenie strawnego pracownikom zwerbowanym jest niedopuszczalne.

III. Do punktu 4 załącznika Nr 14

1. Pracownik, zaangażowany specjalnie do prac, których charakter wymaga wykonywania czynności zawodowych w różnych miejscowościach, ma prawo do świadczeń, wynikających z postanowień punktu 4 zał. Nr 14. Z chwilą ustalenia danemu pracownikowi jednej miejscowości dla wykonywania jego czynności zawodowych należy mu wypłacić wynagrodzenie wg zasad ogólnych.

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU
(—) F. Rosset

Załącznik Nr 15
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

ZASADY PREMIOWANIA PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH zatrudnionych w systemie dniówki z premią

Część I

- 1) Systemem dniówki z premią są objęci pracownicy wykonujący następujące roboty:
 - a) odbudowa lub konserwacja zabytków i badanie obiektów zabytkowych,
 - b) montaż, reperacja lub konserwacja aparatów specjalnych i precyzyjnych,
 - c) roboty murowe wewnątrz i konstrukcyjne pieców przemysłowych, wymagające specjalnej obróbki i pasowania,
 - d) roboty minerskie,
 - e) montaż, reperacja i konserwacja maszyn i sprzętu budowlanego i transportowego,

- f) przyjmowanie i wydawanie z magazynów materiałów elektro-instalacyjnych, wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania oraz części zamiennych maszyn budowlanych i środków transportowych, jeżeli połączone jest z wymaganiem znajomości wydawanych przedmiotów, a w szczególności oceny ewentualnych braków i wad,
 - g) obsługa ciężkiego sprzętu mechanicznego na budowach.
- 2) Zastosowanie dniówki z premią może nastąpić tylko w odniesieniu do wyżej wymienionych robót i to w przypadku, gdy względy techniczne uniemożliwiają pracę na akord.
- 3) Premie mogą otrzymywać jedynie rzemieślnicy i ich pomoc oraz pracownicy, którzy biorą bezpośredni udział przy pracach wymienionych w pkt. 1.
- 4) W zależności od terminu wykonania i stopnia trudności roboty wysokość premii może wynosić:
- a) przy odbudowie, konserwacji i badaniach obiektów zabytkowych (wg pkt. 1 a) do 40% zarobku dniówkowego (godzinowego),
 - b) przy montażu, reperacji i konserwacji maszyn i sprzętu budowlanego i transportowego (wg pkt. 1e) — jeśli przy wykonywaniu pracy konieczna jest znajomość silników i mechanizmów napędowych — do 60% zarobku dniówkowego (godzinowego),
 - c) przy montażu, reperacji i konserwacji maszyn i sprzętu budowlanego i transportowego (według pkt. 1e) — jeśli przy wykonywaniu pracy nie jest konieczna znajomość silników i mechanizmów napędowych — do 40% zarobku dniówkowego (godzinowego),
 - d) przy montażu, reperacji, konserwacji aparatów specjalnych i precyzyjnych oraz robotach pieców przemysłowych — (wg pkt. 1 b i c) — do 60% zarobku dniówkowego (godzinowego),
 - e) przy przyjmowaniu i wydawaniu z magazynu materiałów instalacyjnych i części zamiennych (wg pkt. 1 f) — do 20% zarobku dniówkowego (godzinowego),
 - f) premia dla obsługi ciężkiego sprzętu mechanicznego może być stosowana na podstawie oddzielnych regu-

laminów premiowych uzgodnionych z Zarządem Głównym Związku. Regulaminy te mogą przewidywać premiowanie za właściwą, to jest wydajną, staranną i oszczędną pracę sprzętu niezależnie od tego, czy praca sprzętu odbywa się na dniówkę czy na akord.

- 5) Potrzeba zastosowania dniówki z premią, wysokość premii oraz warunki wymienione w pktcie 1, 2, 3 winny być ujęte w protokóle, sporządzonym przez kierownictwo i radę zakładową (delegata). Protokół niniejszy musi być zatwierdzony przez właściwą Centralę Przedsiębiorstwa i Zarząd Główny Związku przed każdorazowym wprowadzeniem systemu dniówki z premią.
- 6) Uzyskanie pełnej premii jest uzależnione od zachowania należytej jakości wykonania roboty w nieprzekraczalnym z góry określonym terminie oraz od przestrzegania dyscypliny pracy i przepisów bhp.
- 7) Określenie roboty, termin wykonania oraz warunki premiowania winny być podane do wiadomości pracownikowi na piśmie przed przystąpieniem do pracy.
- 8) Odpowiednie zmniejszenie wysokości premii lub całkowite jej cofnięcie, może nastąpić w przypadku stwierdzenia stopnia niewywiązywania się z warunków podanych pracownikowi na piśmie przed przystąpieniem do pracy. Stopień zmniejszenia wysokości premii lub całkowite jej cofnięcie określa kierownictwo z radą zakładową.

Część II

- 1) Premie za sprawność pracy otrzymują pracownicy obsługujący urządzenia mechaniczne (dźwigi, podnośniki itp.) na budowie, od pracy których uzależniona jest wydajność zespołów akordowych obsługiwanych przez te urządzenia.
- 2) Wysokość premii wynosi 1,5% zarobku dniówkowego (godzinowego) danych pracowników za każdy procent przeciętnego przekroczenia normy przez zespoły akordowe obsługiwane przez wymienione urządzenia.
Wysokość tej premii wynosi do 40% zarobku dniówkowego (godzinowego).
- 3) Premie za ciągłość ruchu maszyn i urządzeń otrzymują pracownicy, których zadaniem jest konserwacja maszyn

i urządzeń na budowie lub zakładzie. Otrzymują oni premie w wysokości 1,5% swego zarobku dniówkowego (godzinowego) za każdy 1% przeciętnego przekroczenia norm przy tych pracach, które obsługują powyższe maszyny lub urządzenia.

Wysokość tej premii wynosi do 60% zarobku dniówkowego (godzinowego).

- 4) Premie za odpowiedzialność wykonywanej pracy otrzymują pracownicy, od których szczególnie sprawnego i umiejętnego działania zależy bezpieczeństwo innych zatrudnionych.

Należą tu:

- obsługa nurków,
- minerzy,
- obsługa kompresorów i śluz w kesonach.

- 5) Wysokość premii wynosi do 40% zarobku dniówkowego (godzinowego) i ulega zmniejszeniu zgodnie z postanowieniami części I pkt. 6) w przypadku przekroczenia dyscypliny pracy. Przekroczenie przepisów bezpieczeństwa pracy anuluje całkowite prawo do premii dla tej kategorii pracowników.

U W A G A:

Prace rzemieślniczo-artystyczne, np.: sztukatorskie, rzeźbiarskie, kamieniarskie, snycerskie, kowalskie, blacharskie, polichromiczne itp. mogą być powierzane na zasadzie specjalnych umów, zawartych przez przedsiębiorstwo z wykonawcą, a potwierdzonych przez inwestora i Związek.

Załącznik Nr 16
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

W Y K A Z

kategorii pracowników, którym przysługuje ½ litra mleka dziennie z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia

1. Spawacze i ich pomoc w pomieszczeniach zamkniętych.
2. Pracownicy stale zatrudnieni przy remontach zbiorników kwaso-odpornych i wewnątrz pieców przemysłowych.

3. Pracownicy stale zatrudnieni przy miniowaniu oraz malarze przy pracach sposobem natryskowym przy użyciu trujących rozpuszczalników.
4. Pracownicy stale zatrudnieni przy gaszeniu wapna.
5. Bezpośrednia stale zatrudniona obsługa kruszarek, mieszarek bitumicznych.
6. Pracownicy stale zatrudnieni przy suchej obróbce kamienia naturalnego i sztucznego.
7. **Kowale, o ile w miejscu pracy brak skutecznych wyciągów.**

U W A G A:

Przez pracowników stale zatrudnionych rozumie się pracowników, którzy pracują ponad 4 godziny dziennie w danych warunkach.

U w a g a:

sprawę ustalania kategorii prac, przy których należy przyznać $\frac{1}{2}$ litra mleka, reguluje:
— pismo Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15.I.1949 r. l.dz. Pb/248/13/49.
— oraz pismo b. Ministerstwa Budownictwa z dnia 11.XI.1950 r. l.dz. D-VI/5390/50.

Załącznik Nr 17
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

KATEGORIE PRACOWNIKÓW

**uprawnionych do otrzymywania ubrań roboczych i ochronnych
ze wskazaniem rodzaju i czasokresu zużycia**

l.p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
1	Murarz z pomocą	spodnie drelichowe bluza drelichowa	12 12	r r
2	Fasadziarz tynkarz, sztukator z pomocą	spodnie drelichowe bluza drelichowa czapka drelichowa	12 12 24	r r o
3	Posadzkarz, cykliniarz	spodnie drelichowe bluza drelichowa nakolanniki skórzane	12 12 36	r r o
4	Lastrykarz z pomocą	spodnie drelichowe bluza drelichowa nakolanniki skórzane	12 12 36	r r o
5	Szlifierz (lastryko)	spodnie drelichowe bluza drelichowa nakolanniki skórzane	12 12 36	r r o
6	Betoniarz przy produkcji elemen- tów z pomocą	spodnie drelichowe bluza drelichowa fartuch brezentowy	12 12 12	r r o
7	Betoniarz układacz	spodnie drelichowe bluza drelichowa buty gumowe do kolan kurtka przeciwdeszcz.	12 12 12 48	r r o o
8	Malarz z pomocą	czapka drelichowa ubranie robocze drelichowe	24 12	o o

l.p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
9	Instalator c. o. z pomocą	kombinezon drelich. rękawice brezentowe	• 12 12	o o
10	Instalator wod. kan.	kombinezon drelich. buty gum. do kolan	12 12	o o
11.	Instalator gazowy	kombinezon drelich rękawice brezentowe	12 6	o o
12	Asfalcjarz układacz z pomocą	bluza drelich. spodnie drelichowe nakolanniki gumowe drewniaki skórzane	12 12 24 12	o o o o
13	Grabkarz przy nawierzchniach bitumicznych	bluza drelich spodnie drelichowe drewniaki	12 12 12	o
14	Kesoniarz	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gumowe do kolan	12 12 24	o o o
15	Monter konstrukcji stalowej	kombinezon drelichowy rękawice drelich. wzmocnione skórą bluza watowana kurtka przeciwdeszcz.	12 6 6 4 48	o o okr. zim. o zim. o zim.
16	Spawacz warsztatowy z pomocą	ubranie rob. drelich. fartuch dla spawaczy rękawice skórzane	6 48 24	r o o
17	Spawacz montażowy na otwartej przeźrzeni	ubranie rob. drelich. kurtka brezent. przeciwdeszczowa fartuch dla spawaczy rękawice skórzane bluza watowana	12 48 48 24 4	r o o o okr. zim. o

l.p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
18	Kowal z pomocą na lekkich odkuwkach	fartuch kowalski	60	o
19	Ślusarz warszt. z pomocą	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	r r
20	Wiertacz metalo- wy na montażach na otw. przestrz.	kombinezon drelich bawełniany bluza watowana kurtka przeciwdeszcz.	12 4 48	okr. zim. o o
21	Gracownik	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gumowe do kolan rękawice brezentowe	12 12 12 6	o o o o
22	Koźlarz	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
23	Cieśla budowlany	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
24	Kierowca sam ciągarowych	kombinezon drelichowy bawełniany kożuch buty filcowe	12 6 4	okr. zim. o okr. zim. o
25	Robotnica niewy- kwalifikowana	kombinezon drelichowy damski lub spodnie drelichowe damskie	12	
26	Uczeń lub prak- tykant	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
27	Sanitariusz	plaszcz płócienny biały czapka płócienna biała	12 24	2 komplety na zmianę o
28	Kucharze	bluza płóc. biała fartuch płóc. biały czapka płóc. biała	12 12 12	2 komplety na zmianę o o
29	Pomoc kuchenna	fartuch drelichowy trepy chustka bawełniana	12 6 12	2 komplety na zmianę o o

l.p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
30	Robotnicy niewykwalifikowani zatrudnieni przy kopaniu fundamentów, noszeniu gruzu, składowaniu materiałów rozbiórkowych itd.	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	r

DODATKOWA TABELA NORM
odzieży roboczej i ochronnej dla pracowników zatrudnionych w przemyśle budowlanym

		spodnie drelichowe	12	
		bluza drelichowa		
		rękawice wzmocnione		
1	Zbrojarz i pomoc	skórą	12	*) tylko dla prac. na otw. bud.**) tylko w czasie zimy
		kurtka przeciwdeszczowa *)	48	
		bluza watowana **)		
2	Dekarz i pomoc	spodnie drelichowe	12	
		bluza drelichowa	12	
3.	Blacharz warsztatowy budowl. i pomoc	spodnie drelichowe	12	
		bluza drelichowa	12	
4	Zdun i pomoc	fartuch frontowy drelichowy	12	
5	Szklarz świetlików i pomoc	spodnie drelichowe	12	
		bluza drelichowa	12	
6	Szklarz otworów okienn. i drzwiowych i pomoc	fartuch frontowy drelichowy	12	
7	Stolarz budowlany i pomoc	spodnie drelichowe	12	
		bluza drelichowa	12	
8	Stolarz maszynow.	kombinezon drelichowy	12	
9	Instalator sieci elektrycznej wewnętrznej i pomoc	kombinezon drelichowy	12	

l. p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
10	Instalator elektryczny sieci napowietrznej	kombinezon drelichowy kurtka przeciwdeszczowa rękawice gumowe bluza watowana	12 48 6 48	w czasie zimy
11	Instalator elektryczny, kablowy i pomoc	kombinezon drelichowy rękawice gumowe	12 6	specjalnie odporne na wysokie napięcie
12	Kamieniarz i pomoc	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
13	Brukarz i pomoc	bluza drelichowa spodnie drelichowe nakolanniki gumowe drewniaki — wierzch brezentowy	12 12 24 12	
14	Specjalista zastrzyków cementowych	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gumowe do kolan	12 12 24	przy robotach fundamentowych w terenie podmokłym
15	Meliorator i pomoc	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gumowe do kolan	12 12 12	w terenie mokr.
16	Tamiarz faszy-niarz i pomoc	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gumowe do kolan kurtka przeciwdeszczowa	12 12 12 48	
17	Nurek	ciepła bielizna flanelowa	12	tylko w czasie pracy pod wodą
18	Obsługa pokładowa statków i barek	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gumowe do kolan	12 12 24	
19	Maszyniści i palacze statków i pogłębiarek	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
20	Monter konstrukcji w warsztatach	kombinezon drelichowy	12	

L.p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
21	Kowal maszynowy i pomoc (wyróbów masowej prod. na młotach mechan.)	bluza drelichowa spodnie drelichowe fartuch kowalski czapka drelichowa	12 12 60 12	
22	Tokarz	kombinezon drelichowy	12	
23	Szlifierz metalowy	kombinezon drelichowy	12	
24	Nitownik konstrukcji stalowych na wolnym powietrzu	bluza drelichowa spodnie drelichowe spodnie watowane bluza watowana kurtka przeciwdeszczowa rękawice brezentowe wzmocnione skórą	12 12 48 48 48 48 12	w porze zimow " " "
25	Nitownik w hali warsztatowej na młotach pneumatycznych	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
26	Nitogrzej	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
27	Wiertacz metalowy warsztatowy	kombinezon drelichowy czapka drelichowa	12 12	
28	Mechanik	kombinezon drelichowy	12	
29	Pracownik obsługi maszyn budowlanych:			
	a) bezpośrednia obsługa betoniarki	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
	b) bezpośrednia obsługa mieszarek bitumicznych.	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
	c) mieszacz wagowy przy mieszarkach bitumicznych, smołe oraz przy rozpryskiwaczu	kombinezon drelichowy czapka drelichowa drewniaki wierzch brezentowy	12 12 12	

l. p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
d)	bezpośrednia obsługa krus- szarek	kombinezon drelichowy czapka drelichowa	12 12	
e)	bezpośrednia obsługa innych specjalnych maszyn (np. pustaczarki)	kombinezon drelichowy	12	
30	Pracownicy przy obsłudze sprzętu budowlanego:			
a)	wind budo- wlanych	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
b)	młotów pneu- matycznych	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
c)	pomp wodnych	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gumowe do kolan	12 12 24	
d)	ubijaków e- lektrycznych wibratorów wszelkich	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
31	Palacz centralne- go ogrzewania	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
32	Pracownicy przy budowie i konser- wacji torów szy- nowych i dróg ko- łowych wraz z pomocą (np. prace pomiarowe i re- gulacja ruchu)	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
33	Kierowca samo- chodu osobowego	kombinezon drelichowy	12	
34	Pomocnik kierow- cy samochodu cią- żarowego	kombinezon drelichowy bluza watowana spodnie watowane buty filcowe	12 48 48 48	tylko w zimie " " " " " "

l. p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
35	Kierowcy pojazdów mechanicznych bez budki dla kierowcy	kombinezon drelichowy bluza watowana spodnie watowane kurtka przeciwdeszczowa buty filcowe	12 48 48 48 48	tylko w zimie " " " dla ciagn. " bez budki
36	Konwojent transportowy	kożuch długi buty filcowe	48 48	tylko w zimie " " "
37	Dozorca obchodowy	kożuch długi buty filcowe	72 48	" " " " " "
38	Straż przemysłowa z bronią	bluza sukienna spodnie sukienne długie płaszcz sukienny czapka sukienna pas główny typu żołnierskiego) peleryna p-deszcz.) kożuch długi) buty filcowe	24 24 36 36 72	na czas post. zimą "
39	Straż pożarno-zawodowa	bluza sukienna spodnie sukienne krótkie płaszcz sukienny pas główny typu żołnierskiego buty skórzane długie	24 24 36 72 36	
40	Sprzątaczką produkcyjną na budowie	płaszcz drelichowy chustka na głowę	12 12	
41	Sprzątaczką w warsztacie	płaszcz drelichowy	12	
42	Robotnik magazynowy	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
43	Obsługa stołów wibracyjnych	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
44	Przygotowanie mat. wypełn. przy prefabrykacjach	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gumowe do kolan	12 12 24	

l. p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
45	Formfarze przy prefabrykacji (e- lementy gotowe)	fartuch gumowy drewniaki wierzch skórzany rękawice brezentowe	24 12 6	
46	Czyszczenie form	fartuch drelichowy frontowy	12	
47	Prasowanie, wy- kładanie spod pras	bluza drelichowa spodnie drelichowe fartuch brezentowy	12 12 24	
48	Strugarki drzew- ne	kombinezon drelichowy	12	
49	Obcinarki drzew- ne	kombinezon drelichowy	12	
50	Łamacz kamienia w łamieniołomie	bluza drelichowa spodnie drelichowe kurtka przeciwdeszczo- wa	12 12 48	
51	Studniarz	bluza drelichowa spodnie drelichowe buty gum. do kolan	12 12 24	
52	Smarownik	kombinezon drelichowy czapka drelichowa	12 12	
53	Rozwiertacz kon- strukcji stalowych	bluza drelichowa spodnie drelichowe	12 12	
54	Skęcacz kon- strukcji stalo- wych	kombinezon drelichowy	12	
55	Składacz kon- strukcji stalo- wych	kombinezon drelichowy	12	
56	Maszynista dźwi- gowy, bagrów itp.	kombinezon drelichowy bluza watowana	12 48	tylko w porze zimowej
57	Frezer metalowy	kombinezon drelichowy	12	
58	Strugacz metalo- wy	kombinezon drelichowy	12	
59	Ustawiacze na re- wolwerówki, za- taczarki i frezarki	kombinezon drelichowy	12	

l. p.	Kategoria pracownika	Rodzaj odzieży rob. lub ochronnej	Czas zużycia odzieży w miesiącach	Uwagi
60	Odlewacz form	drewniaki na skórze	12	
		czapka drelichowa	12	
		bluza drelichowa	12	
		spodnie drelichowe	12	
		nakolanniki gumowe	24	
61	Galwanizator	bluza drelichowa	12	
		spodnie drelichowe	12	
		drewniaki wierzch skórzany	12	
		fartuch gumowy	24	
		rękawice gumowe	6	
62	Hartownik obsłu- gujący piece har- townicze	bluza drelichowa	12	
		spodnie drelichowe	12	
		fartuch brezentowy	18	
		drewniaki skórzane	12	
		czapka drelichowa	12	
63	Wiertacze (fizycz- ni) samodzielnych oddziałów wiert- niczo-badawczych	rękawice wzmocnione skórą	12	
		bluza drelichowa	12	
		spodnie drelichowe	12	
		kurtka przeciw- deszczowa	48	
		rękawice	6	
64	Goniec biurowy	buty gumowe z cholewami	12	tylko do prac mokrych
		kurtka przeciw- deszczowa	48	

U w a g a: poz. 63 i 64 włączona na podstawie pisma PKPG. ZA 7D-03-43 z dnia 3 kwietnia 1950 r. oraz ZA 7D-03-33 z dnia 20 marca 1950 r.

Kurtki, płaszcze, peleryny przeciwdeszczowe przechowuje się w magazynie i wydaje się na dni deszczowe.

Kożuchy, buty filcowe, bluzy i spodnie watowane wydaje się na okres zimy, po czym magazynuje się je.

Odzież robocza i ochronna będzie wydawana na podstawie niniejszej tabeli, oraz tabeli zamieszczonej jako załącznik Nr 21 w Układzie Zbiorowym Pracy w Budownictwie.

U w a g a:

Kwestię zaopatrzenia pracowników w odzież ochronną, w przypadku gdy odzież uległa zniszczeniu w terminie krótszym niż przewidują tabele, reguluje pismo Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 marca 1951 r. L. dz. Pb. 5-231.

Załącznik Nr 18
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

TABELA WSPÓŁCZYNNIKÓW

zmniejszających dla uwzględnienia robót niewchodzących
w zakres obowiązku akordanta
Anulowano protokołem dodatkowym z dnia 27 maja 1950 r.

Załącznik Nr 19
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

TABELA

ryczałtów miesięcznych dla pracowników fizycznych zatrudnionych w biurach centralnych zarządów, zjednoczeń, przedsiębiorstw i oddziałów

L. p.	F u n k c j a	Strefa I	Dodatek wyrówn.	Strefa II i III	Dodatek wyrówn.
1.	Goniec	283,50	18,90	267,80	18,90
2.	Sprzątac	308,70	25,20	289,80	25,20
3.	Woźny	337,10	78,80	315,00	78,80
4.	Starszy woźny	387,50	110,30	362,30	110,30
5.	Pracownik przyjmowany do pracy na maszynach biurowych (powielacz itp.)	381,20	110,30	362,30	110,30

Uwaga: Dodatek wyrównawczy tylko dla zatrudnionych w dn. 1.6.1949 r.

Załącznik Nr 20
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

A. TABELA
zaszeregowania pracowników umysłowych działów finansowo-
księgowych w budownictwie

L.p.	FUNKCJA	Przysługuje dod. funkcyjny	Grupa zaszeregowania wg siatki płac „Fin“					
			C. Z. (Centrala)	Zjednoczone przedsię- biorstwo		Oddziały terenowe, zakłady, bazy, warsztaty		
				1 kat.	II kat.	1 kat.	II kat.	III kat.
1	Dyr. wzgl. szef Działu Finas. wzgl. Księgo- wości	F	1,1a,2	1,1a,2,	1a, 2	—	—	—
2	Kierownik Oddz. Fin. (Wydziału w C. Z.) wzgl. Księgowości u- prawnionego do zastę- powania szefa (dyrek- tora Działu)	F	1a,2,3	1a,2,3	2—3	—	—	—
3	Główny księgowy	F	2—4	2—4	2—4	—	—	—
4	Główny instr. Finans.	F	2—4	—	—	—	—	—
5	Kier. Oddz. Finans. (Wydz. w C.Z) wzgl. Księgowości	F	2—4	2—4	2—4	—	—	—
6	Instr. Finans.	F	3—4	3—4	3—4	—	—	—
7	Starszy księgowy	F	3—5	3—5	3—5	3—5	4—5	5
8	Kier. Sekcji budżeto- wej, planow. finans. i pozostałych Sekcji, Działów	F	4	4	5	—	—	—
9	Księgowy	—	5,5a,6	5,5a,6	5a, 6	5a, 6	5a, 6	6
10	Główny kasjer	—	5,5a,6	5,5a,6	5a, 6	5a, 6	5a, 6	6
10a	Kasjer, płatnik	—	5a,6,7	5a,6,7	6, 7	6, 7	6, 7	7
11	Samodzielny referent budżetowy	—	5,5a,6	5,5a,6	5a, 6	—	—	—
12	Starszy rachmistrz	—	6	6	6	6	6	6
13	Starszy kontysta	—	6	6	6	6	6	6
14	Kontysta	—	7—8	7—8	7—8	7—8	7—8	7—8
15	Rachmistrz	—	7—8	7—8	7—8	7—8	7—8	7—8
16	St. Likwidator (St. Cen- zor)	F	3—5	3—5	3—5	3—5	4—5	5
17	Likwidator (Cenzor)	F	5,5a,6	5,5a,6	5,5a,6	5a, 6	5a, 6	5a, 6

Uwaga I: „F“ przysługuje dodatek funkcyjny.

Uwaga II: Na robotach, budowach, bazach, w warsztatach i zakładach
prefabrykacji w razie konieczności zatrudnienia pracowni-

ków finansowo-księgowych na stanowiskach nieobjętych tabelą zaszeregowań stosuje się zaszerogowanie według zasad przewidzianych dla odpowiednich pracowników Oddziału względnie Zjednoczenia.

Załącznik Nr 20
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

**ZASADY ZASZEREGOWANIA I WYNAGRODZENIA PRACOWNIKÓW
FINANSOWO-KSIĘGOWYCH W BUDOWNICTWIE**

B. TABELA PŁAC „FIN“

(płaca podstawowa, dodatek funkcyjny) pracowników umysłowych działów finansowo-księgowych w budownictwie

Grupa zaszerogow. „Fin”	Płaca podstaw. w zł	Dodatek funkcyjny w zł	Razem w zł	Uwaga
I	882,00	189,00	1071,00	1
Ia	787,50	126,00	913,50	2
II	724,50	126,00	850,50	3
III	661,50	94,50	756,00	4
IV	598,50	94,50	693,00	5
V	535,50	63,00	598,50	6
Va	472,50	63,00	535,50	7
VI	409,50	63,00	472,50	8
VII	362,30	—	362,30	9
VIII	315,00	—	315,00	10

Załącznik Nr 20
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

C. TABELA

dodatków lokalnych (stołeczny i morski) pracowników finansowo-księgowych w budownictwie

Grupa zaszeregowan pracowników budowlanych	Grupa zaszeregow. „Fin”	Płaca podstawowa w zł	Dodatek stołeczny w zł	Dodatek morski w zł
1	I	882,00	59,90	50,40
2	Ia	787,50	53,60	44,10
3	II	724,50	50,40	41,00
4	III	661,50	44,10	37,80
5	IV	598,50	41,00	34,70
6	V	535,50	37,80	31,50
7	Va	472,50	31,50	28,40
8	VI	409,50	28,40	25,20
9	VII	362,30	25,20	22,10
10	VIII	315,00	22,10	18,90

Uwaga: Pracownicy umysłowi działów finansowo-księgowych otrzymują dodatek lokalny w wysokości zależnej od wynagrodzenia podstawowego (grupa zaszeregowania „Fin”).

Załącznik Nr 20
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

D. REGULAMIN

premiowania pracowników działów finansowo-księgowych

Skreślono protokołem dodatkowym z dnia 27 maja 1950 r.

Kategoria płac	Płaca zasadnicza		Dodatek stołeczny	Dodatek morski	Dodatki wyrównawcze		
	Pracowników budowy	Pracowników przedsięb.			I strefa	II strefa	III strefa
1b	1165,50	1165,50	59,90	50,40	—	—	—
1a	1098,00	1008,00	59,90	50,40	—	—	—
1	882,00	882,00	59,90	50,40	—	—	—
2	787,50	787,50	53,60	44,10	—	—	—
3	724,50	724,50	50,40	41,00	—	—	—
4	661,50	661,50	44,10	37,80	94,50	56,70	37,80
5	630,00	598,50	41,00	34,70	85,10	50,40	34,70
6	567,00	535,50	37,80	31,50	78,80	47,30	31,50
7	504,00	472,50	31,50	28,40	72,50	47,30	31,50
8	441,00	409,50	28,40	25,20	66,20	44,10	28,41
9	387,50	362,30	25,20	22,10	53,60	37,80	25,20
10	337,10	315,00	22,10	18,90	50,40	34,70	22,10
11	311,90	289,80	18,90	15,80	47,30	28,40	18,90
12	289,80	267,80	15,80	12,60	31,50	18,90	12,60

UWAGI DO TABELI WYNAGRODZEŃ.

I. Dodatki wyrównawcze otrzymują kategorie pracowników, oznaczone w tabeli literą „W“. Dodatki te przysługują pracownikom zatrudnionym przed 1.VI.49 r. oraz tym przeniesionym po 1.VI.49 r. z innych przedsiębiorstw uspołecznionego sektora budowlanego, którzy na poprzednim miejscu pracy mieli prawo do tego rodzaju dodatku.

II. Wynagrodzenia nieoparte na postanowieniach niniejszego układu lub na zarządzeniach właściwych władz nadrzędnych będą traktowane jako wypłaty pozbawione legalnej podstawy.

U w a g a: Wobec przeprowadzonych na początku 1951 roku zmian organizacyjnych w budownictwie, które pociągnęły za sobą zmiany zakresu działania i kompetencji poszczególnych ogniw aparatu administracyjnego — sposób zastosowania tabeli podanej w załączniku Nr 22, do obowiązującej struktury organizacyjnej i nowej struktury stanowisk ustalany jest przez właściwego ministra budownictwa.

L. p.	Stanowisko	Dodatek		Współczyn- nik premii	Zaszeregowanie zasadnicze						
		Wyrów- nawczy	Funkcyjny		Centralny Zarząd	Zjedno- czenie		Oddziały terenowe	Robota, budowa, zakład prefabrykacji warsztat, baza		
						I kat.	II kat.		I kat.	II kat.	III kat.
1.	Dyrektor	—	F	1,0	—	1b—1a	1a—1	—	—	—	—
	Szefowie Działów:	—	F	1,0	1b—1a	—	—	—	—	—	—
	Planowania										
	Zaopatrzenia										
	Technicznych										
	Ekonomicznych										
	Szef Inspektoratu Tech- nicznego	—	F	1,0	1b—1a	—	—	—	—	—	—
	Kierownik Oddziału	—	F	1,0	—	—	—	1a—1	—	—	—
2.	Główny Kierownik robót	—	F	1,1	—	—	—	—	1b—1a	—	—
	Kierownik grupy robót	—	F	1,1	—	—	—	—	1b—1a	1a—1	1—2
3.	Kier. budowy (robót)	—	F	1,1	—	—	—	—	1a—1	1a—2	1—3
4.	Wicedyrektor	—	F	1,0	—	1a—1	1—2	—	—	—	—
	Szef Działu Adminstr.	—	F	1,0	1a—1	—	—	—	—	—	—
	Zastępca Kierow. Oddz.	—	F	1,0	—	—	—	1a—2	—	—	—
	Naczelnicy Wydziałów										
5.	(Oddziału w CZ):	—	F	1,0	1a—2	1—2	1—3	1—3	—	—	—
	Planowania										
	Zaopatrzenia										
	Technicznych										
	Ekonomicznych										
	BHP										

TABELA ZASZEREGOWAŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W BUDOWNICTWIE

L. p.	S t a n o w i s k o	Dodatek		Współczyn- nik premii	Centralny Zarząd	Zaszeregowanie zasadnicze					
		Wyrów- nawczy	Funkcyjny			Zjednoczenie		Oddziały terenowe	Robota, budowa, zakład prefabrykacji, warsztat, baza		
						I kat.	II kat.		I. kat.	II kat.	III kat.
6.	Starsi inspektorzy Planowania Zaopatrzenia Ekonomiczni Techniczni BHP Starszy kalkulator	—	F	1,0	1—2	1—3	1—3	1—3	—	—	—
7.	Zastępca Kierownika budowy (robót)	—	F	1,0	—	—	—	—	1a—2	1—3	2—4
8.	Kierownik warsztatów głównych	—	F	1,0	—	—	—	—	1—2	2—3	3—4
	Kierownik zakładu prefabrykacji	—	F	1,0	—	—	—	—	1—2	2—3	3—4
	Kier. bazy sprzętowej	—	F	1,0	—	—	—	—	1—2	2—3	3—4
	Starszy inż. budowy	—	F	1,0	—	—	—	—	1—2	2—3	3—4
9.	Naczelnik Wydziału: Administr.-gospodarcz. Szkolenia Zawodowego Socjalnego	—	F	0,8	2—4	2—4	2—4	2—4	—	—	—
10.	Majster montażowy urządzeń specjalnych lub konstr. stal.	—	F	1,0	—	—	—	—	2—3	2—4	3—5

TABELA ZASZEREGOWAŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W BUDOWNICTWIE

L. p.	S t a n o w i s k o	Dodatek		Współczyn- nik premii	Centralny Zarząd	Zaszeregowanie zasadnicze					
		Wyrów- nawczy	Funkcyjny			Zjednoczenie		Oddziały terenowe	Robota, budowa, zakład prefabrykacji, warsztat, baza		
						I kat.	II kat.		I. kat.	II kat.	III kat.
11.	Kierownicy sekcji lub samodzielny referent odpowiedzialny za cały zakres sekcji: Planowania Zaopatrzenia Technicznych Ekonomicznych BHP Inspektor: Planowania Zaopatrzenia Techniczny Ekonomiczny BHP Kalkulator Starszy instr. techniczny	— — — — — — — —	F F — — — — — —	1,0 1,0 1,0 1,0 1,0 1,0 1,0 1,0	3—5 3—5 3—5 3—5 3—5 3—5 3—5 3—5	3—5 3—5 3—5 3—5 3—5 3—5 3—5 3—5	4—5 4—5 4—5 4—5 4—5 4—5 4—5 4—5	4—5 4—5 4—5 4—5 4—5 4—5 4—5 4—5	— — — — — — — —	— — — — — — — —	— — — — — — — —
12.	Inżynier budowy Starszy technik budowy Majster montażyowy instalacyjny Starszy majster budowl.	— — — —	— F F F	1,0 1,0 1,0 1,0	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —	2—4 2—4 3—5 3—5	3—5 — 3—5 3—5	3—5 — 3—5 3—5
13.	Kierownik sekcji lub samodzielny referent odpowiedzialny za cały zakres sekcji: Administr.-gospod. Szkolenia Zawod. Socjalnej	—	F	0,6	4—6	4—6	5—6	5—6	—	—	—

TABELA ZASZEREGOWAN PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W BUDOWNICTWIE

L. p.	S t a n o w i s k o	Dodatek		Współczyn- nik premii	Centralny Zarząd	Zaszeregowanie zasadnicze					
		Wyrów- nawczy	Funkcyjny			Zjednoczenie		Oddziały terenowe	Robota, budowa, zakład prefabrykacji, warsztat, baza		
						I kat.	II kat.		I. kat.	II kat.	III kat.
	Kierownik podsekcji lub starszy referent odpowiedzialny za cały zakres podsekcji: Planowania Zaopatrzenia Technicznej Ekonomicznej BHP	—	—	1,0	4—6	4—6	5—6	5—6	—	—	—
	Instruktor techniczny	—	—	1,0	4—6	4—6	5—6	5—6	—	—	—
	Kierownik kancelarii głównej	W	F	—	4—6	4—6	5—6	5—6	—	—	—
14.	Majster budowlany	—	F	1,0	—	—	—	—	4—6	4—6	4—6
	Kier. bazy materiał.	—	F	0,8	—	—	—	—	4—6	4—6	4—6
15.	Kier. podsekcji lub starszy referent odpow. za cały zakres podsekcji: Administr.-gospodarcz. Szkolenia Zawodow. . Socjalnej	W	—	—	5—6	5—6	5—7	5—7	—	—	—
	Starszy refer. w sekcji: Planowania Zaopatrzenia Technicznej Ekonomicznej BHP	—	—	0,8	5—6	5—6	5—7	5—7	—	—	—
16.	Technik budowy	—	—	1,0	—	—	—	—	4—6	5—7	5—7
	Kierownik magazynów	—	F	0,8	—	—	—	—	4—6	5—7	5—7

TABELA ZASZEREGOWAŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W BUDOWNICTWIE

L. p.	S t a n o w i s k o	Dodatek		Współczyn- nik premii	Zaszeregowanie zasadnicze						
		Wyrów- nawczy	Funkcyjny		Centralny Zarząd	Zjednoczenie		Oddziały terenowe	Robota, budowa, zakład prefabrykacji, warsztat, baza		
						I kat.	II kat.		I. kat.	II kat.	III kat.
17.	Starszy refer. w sekcji: Administr.-gospod. Szkolenia Zawodowego Socjalnej	W	—	—	6—7	6—7	6—8	6—8	—	—	—
	Referent w sekcji: Planowania Zaopatrzenia Technicznej Ekonomicznej BHP	W	—	—	6—7	6—7	6—8	6—8	—	—	—
	Kierownik maszynopi- sowni	W	F	—	6—7	6—7	6—8	6—8	—	—	—
18.	Wykwalifikowany kier. małego laboratorium Podmajstrzy	—	F	0,8	—	—	—	—	5—7	6—7	6—7
		—	—	1,0	—	—	—	—	5—7	6—7	6—7
19.	Referent w sekcji: Administr.-gospod. Szkolenia Zawod. Socjalnej	W	—	—	7—8	7—8	7—9	7—9	—	—	—
	Wykwalifikowana ko- respondentka	W	—	—	7—8	7—8	7—9	7—9	—	—	—
	Wykwalifikowana steno- typistka	W	—	—	7—8	7—8	7—9	7—9	—	—	—
	Wykwalifikowana ma- szynistka techniczna na układy tabelaryczne i kosztorysy	W	—	—	7—8	7—8	7—9	7—9	—	—	—
	Korektorka maszyno- pisowni	W	—	—	7—8	7—8	7—9	7—9	—	—	—
	Kierownik archiwum	W	—	—	7—8	7—8	7—9	7—9	—	—	—
	Intendent	W	F	—	7—8	7—8	7—9	7—9	—	—	—

TABELA ZASZEREKOWAŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W BUDOWNICTWIE

L. p.	Stanowisko	Dodatek		Współczyn- nik premii	Zaszeregowanie zasadnicze						
		Wyrów- nawczy	Funkcyjny		Centralny Zarząd	Zjednoczenie		Oddziały terenowe	Robota, budowa, zakład prefabrykacji, warsztat, baza		
						I kat.	II kat.		I. kat.	II kat.	III kat.
20.	Kreślarch budowlany Starszy magaz. budowl.	— —	— —	0,8 0,8	— —	— —	— —	— —	7—9 7—9	7—9 7—9	7—9 7—9
21.	Pomocnik referenta Wykwalifikowany pra- cownik biurowy Korespondentka Stenotypistka Wykwalifik. maszynistka Archiwista	W W W W W W	— — — — — —	— — — — — —	8—10 8—10 8—10 8—10 8—10 8—10	8—10 8—10 8—10 8—10 8—10 8—10	8—10 8—10 8—10 8—10 8—10 8—10	— — — — — —	— — — — — —	— — — — — —	
22.	Laborant Magazynier budowlany Pisarz budowlany Rachmistrz budowlany Sanitariusz (pielegniarz wykwalifikowany)	— — — — W	— — — — —	0,6 0,6 0,8 0,6 —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	— — — — —	8—10 8—10 8—10 8—10 8—10	8—10 8—10 8—10 8—10 8—10	8—10 8—10 8—10 8—10 8—10
23.	Prac. biurowy ewiden- cyjny lub tabelowy Maszynistka Telefonistka Magazynier gospodarczy	W W W W	— — — —	— — — —	9—11 9—11 9—11 9—11	9—11 9—11 9—11 9—11	9—11 9—11 9—11 9—11	9—11 9—11 9—11 9—11	— — — —	— — — —	— — — —
24.	Rachmistrz tabelowy	—	—	0,6	—	—	—	—	10—11	10—11	10—11

TABELA ZASZEREGOWAŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W BUDOWNICTWIE

L. p.	S t a n o w i s k o	Dodatek		Współczyn- nik premii	Zaszeregowanie zasadnicze						
		Wyrów- nawczy	Funkcyjny		Centralny Zarząd	Zjednoczenie		Oddziały terenowe	Robota, budowa, zakład prefabrykacji, warsztat, baza		
						I kat.	II kat.		I. kat.	II kat.	III kat.
25.	Pomoc biurowa	W	—	—	11—12	11—12	11—12	11—12	—	—	—
	Praktykant biurowy	W	—	—	11—12	11—12	11—12	11—12	—	—	—
	Maszynistka praktykant.	W	—	—	11—12	11—12	11—12	11—12	—	—	—
26.	Praktykant techniczny	W	—	—	—	—	—	—	11—12	11—12	11—12
	Pomoc laboranta	W	—	—	—	—	—	—	11—12	11—12	11—12
	Pomoc sanitarna	W	—	—	—	—	—	—	11—12	11—12	11—12

UWAGA I:

Zakwalifikowanie Zjednoczenia (Przedsiębiorstwa) Oddziału, roboty, budowy, bazy, warsztatu lub zakładu prefabrykacji do kategorii I, II lub III dla każdej podstawowej gałęzi wykonawstwa należy do centrali przedsiębiorstw, które podpisały niniejszy układ.

UWAGA II:

Na robotach, budowach, bazach, w warsztatach lub zakładach prefabrykacji w razie konieczności zatrudnienia pracowników administracyjnych na stanowiskach nieobjętych tabelą zaszeregowania stosuje się zaszeregowanie według zasad przewidzianych dla odpowiednich pracowników Oddziału względnie Zjednoczenia.

UWAGA III:

Zasady zaszeregowania i wynagrodzenia pracowników działu kontroli wewnętrznej, finansowych i personalnych podane są w załączonych tabelach.

UWAGA IV:

Wynagrodzenia, nieoparte na postanowieniach niniejszego układu względnie na zarządzeniach właściwych władz nadrzędnych będą traktowane, jako wypłaty pozbawione legalnej podstawy.

U w a g a:

B. Ministerstwo Budownictwa pismem L. dz. VI/2/Z/236/50 z dnia 23 czerwca 1950 r. ustaliło zasady zaszeregowania pracowników Powiatowych Przedsiębiorstw Budowlanych. Niniejsze pismo zostało przedrukowane w Biuletynie Z. G. ZZPBC i PZ Nr 17 z r. 1950.

U w a g a:

Okólnik Nr 12 b. Ministerstwa Budownictwa z dnia 10 października 1950 r. ustala zasady zaszeregowania techników normowania pracy.

TABELA DODATKÓW FUNKCYJNYCH

L. p.	S t a n o w i s k o	Centralny Zarząd	Zjednoczenie		Oddział terenowy, robo- ta, budowa, zakład prefa- brykacji, warsztat, baza		
			I. kat.	II kat.	I kat.	II kat.	III kat.
1	Kierownik Oddziału	—	—	—	378,00	283,50	220,50
2	Z-ca Kierownika Oddz.	—	—	—	283,50	220,50	157,50
3	Główny Kierow. Robót	—	—	—	378,00	—	—
4	Kierownik Grupy Robót	—	—	—	346,50	252,00	189,00
5	Kierow. budowy (robót)	—	—	—	315,00	220,50	157,50
6	Z-ca Kierownika budo- wy (robót)	—	—	—	220,50	157,50	—
7	Starszy Inżynier budowy	—	—	—	189,00	157,50	—
8	Starszy Technik budowy	—	—	—	189,00	157,50	126,00
9	Majster	—	—	—	189,00	157,50	126,00
10	Kierownik zakładu pre- fabrykacji	—	—	—	220,50	157,50	94,50
11	Kierownik warsztatu głównego	—	—	—	220,50	157,50	94,50
12	Kierownik bazy sprzęt.	—	—	—	220,50	157,50	94,50
13	Kierownik bazy materiał	—	—	—	157,50	94,50	63,00
14	Kierownik magazynów	—	—	—	94,50	63,00	63,00
15	Dyrektor	—	378,00	315,00	—	—	—
16	Wicedyrektor	—	315,00	252,00	—	—	—
17	Szef działu (wicedyrekt.)	378,00					
	Szef inspektoratu techn.	315,00					
18	Starszy Inspektor:						
	Planowania	220,50	189,00	157,50	—	—	—
	Techniczny						
	Zaopatrzenia						
	Ekonomiczny						
	BHP						

TABELA DODATKÓW FUNKCYJNYCH

L. p.	S t a n o w i s k o	Centralny Zarząd	Zjednoczenie		Oddział teren. rob. budowa, zakład prefa- brykacji, warsztat, baza		
			I kat.	II kat.	I kat.	II kat.	III kat.
19	Inspektor techniczny	126,00	94,50	94,50	—	—	—
20	Naczelnik Wydziału (Oddziału w C. Z.): Planowania Technicznego Zaopatrzenia Ekonomicznego BHP	315,00—252,00	220,50	189,00	220,50	189,00	157,00
21	Kierownik Sekcji lub sa- modzielny referent od- powiedzialny za cały za- kres Sekcji: Planowania Zaopatrzenia Technicznej Ekonomicznej BHP	189,00	157,50	126,00	157,50	126,00	94,50
22	Starszy kalkulator	220,50	189,00	157,50	157,50	126,00	—
23	Naczelnik Wydziału Administr.-gospod. Szkolenia zawodowego Socjalnego	220,50	189,00	157,50	157,50	126,00	94,50
24	Kierownik Sekcji lub sa- modzielny referent od- powiedzialny za cały za- kres Sekcji: Administr.-gospod. Szkolenia zawodowego Socjalnej	126,00	94,50	94,50	94,50	63,00	63,00
25	Kierownik kancelarii gł.	126,00	94,50	94,50	94,50	—	—
26	Kierownik maszyno- pisowni	94,50	94,50	94,50	—	—	—
27	Intendent	126,00	94,50	94,50	94,50	63,00	—

UWAGA I:

Dodatki funkcyjne przysługują kategoriom pracowników, których w tabeli zaszeregowania oznaczono literą „F”. Pracownicy pobierający dodatki funkcyjne nie mają prawa do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.

UWAGA II:

Przy pracy na budowie prowadzonej na dwie lub trzy zmiany technicznym pracownikom umysłowym, którzy ze względów organizacyjnych lub innych nie mogą posiadać na drugiej (i ewent. trzeciej) zmianie swoich zmianowych, przysługuje za okres takiej pracy dodatek w wysokości:

przy 2 zmianach — 40% całkowitego uposażenia stałego,
przy 3 zmianach — 60% całkowitego uposażenia stałego

Dodatek przysługuje tylko wówczas, jeżeli praca na dwie lub trzy zmiany przewidziana była planem lub zarządzona przez władze nadrzędne z przyczyn niezawinionych przez kierownictwo robót i jeżeli okres takiej pracy nie był krótszy, niż 6 dni w miesiącu.

Wykaz pracowników, którzy na danej budowie nie mogą mieć zmianowych i są uprawnieni do pobierania dodatków za pracę 2 lub 3 zmianową ustala władza nadrzędna w trybie ustalonym przez właściwą centralę przedsiębiorstw.

UWAGA III:

Wynagrodzenia, nieoparte na postanowieniach niniejszego układu względnie na zarządzeniach właściwych władz nadrzędnych będą traktowane jako wynagrodzenia pozbawione legalnej podstawy.

U w a g a:

B. Ministerstwo Budownictwa wydało w dniu 8 sierpnia 1950 r. za n-rem VI/2/3039/50 wyjaśnienie wiążące co do sposobu obliczania technicznym pracownikom umysłowym dodatku za pracę na budowie na dwie, ewent. trzy zmiany.

ZASADY WYNAGRADZANIA PRACOWNIKÓW BIUR PERSONALNYCH I KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

A. Tabela płac i szeregowań prac. Służby Kadr (personalnych)

Lp.	S t a n o w i s k o	Katg. płac	W y n a g r o d z e n i e	
			zasadn.	dodat. funkcyjny
1	Dyrektor wzgl. szef działu personalnego	1	882,00	189,00
		2	787,50	126,00
		3	724,50	94,50
2	Kierownik oddziału (wydziału) lub samo- dzielnej sekcji w CZ.	3	724,50	94,50
		4	661,50	94,50
		5	598,50	94,50
3	Kierownik wydziału personalnego w Zjedn. lub w wielkim przeds.		jak 1. p. 2	
4	Inspektorzy i kierow- nicy oddziałów wzgl. sekcji w Zjedn. lub w wielkim przedsięb.	4	661,50	94,50
		5	598,50	94,50
		6	535,50	63,00
5	Kierownicy wydziałów personalnych w od- działach i zakładach	5	598,50	94,50
		6	535,50	63,00
		7	472,50	63,00
6	Kierownicy samodziel. referatów personalnych na budo- wach, zakładach, ba- zach i warsztatach	6	535,50	63,00
		7	472,50	63,00

Załącznik Nr 24
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

**B. Tabela płac i zaszeregowania pracowników kontroli
wewnętrznej**

§ 1.

L. p.	S t a n o w i s k o	KATEG. PŁAC	W y n a g r o d z e n i e			
			zaśladn.	Dodatek funkc.	Dodatek kontr.	Razem
1	Naczelny Inspektor Kontroli	1	882,00	189,00	567,00	1638,00
		2	787,50	126,00	567,00	1480,50
		3	724,50	94,50	567,00	1386,00
2	Z-ca Naczelnego Inspektora Kontroli	2	787,50	126,00	504,00	1417,50
		3	724,50	94,50	504,00	1323,00
3	Główny Inspektor	2	787,50	126,00	409,50	1323,00
		3	724,50	94,50	409,50	1228,50
		4	661,50	94,50	409,50	1165,50
4	Starszy Inspektor Kontroli	3	724,50	94,50	378,00	1197,00
		4	661,50	94,50	378,00	1134,00
5	Inspektor	4	661,50	94,50	315,00	1071,00
		5	598,50	94,50	315,00	1008,00
		6	535,50	63,00	315,00	913,50
6	Młodszy Inspektor	6	535,50	63,00	252,00	850,50
		7	472,50	63,00	252,00	787,50
7	Referent Kontroli	6	535,50	—	189,00	724,50
		7	472,50	—	189,00	661,50

§ 2.

Osoby zatrudnione w aparacie kontroli wewnętrznej nie mogą poza wyżej określonym wynagrodzeniem otrzymywać żadnych stałych ani jednorazowych premii lub nagród, których przyznawanie byłoby zależne od władz instytucji, przy której pełnią swe funkcje.

Załącznik Nr 25
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

R E G U L A M I N

premiowania pracowników umysłowych w wykonawstwie budowlanym (z wyłączeniem pracowników finansowo-księgowych, personalnych oraz kontroli wewnętrznej)

Skreślono protokołem dodatkowym z dnia 27 maja 1950 r.

Załącznik Nr 26
do Układu Zbiorowego
Pracy w Budownictwie

ZASADY ZASZEREGOWANIA I WYNAGRADZANIA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH BIUR PROJEKTÓW

Założenia ogólne

§ 1. Pracowników technicznych, jak również niektórych czołowych pracowników administracyjnych, zaszeregowuje się wg stanowisk podanych w załącznikach Nr A i B. Stawki wynagrodzeniowe należy stosować wg załącznika Nr 21 kolumna „pracownicy budowy“ wraz z dodatkami pozostałych pracowników planowania, administracyjnych, dla których nie ma stanowisk wymienionych w załączniku A należy zaszeregować wg Układu Zbiorowego z dnia 7.5.49 r. (zał. Nr 22).

§ 2. Naczelne Dyrekcje Centralnych Biur Projektów nie są objęte tabelą płac Układu Zbiorowego w Budownictwie i wynagrodzenie ich zostanie określone przez właściwe władze nadrzędne.

§ 3. Wnioski i zaszeregowania poszczególnych dyrekcji i oddziałów terenowych zatwierdzają Centrale Biur Projektów.

U w a g a:

Sprawę zasad wynagradzania i norm pracy w państwowych biurach projektów regulują:

1. zarządzenie przewodniczącego PKPG Nr 195 z dnia 25. V. 1951 r. wraz z załącznikiem „Regulamin wynagradzania pracowników umysłowych biur projektów“, ogłoszone w biuletynie PKPG Nr 18 poz. 164.
2. zarządzenie Nr 284 przewodniczącego PKPG z dnia 16 lipca 1951 r. zmieniające zarządzenie Nr 195, ogłoszone w biuletynie PKPG Nr 21 poz. 213.
3. pismo okólne przewodniczącego PKPG Nr 18 z dnia 20 lipca 1951 r. w sprawie zasad wynagradzania i norm pracy w państwowych biurach projektów.

TABELA ZASZEREGOWAŃ PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W PAŃSTWOWYCH BIURACH PROJEKTÓW

(uzupełnienie do tabeli wg załącznika 22)

L. p.	Stanowisko	Dodatek		Współczyn. prem.	Zaszeregowanie sasadnicze			
		wyrówn.	funkc.		Centr. B. P.	Dyr. i Oddz. teren. Pracow.		
						I kat.	II kat.	
1	Dyrektor (kierownik Oddziału) Szef Działu V-ce Dyr., Z-ca kier. Oddziału Planowania	—	F	1,0	—	1b—1a	1a—1	—
	Techniczn.	—	F	1,0	1b—1a	—	—	—
	Insp. Techn.	—	F	1,0	1b—1a	1a—1	—	—
2	Nacz. Arch. Konstr. Inst.	—	F	1,0	1b—1a	—	—	—
	Gł. Arch. Konstr. Instal.	—	F	1,0	—	1a—1	1a—1	—
3	Kier. Pracowni I kat. (powyżej 3 zespoł.)	—	F	1,1	—	—	—	1b—1a
	Kier. Pracowni II kat. (od 2 — 3 zespołów)	—	F	1,1	—	—	—	1a—1
	Kier. Zespołu	—	F	1,1	—	—	—	1a—2
	Projekt. w zespole	—	—	1,1	—	—	—	1—3
4	Szef Działu Adm. V-ce Dyr. Z-ca kier. Oddziału	—	F	1,0	—	1—2	1—3	—
5	Technik samodz.	—	—	1,0	—	—	—	3—5
	Starszy kalk. kosztorys.	—	F	1,0	—	—	—	2—4
	Kalkulator koszt.	—	—	1,0	—	—	—	3—5
	Techn. pomoc st.	—	—	1,0	—	—	—	3—5
	Techn. pomoc mł.	—	—	1,0	—	—	—	4—6
	Archiwista techn.	—	—	0,8	4—6	4—6	5—6	—
6	Kreślarz wykwal.	—	—	0,8	—	—	—	7—9
	Kreślarz kopista	—	—	0,6	—	—	—	8—10
	Fotokopista	—	—	0,6	—	—	—	8—10
	Kreślarz praktyk.	—	—	—	—	—	—	10—11

U w a g a: Centr. Zarząd = Centrali Biur Proj.
 Zjedn. I = Dyrekcji I kat.
 Zjedn. II = Oddz. Teren (II kat.)

TABELA DODATKÓW FUNKCYJNYCH

L. p.	S t a n o w i s k o	Biuro Centr.	Oddziały Ekspozytury		Pracownie
			I kat.	II kat.	
1	Dyr., Kier. Oddziału	—	378,00	315,00	
2	Szef Działu, V-Dyr.	378,00			
	Z-ca Kier. Oddziału	378,00	315,00		
	Plan. Technicznego				
3	Szef insp. technicz.	378,00-315,00			
4	Nacz. Arch. Konstr.				
	Inst.	378,00			
5	Gł. Arch. Konstr.		346,50	315,00	
	Instal.				
6	Kier. Pracowni				315,00
	I kat. powyżej				
	3 zespołów				
7	Kier. Pracowni				220,50
	II kat. (2—3 zespołów)				
8	Kier. Zespołu				157,50
9	Starszy kalkulator				157,50
	kosztów				
10	Szef Działu Administr.	315,00	283,50	252,00	
	(V-Dyr. Z-ca, Kier.				
	Oddziału)				

Uwaga I: Dodatki funkcyjne przysługują kategoriom pracowników, które w tabeli zaszeregowania oznaczono literą „F”. Pracownicy, pobierający dodatki funkcyjne, nie mają prawa do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.

Uwaga II: Wynagrodzenia, nie oparte na postanowieniach niniejszego układu, względnie na zarządzeniach właściwych władz nadrzędnych, będą traktowane jako wynagrodzenia pozbawione legalnej podstawy.

Uwaga III: W Biurach Centralnych może być przez Dyрекcję przyznany dodatek funkcyjny dla archiwisty technicznego w wysokości 126 zł.

PROTOKÓŁ DODATKOWY Nr 1

do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie z dnia 7 maja 1949 r. sporządzony w dniu 16 lipca 1949 r.

1. Pracownicy finansowo-księgowi, otrzymujący dodatek funkcyjny według tabeli B załącznika Nr 20 otrzymują dodatek wyrównawczy w wysokości niżej podanej:

Tabela zaszeregowań dodatków wyrównawczych
prac. Fin. księgowych

Tabela zaszeregowań Fin.	Dodatek wyrówn. w złotych
--------------------------	---------------------------

I	189,00
Ia	189,00
II	126,00
III	126,00
IV	94,50
V	31,50
Va	31,50
VI	31,50
VII	—
VIII	—

2. W uzupełnieniu załącznika Nr 16 prawo do otrzymania $\frac{1}{2}$ litra mleka dziennie przysługuje również kowalom, o ile w miejscu pracy brak skutecznych wyciągów.
3. Postanowienia niniejszego protokołu obowiązują od dnia 1 maja 1949 r.

PISMO OKÓLNE

w sprawie wynagradzania społecznych inspektorów pracy z dnia 4. V. 1951 r. L. dz. 17/720/51

Na podstawie art. 11 ust. 2 i 3 Ustawy z dnia 4.II.1950 r. o Społecznej Inspekcji Pracy (Dz. U.R.P. Nr 6 — poz. 52 — z dnia 28.II.1950 r.) Centralna Rada Związków Zawodowych w porozumieniu z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego ustala co następuje:

1. Pracownicy powołani do pełnienia obowiązków zakładowych społecznych inspektorów pracy otrzymują tytułem wynagrodzenia ryczałt miesięczny wynikający z przemnożenia ustalonej dla danego zakładu, zgodnie z ustępem 2, liczby godzin przez przeciętny zarobek za godzinę pracy uzyskany przez odnośnego pracownika z tytułu umowy o pracę w ostatnich trzech miesiącach poprzedzających bezpośrednio powołanie.

Przy ustalaniu przeciętnego zarobku za godzinę pracy należy stosować odpowiednie przepisy — dotyczące obliczania wynagrodzenia za czas urlopu.

2. W zależności od stanu liczebnego załogi danego zakładu pracy ustala się następujące ilości godzin — stanowiących podstawę do obliczenia zgodnie z ustępem 1 — miesięcznego ryczałtowego wynagrodzenia zakładowych społecznych inspektorów pracy.

Ilość godzin dla obliczania ryczałtu miesięcznego	10	15	20	25	30
Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	do 250	od 251— 600	od 601— 1000	od 1001 1500	powyżej 1500

3. Dla przedsiębiorstw obejmujących co najmniej dwa odległe od siebie zakłady pracy dopuszcza się dla ustalenia wysokości wynagrodzenia ryczałtowego podwyższenie przewidzianej w pkt. 2 liczby godzin o dalsze 5 godzin dla każdej z ustalonych grup.

4. Dla przedsiębiorstw dużych wielooddziałowych o różnorodnej produkcji i różnorodnych procesach technologicznych oraz wybitnie zaniedbanych urządzeniach technicznych dopuszcza się ustalenie miesięcznego

ryczałtu dla zakładowych inspektorów pracy w granicach wyższych niż 30 godzin, jednak nie wyższych niż 60 godzin miesięcznie.

W tych przypadkach ustalenie ryczałtu powinno się ustalić indywidualnie dla każdego zakładu, po uprzednim porozumieniu się Zarządu Głównego danego związku zawodowego z właściwym ministerstwem.

5. Zakładowi społeczni inspektorzy pracy nie mogą pobierać z tytułu wykonywanych w tym charakterze czynności żadnego innego wynagrodzenia poza ryczałtem miesięcznym przewidzianym niniejszym pismem okólnym.

6. Ryczałtowe wynagrodzenie zakładowych społecznych inspektorów pracy podlega przepisom ustawy o podatku od uposażeń i wchodzi do podstawy obliczenia składek ubezpieczeniowych.

7. Ryczałtowe wynagrodzenie zakładowych SIP może zostać cofnięte decyzją Prezydium Zarządu Głównego w wypadku stwierdzenia zaniedbywania się w pracy danego zakładowego SIP.

8. Pracownicy pełniący obowiązki oddziałowych i grupowych inspektorów pracy nie otrzymują z tego tytułu żadnego wynagrodzenia. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach okazałoby się nieodzowne wykonanie określonych czynności przez wymienionych w czasie godzin pracy, powinni za ten czas otrzymać wynagrodzenie zgodnie z § 6, wiążącego wyjaśnienia b. Ministerstwa Przemysłu i Handlu Nr 90 z dnia 23.II.1949 roku.

9. Postanowienia niniejszego pisma okólnego należy stosować od chwili rozpoczęcia przez Zakładowego SIP również (oddziałowego i grupowego) praktycznej działalności na zakładzie pracy. Termin rozpoczęcia działalności Zakładowego SIP — winien zostać ustalony przez kierownictwo zakładu pracy wspólnie z radą zakładową.

W Y C I A G

ze zbioru wiążących instrukcji z zakresu warunków płacy i pracy w przedsiębiorstwach i zakładach pracy podległych Ministerstwu Przemysłu i Handlu

Nr 90 z dnia 23 lutego 1949 r.

Dotyczy: wynagrodzenia pracowników zwalnianych i delegowanych do prac społecznych.

§ 1.

Za zgodą Głównej Komisji dla ustalenia nowych zasad wynagradzania pracowników podaje się do wiadomości co następuje:

§ 6.

Pracownicy zwolnieni, bądź delegowani do prac społecznych na czas określony, lub też zwalniani na pewną ilość godzin pracy w tygodniu, otrzymują za czas zwolnienia pełne wynagrodzenie, wynikające z umowy o pracę, łącznie z przeciętną premią lub przeciętnym wynagrodzeniem akordowym, uzyskanym w danym okresie czasu przez pracowników o tych samych kwalifikacjach i grupie.

§ 7.

Wynagrodzenie, o którym mowa w paragrafach poprzedzających, należy się pracownikowi tylko wówczas, jeżeli za pełnienie obowiązków społecznych, do których został zwolniony, nie pobiera żadnego wynagrodzenia lub wynagrodzenie niższe niż jego przeciętne wynagrodzenie za pełnienie czynności zawodowych.

W ostatnim przypadku przysługuje pracownikowi jedynie różnica między wynagrodzeniem określonym w paragrafach poprzedzających a wynagrodzeniem za pełnienie obowiązków społecznych.

W Y C I A G

z wyjaśnienia C. R. Z. Z., odnośnie Ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o powszechnym obowiązku wojskowym Dz. Ust. RP. Nr 6 poz. 46, oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1950 r. Dz. Ust. RP. Nr 26 poz. 236.

W myśl ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 6) stosunek służbowy lub stosunek pracy, w okresie między powołaniem a odbyciem służby wojskowej nie może być, bez winy pracownika, przez pracodawcę ani wypowiedziany, ani rozwiązany. Postanowienia umowne z tym sprzeczne są nieważne,

Powołując się na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1950 r. (Dz. U. R. P. Nr 26) w dalszym ciągu wyjaśniamy, że:

1. W przypadku powołania pracownika do odbycia czynnej służby wojskowej na okres nie dłuższy niż 2 tygodnie, pracownikowi przysługuje prawo do ostatnio pobieranego uposażenia lub wynagrodzenia, przez czas odbywania służby.

Podstawę do wypłaty pełnego uposażenia, lub wynagrodzenia stanowi wystawiona przez władze wojskowe karta powołania pracownika do odbycia czynnej służby wojskowej.

2. Jeżeli okres trwania zasadniczej lub innej czynnej służby wojskowej (z wyjątkiem ćwiczeń lub przeszkolenia wojskowego) trwa dłużej niż dwa tygodnie, pracownik powołany ma prawo do ostatnio pobieranego uposażenia, lub wynagrodzenia do końca miesiąca kalendarzowego, w którym rozpoczął odbywanie służby, jednakże nie mniej niż za dwa tygodnie.

3. W przypadku powołania pracownika na ćwiczenia, lub przeszkolenie wojskowe, na czas dłuższy niż dwa tygodnie pracownik zachowuje prawo do:

- a) ostatnio pobieranego uposażenia, lub wynagrodzenia do końca miesiąca kalendarzowego, w którym rozpoczął odbywanie ćwiczeń lub przeszkolenia.
- b) do połowy ostatnio pobieranego uposażenia lub wynagrodzenia przez czas dalszy odbywania ćwiczeń, lub przeszkolenia, licząc od pierwszego dnia następującego po miesiącu, w którym rozpoczął odbywanie ćwiczeń lub przeszkolenie.

4. Pracownik powołany do odbycia terytorialnej służby wojskowej, a utrzymujący rodzinę jako jedyny jej żywiciel, zachowuje prawo do:

- a) ostatnio pobieranego uposażenia, lub wynagrodzenia do końca miesiąca kalendarzowego, w którym rozpoczął odbywanie służby;
- b) do połowy ostatnio pobieranego uposażenia, lub wynagrodzenia od pierwszego dnia następnego miesiąca kalendarzowego, licząc od chwili rozpoczęcia odbywania służby.

5. Połowę należnego pracownikowi uposażenia, lub wynagrodzenia oblicza się w ten sposób, że za każdy dzień czynnej służby wojskowej wypłaca mu się $\frac{1}{60}$ ostatnio pobieranego uposażenia, lub wynagrodzenia, obliczonego w stosunku miesięcznym.

6. Jeżeli termin należnej wypłaty przypada w okresie pełnienia przez pracownika służby wojskowej, a służbę odbywa pracownik w innej miejscowości niż się zakład pracy znajduje, powołany winien otrzymać ją przekazem pocztowym (koszty pieniężne z tym związane ponosi pracownik), lub osoba bezpośrednio przez niego upoważniona.

Rozporządzenie Rady Ministrów wchodzi w życie z dniem 17 czerwca 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 29 maja 1950 r.

Z dniem wejścia w życie powołanego rozporządzenia tracą moc wszystkie postanowienia obowiązujących dotąd przepisów prawnych i **układów zbiorowych** w sprawie uregulowanej tym rozporządzeniem.

Z dniem wejścia w życie Ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o powszechnym obowiązku wojskowym traci moc ustawa z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U.R.P. z 1938 r. Nr 25, poz. 220 i z r. 1945 Nr 8, poz. 37).

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 7 maja 1951 r.

w sprawie norm powierzchni użytkowej i wyposażenia wewnętrznego oraz zasad i warunków użytkowania hoteli robotniczych dla zatrudnionych w przemyśle i budownictwie.

W związku z § 104 rozporządzenia Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia, Przemysłu, Odbudowy, Administracji Publicznej oraz Ziemi Odzyskanych z dnia 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U.R.P. Nr 62, poz. 344) zarządza się, co następuje:

I.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Pomieszczenia w hotelach robotniczych przeznacza się dla osób samotnych, zatrudnionych poza miejscem ich stałego zamieszkania (w odległości uniemożliwiającej ich codzienny dojazd do pracy).

2. Osoby przebywające czasowo bądź stale w hotelach robotniczych tracą prawo do zamieszkiwania w nich z chwilą rozwiązania umowy o pracę tak z jednej, jak i z drugiej strony.

§ 2. Hotele robotnicze powinny być oddzielne dla mężczyzn i oddzielne dla kobiet.

§ 3. Projekty budowy hoteli robotniczych powinny być w zakresie lokalizacji i przepisów sanitarnych uzgadniane z wydziałami zdrowia właściwych terytorialnie prezydiów wojewódzkich rad narodowych.

§ 4. 1. Hotele robotnicze, organizowane w specjalnie wybudowanych lub też istniejących już budynkach o dowolnym przeznaczeniu, mogą być oddane do użytku wyłącznie po uprzednich oględzinach oraz po uzyskaniu zezwolenia komisji kontroli kwater powołanej przez przewodniczącego właściwego terytorialnie prezydium wojewódzkiej rady narodowej. W skład komisji kontroli kwater wchodzi przedstawiciele:

- a) wydziałów: pracy i pomocy społecznej (organów inspekcji higieny i bezpieczeństwa pracy), zdrowia, budownictwa oraz samodzielnego oddziału zatrudnienia prezydium wojewódzkiej rady narodowej,
- b) okręgowej rady związków zawodowych,
- c) okręgowego zarządu Związku Zawodowego Robotników Budowlanych oraz
- d) zakładu pracy, któremu hotel podlega.

2. Przekazanie hotelu robotniczego do użytku powinno nastąpić protokólnie.

§ 5. Zabrania się zakwaterowywania robotników w pomieszczeniach nie wykończonych, wilgotnych, nie posiadających dostatecznego oświetlenia naturalnego ze współczynnikiem świetlnym poniżej 1/8, nie zabezpieczonych przed zmianami atmosferycznymi, jak zimno, deszcze itp.

§ 6. Wejścia do budynków powinny być poprzedzone przedsionkiem.

§ 7. W hotelach robotniczych już istniejących bądź też nowowybudowanych komisja przewidziana w § 4 ustali normy zaludnienia przed oddaniem do użytku. Zaludnienie hotelu robotniczego ponad normę ustaloną niniejszym przepisem jest wzbronione.

§ 8. Każdy nowoprzybywający, przed jego ostatecznym zakwaterowaniem w hotelu robotniczym, powinien być skierowany do kąpieliska, a w przypadkach koniecznych jego rzeczy osobiste (jak ubranie i bielizna) powinny być poddane szczegółowej dezynfekcji i dezynsekcji.

II.

Normy użytkowania hoteli robotniczych i ich wyposażenie.

§ 9. Każdy hotel robotniczy powinien posiadać przynajmniej następujące pomieszczenia:

a) sypialnie o rozmiarach w zasadzie nie większych niż 30 m² każda, o wysokości 3 m, obliczając na 1 mieszkańca 4,5 m² powierzchni podłogi, przy czym kubatura powinna wynosić 13,5 m³. Powierzchnia okien wynosić powinna co najmniej 1/8 powierzchni podłogi. Okna powinny być podwójne (zimną) z urządzeniem do otwierania oraz zaopatrzone w wywietrzniki o rozmiarach nie mniejszych niż 1/8 powierzchni okna, umieszczone w górnej ich części;

b) umywalnie urządzone w taki sposób, aby przypadał 1 kurek (kran) na 5 — 8 osób i 1 natrysk na 15 — 20 osób, z przestrzenią 1 m² podłogi na każde miejsce do mycia. Podłoga powinna być pokryta drewnianą kratą. Przy umywalni powinna znajdować się rozbielalnia wyposażona w wieszaki i ławki. Umywalnie należy zaopatrzyć w zimną i gorącą wodę przepływową, przy czym powinna ona odpowiadać warunkom wody do picia i potrzeb gospodarczych, przewidzianych w rozporządzeniu z dnia 27 sierpnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 562). Zabrania się urządzania umywalni w pomieszczeniach odległych od sal mieszkalnych (np. w innym budynku, do którego należy przejść przez odkrytą przestrzeń);

c) ustępy o ilości nie mniejszej niż jeden otwór na 16 osób dla mężczyzn i nie mniejszej niż jeden na 12 osób dla kobiet. Ustępy dla mężczyzn powinny posiadać pisuary z takim samym obliczeniem.

Na terenach skanalizowanych należy ustępy umieszczać w budynku mieszkalnym oraz zainstalować urządzenia do spłukiwania wodą. W przypadku braku kanalizacji ustępy należy budować nie dalej niż 50 m od pomieszczeń mieszkalnych. Powinny być one przy tym odpowiednio zabezpieczone przed zmianami atmosferycznymi oraz odpowiadać obowiązującym przepisom sanitarnym;

d) oddzielne pomieszczenia odpowiednio wyposażone na pranie i suszenie bielizny osobistej oraz oddzielne dla suszenia przymoczonej odzieży i obuwia z obliczeniem $0,3 \text{ m}^2$ powierzchni na każdego mieszkańca. Pomieszczenia te przy liczbie do 50 osób zamieszkających w domu robotniczym powinny wynosić nie mniej niż 15 m^2 powierzchni;

e) odpowiednio urządzone pomieszczenia umożliwiające podgrzewanie i przygotowywanie przez mieszkańców hoteli robotniczych posiłków we własnym zakresie. Pomieszczenia te przy stanie do 50 osób powinny wynosić nie mniej niż 15 m^2 powierzchni;

f) izbę chorych (izolatkę) z obliczeniem: 1 łóżko na 50 mieszkańców oraz 8 m^2 powierzchni na 1 chorego.

§ 10. W hotelach robotniczych, w których przebywa powyżej 50 osób, oprócz wyszczególnionych w § 9 pomieszczeń należy wydzielić:

a) odpowiednio wyposażone pomieszczenie na bibliotekę i świetlicę zaopatrzoną w czasopisma, gry sportowe i towarzyskie, głośnik radiowy, zgodnie z wymaganiami Centralnej Rady Związków Zawodowych;

b) oddzielne magazyny dla składania czystej i brudnej bielizny pościelowej.

§ 11. 1. W hotelach robotniczych, w których przebywa powyżej 200 osób, należy urządzić:

a) stołówkę dla zbiorowego żywienia urządzoną i prowadzoną zgodnie z obowiązującymi przepisami (tylko w przypadku braku punktu zbiorowego żywienia w pobliżu);

b) pralnię administrowaną przez zakład pracy;

c) kąpielisko jednokierunkowe z komorą dezynfekcyjno-dezynsekcijną. Komora ta ma służyć do odkażania odzieży i bielizny jak również pościeli. Pomieszczenie to powinno być urządzone i prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Hotele robotnicze, w których przebywa poniżej 200 osób, powinny mieć możliwość korzystania z urządzeń, wymienionych w ust. 1, za instalowanych w rejonie ich rozmieszczenia.

§ 12. Kierownictwo obowiązane jest do wydawania mieszkańcom hotelu robotniczego przygotowanej gorącej wody 2 razy w ciągu dnia, tj. przed i po pracy.

§ 13. Wszystkie pomieszczenia mieszkalne w hotelach robotniczych powinny zabezpieczać przed zimnem, a wnętrza powinny być czysto wykończone oraz bielone wapnem. Podłogi powinny być wykonane z desek heblowanych podłogowych.

2. Pomieszczenia mieszkalne powinny posiadać ponadto następujące wyposażenie:

a) łóżka żelazne lub drewniane z desek heblowanych, w uzasadnionych przypadkach dwukondygnacyjne, uszczelnione i rozstawione w odległości w zasadzie $0,75 \text{ m}$, nie mniejszej niż $0,50 \text{ m}$;

b) stoły heblowane oraz krzesła bądź taborety, z obliczeniem w zasadzie $0,50 \text{ m}^2$, nie mniejszej niż $0,30 \text{ m}^2$ powierzchni stołu, oraz krzesło lub taboret na 1 osobę;

- c) szafki na rzeczy osobiste w ilości po jednej na każdego mieszkańca z obliczeniem 0,5 m². Szafki te powinny być sporządzone z desek heblowanych, posiadać osobną przegrodę na żywność, otwory w drzwiach zaopatrzone siatką oraz zamknięcia;
- d) naczynia z przygotowaną zawsze świeżą wodą do picia;
- e) kosze na śmieci i spluwaczki.

§ 14. Przybyły do hotelu robotniczego powinien być niezwłocznie zaopatrzony w siennik ze świeżą słomą, dwa koce bawełniane lub inne den wełniane, poduszkę, prześcieradło, podpinke i powłóczkę na poduszkę.

§ 15. We wszystkich hotelach robotniczych nieprzenośnych (stałych) należy instalować centralne ogrzewanie. W przypadku niemożności zainstalowania tego rodzaju ogrzewania — piece trwałościelne. Wszystkie pomieszczenia w barakach przenośnych (składanych) powinny być ogrzewane za pomocą pieców trwałościelnych. Paleniska pieców znajdować się powinny w zasadzie po stronie korytarza. Zabrania się instalowania piecyków żelaznych oraz rur przechodzących przez pomieszczenia.

§ 16. Wszystkie pomieszczenia w hotelach robotniczych powinny być ogrzewane w ustalonym okresie czasu, zgodnie z normami Państwowego Komitetu Normalizacyjnego.

§ 17. Wszystkie pomieszczenia użytkowe, wejścia do nich, korytarze oraz dziedzińce powinny być z nastaniem zmroku oświetlone za pomocą elektryczności. Hotele robotnicze na terenach nieelektryfikowanych — oświetlone lampami naftowymi.

III.

Bezpieczeństwo i utrzymanie czystości pomieszczeń w hotelach robotniczych i ich terenów.

§ 18. Przed wejściem do hotelu powinna znajdować się tablica zawierająca nazwę przedsiębiorstwa oraz napis: „Hotel Robotniczy“.

§ 19. Przed wejściem do pomieszczeń mieszkalnych powinny być ustawione skrobaczki i wycieraczki.

§ 20. Na drzwiach pomieszczeń mieszkalnych od strony zewnętrznej należy umieścić aktualny wykaz robotników zajmujących dane pomieszczenie.

§ 21. Na korytarzach powinny znajdować się urządzenia przeciwpożarowe zgodnie z istniejącymi przepisami.

§ 22. Po wyjściu mieszkańców do pracy pomieszczenia mieszkalne i ich mienie powinny być odpowiednio zabezpieczone i dozorowane.

§ 23. Przebywanie na terenie hotelu robotniczego po godzinie 22 osób nie uprawnionych jest wzbronione.

§ 24. Kierownictwo zobowiązane jest utrzymywać nocnego dozorcę, który czuwałby nad bezpieczeństwem i porządkiem w hotelu.

§ 25. Tereny dziedzińców i pomieszczeń zewnętrznych (jak ustępy itp.) powinny być systematycznie sprzątane przez personel.

§ 26. Dla odpadków gospodarczych należy urządzić zbiorniki zgodnie z przepisami sanitarnymi.

§ 27. W przypadku braku kanalizacji należy zgodnie z przepisami sanitarnymi odprowadzać wody ściekowe z kuchni, pralni, umywalni do specjalnych dołów.

§ 28. Jeżeli w okręgu rozmieszczenia hoteli robotniczych istnieje kanalizacja, hotele powinny być do niej przyłączone.

§ 29. Wszystkie pomieszczenia w hotelach robotniczych, a w szczególności sypialnie, powinny być starannie wietrzone rano po wyjściu mieszkańców do pracy i wieczorem przed udaniem się na spoczynek. W przypadkach koniecznych, należy okna zaopatrzyć w siatki.

§ 30. Wszystkie pomieszczenia w hotelu robotniczym powinny być codziennie starannie sprzątane przez specjalny personel sprzątaczek i utrzymywane w odpowiednio czystym stanie. Mycie podłóg powinno być dokonywane co najmniej 2 razy w tygodniu. W izolatce należy dokonywać codziennego mokrego sprzątania.

§ 31. 1. Co najmniej raz na miesiąc powinno być dokonywane generalne sprzątanie wszystkich pomieszczeń (omiatanie ścian i sufitów, mycie łóżek, podłóg, okien, stołów itp. oraz trzepanie i wietrzenie pościeli).

2. W przypadku zaszłej konieczności należy dokonywać dezynfekcji pomieszczeń.

§ 32. Wszystkie pomieszczenia powinny być nie mniej niż raz w roku bielone wapnem.

§ 33. Bielizna pościelowa, prana na koszt zakładu pracy, powinna być zmieniana raz na 2 tygodnie. Słoma w siennikach natomiast — zmieniana co najmniej raz na 3 miesiące.

§ 34. Ze względu na bezpieczeństwo osób wspólnie zamieszkających każdy mieszkaniec hotelu robotniczego powinien być w okresie 3 dni od jego przybycia poddany oględzinom i badaniom lekarskim. Poza tym mieszkańcy powinni być poddawani okresowym, co najmniej raz w kwartale, oględzinom i badaniom lekarskim.

§ 35. U kierownika hotelu robotniczego powinna znajdować się apteczka, zaopatrzona w środki lecznicze, niezbędne dla udzielenia pierwszej pomocy, dostępna całą dobę, oraz książka kontroli sanitarnej.

§ 36. Kierownik obowiązany jest rano i wieczorem dokonać przeglądu wszystkich pomieszczeń sypialnych celem ustalenia chorych i zaopiekowania się nimi.

§ 37. Kierownictwo zobowiązane jest raz w tygodniu do udostępnienia mieszkańcom kąpeli.

§ 38. Kierownictwo zobowiązane jest do codziennego dostarczania mieszkańcom gorącej wody do mycia w oznaczonych godzinach, w szczególności po pracy.

§ 39. Teren hotelu robotniczego powinien być ogrodzony, uporządkowany i utrzymywany w czystości. Należy założyć w miarę możliwości zieleńce, place do ćwiczeń fizycznych i gier sportowych.

§ 40. Dojścia do hotelu robotniczego oraz do ustępów, śmietników, studni, dołów zlewowych itp. powinny mieć utwardzoną nawierzchnię.

§ 41. W każdym hotelu robotniczym powinni być wyznaczeni społeczni inspektorzy sanitarni oraz wybrany samorząd robotniczy.

§ 42. Personel zatrudniony w hotelach robotniczych powinien posiadać świadectwa zdrowia odnawiane co 6 miesięcy.

§ 43. U kierownika hotelu robotniczego powinna znajdować się książka zażeń i osobna dla kontroli ogólnych.

§ 44. Kierownictwo powinno opracować i wywiesić regulamin wewnętrzny, zapewniający mieszkańcom spokój, odpowiedni wypoczynek i właściwy porządek sanitarny.

IV.

Przepisy końcowe.

§ 45. Za wykonanie niniejszego zarządzenia są odpowiedzialne zakłady pracy prowadzące hotel robotniczy oraz nadrzędne zjednoczenia przemysłowe (im odpowiednie) w zakresie ustalonym przez zarządzenia właściwych ministrów.

§ 46. Kontrola nad wykonaniem niniejszych przepisów należy do komisji kontroli kwater właściwych terytorialnie prezydium rad narodowych.

§ 47. Z chwilą ogłoszenia niniejszych przepisów tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe zarządzenia w zakresie prowadzenia hoteli robotniczych.

§ 48. W hotelach robotniczych już istniejących termin realizacji przepisów rozdziału II niniejszego zarządzenia ustala się do dnia 1 października 1951 r.

§ 49. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 maja 1951 r.

Minister Pracy i Opieki Społecznej
w. z. St. Zawadzki

U w a g a:

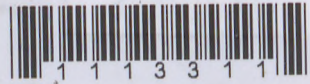
B. Ministerstwo Budownictwa pismem L. dz. VI/2/Z/236/50 z dnia 23 czerwca 1950 r. ustaliło zasady zaszeregowania pracowników Powiatowych Przedsiębiorstw Budowlanych. Niniejsze pismo zostało przedrukowane w Biuletynie Z. G. ZZPBC i PZ Nr 17 z r. 1950.

U w a g a:

Okólnik Nr 12 b. Ministerstwa Budownictwa z dnia 10 października 1950 r. ustala zasady zaszeregowania techników normowania pracy.

13311 KPiP

1 1 1 3 3 1 1

1113311

13

43